

NOVI TADNIK

GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO, MOZIRJE, SLOVENSKE KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ŽALEC

Z UREDNIKOVE MIZE

Vinogradniki pravijo, da je letos grozdja bilo dovolj, bo pa vino bolj kislo. Nekako tako bi lahko ocenili tudi naše delo v zadnjem času, ko ugotavljamo, da vlagamo precej truda in časa v izpolnjevanje naših nalog, nismo pa seveda še zadovoljni z doseženimi rezultati. Mnogo ste nam pomagali tudi vi, dragi bralci z odgovori v nagradni anketi. Kmalu bomo tudi objavili izid nagradnega žreba, ja ter seveda tudi rezultate, oziroma analizo, kaj so pokazali vaši odgovori.

Tokrat smo obiskali krajevno skupnost Zagorje na Kozjanskem, kjer smo zvedeli marsikaj zanimivega. Danes imajo v časniku svoj koticček tudi delavci, zaposleni pri obrtnikih. Vsekakor pa so prišli na svoj račun tokrat gasilci. Ne zaman!

DRAGO MEDVED

OBISKALI SMO ZAGORJE - TRAGEDIJA V SPODNJIH GRUŠOVLJAH

1. NOVEMBER

DAN MRTVIH, VEST ŽIVIH

Resnični spomin in dolžno spoštovanje do vseh, ki so odšli, se ne zrcali v teži nagrobnika, v višini špekulant-sko navitih cen redkega jesenskega cvetja, v debelini in dolžini voščene-ga valja, ki podarja plapolajoč zubelj svetlobe - vsaj ne zgolj v teh zuna-njih, očevidnih in na ogled danih ma-nifestacijah kulturnih običajev.

Resnični spomin in dolžno spošto-vanje do najbližjih, ki so odšli, ni se-zonsko omejen, marveč, če je resni-čen, trajen odnos. Če bi ne bilo ničesar drugega, kar je ostalo za umrlimi, kot njihovi grobovi, bi se človek ne bil nikoli dvignil nad žival, bi nikoli ne bila vzcvetela civilizacija in kul-tura. Vse kar nas obdaja in ni prvo-bitna narava, je dediščina minulih generacij, je sad njihovega dela, ustvarjalnosti žuljev in uma. Največ-je vrednote, ki niso kupljive: svobo-da, neodvisnost, humanejši družbeni odnosi pa so plod zavestnega žrtvo-vanja, neizmernih naporov in trplje-nja, stotisočerihi smrti v boju, pred zidovi morišč in plinskih celicah ta-borišč smrti.

Naš odnos, resnično spoštovanje spomina do umrlih naj se zrcali v izpolnjevanju naših vsakodnevnih dolžnosti s čimer bogatimo njihovo dediščino, izpolnjujemo njihovo opo-roko, ki je zapečaten z njihovo krvjo in znojem. Kaj je v besedi stabilizaci-ja drugega kot ohranjanje in krepitev ustvarjenega, kot temelj naše neodvi-snosti in svobode, kot vir naše volje in prizadevanj za ohranitev miru.

Ko bodo plapolale sveče na grobo-vih, sezimo tudi vase. Izprašajmo si vest, kakšni smo bili do tistih, ki nam jih je pokrila ruša, kakšni smo do svojih najbližnjih, do svojih sosedov, delovnih tovarišev, do soljudi na sploh. Si na račun drugih lastimo več kot nam pripada, nas zgane njihova nesreča, ki jim krajša življenje, ogro-ža zdravje in krni človeka vredno bit. Smo strpni, razumevajoči, a tudi po-šteni in odkriti, ko gre za njihove in naše napake in spodrsiljaje? Ne more-mo biti plemeniti in humani samo do najbližjih in prijateljev in brezbržni do usode ljudi, ki jih nismo in ne

bomo nikoli poznali. Zlagana je skrb za mir, če nas vojne strahote nekje daleč od nas prizadenejo le toliko, da se njihov požar ne bi razširil tudi do nas.

Humanost seže še dlje, v jutrišnji dan. Kakšno dediščino pripravljamo našim otrokom, ko hočemo živeti preko naših zmožnosti? Kakšen bo njihov odnos do vklesanih imen na spomenikih, če bodo deležni le izo-brazbe in ne tudi vzgoje, če bodo zgo-dovino usodnih prelomnic dojemali kot poštrevanko in če jim bodo dojem-ljive le tiste vrednote, ki imajo nalep-ljeno in v katalogih zapisano ceno?

Pojdimo zato h grobovom z mislijo na življenje, na minulo, na sedanje in na bodoče. In mislimo tudi o sebi, ki smo vsi smrtni. Predvsem pa se rav-najmo v življenju tako, da se obisko-valcem naše gomile in tistim, ki bodo šli mimo, ne bo treba oprijemati izre-ka, ki vsebuje pridrček in dvom: O mrtvem - le dobro!

JURE KRAŠOVEC

POBRATENJE MED GASILSKIMI DRUŠTVI

Zadnjo soboto v oktobru je prišlo do pobratenja in podpisa listine o tem med prostovoljnima gasilskima društvoma ŠKOFJA VAS pri Celju in RODINE pri Črnomlju.

Pri Občinski gasilski zvezi Celje so se namreč odločili, da bodo določeno opremo (predvsem avtomobile), ki jih naša društva več ne potrebujejo, ker so dobili novo, podarili društvom, ki so brez njih. Tako pa se naj bi začelo tudi medsebojno so-delovanje med posameznimi društvoma. V Škofji vasi so se odločili za Rodine, manjši kraj blizu Črnomlja, kjer so vsi krajani s skupnim, pre-težno prostovoljnim delom, v rekordnem času nekaj me-secev, zgradili nov gasilski dom. Vanj pa so postavili vo-zilo kombi IMV 1600 z dolo-čeno dodatno opremo, ki so jim ga ob podpisu listine o pobratenju darovali gasilci iz Škofje vasi. Ob prevzemu avtomobila, ki so ga daroval-ci s prostovoljnim delom po-polnoma obnovili, se je zbral domala ves živeli vasi Rodi-ne. Bil je praznik, kot le ma-lokije!

Istčasno pa so se tudi do-govorili, da podpis sodelova-nja ne bo omejen samo na vsakoletne medsebojne obi-ske, pač pa dopolnjen s stro-kovno pomočjo pri delu. Ga-silci Škofje vasi bodo tako praktično pomagali gasil-cem v Rodinah in celotni Občinski gasilski zvezi Črno-melj. Lep primer sodelova-nja!

TONE VRABL

BOJ PROTI FAŠIZMU JE SKUPEN

Prejšnji teden, ko je bila v Celju delegacija industrijskih sindikatov iz nemškega mesta Singen, so položili venec k spomeniku NOB na Slandrovem trgu v Celju. Heinz Rheinberger, opolnomočeni predsednik IG Metall Singen, je po položitvi venca izjavil: »Da se spomnimo žrtve fašizma, je bila naša dolžnost. Že po tradiciji smo vsi nemški sindikati antifašistični. Vemo, kaj ste Jugoslovani zaradi fašizma pretrpeli. S položitvijo venca smo hoteli pokazati, da je boj proti fašizmu naš skupen boj, zlasti še sedaj, ko v svetu zopet oživlja neofašizem. Naš skupen sovražnik je in moramo se boriti proti njemu. S položitvijo venca pa smo se želeli pokloniti tudi velikemu borcu proti fašizmu, vašemu predsedniku Titu. Tiste težke dni v maju smo žalovali z vami in upamo, da boste Titove ideje še naprej nosili in uresničevali v miru in svobodi.«

Nadžupan mesta Singen Friedhelm Möhrle pa je spregovoril o vezah med obema mestoma. »Naši stiki so pristni. Celje in Singen sta približno enako veliki mesti, živita predvsem od industrije, srečujemo se s sorodnimi problemi. Zato ni čudno, da so naši stiki vse bolj številni. Posegajo na gospodarsko področje, kulturno in tudi na športno bodo. Pri nas je že gostoval celjski Komorni zbor, vam pa se bo predstavil naš delavski zbor. Naši športniki se bodo udeležili prihodnjega Skokovega memoriala. K vam pa prinašam tudi pozdrave sedemstotih Jugoslovancev, ki živijo in delajo v Singenu.

MBP

● KOZJE ŠE BREZ NOVEGA ZDRAVNIKA

Sklep problemske konference SZDL o zdravstvu, ki je bila spomladi v krajevni skupnosti Kozje, je bil jasan: treba je storiti vse, da bi v Zdravstvenem domu v Kozjem začel čimprej delati še en zdravnik. Kajti zaradi kadrovskih problemov, zaradi preobremenjeno-sti zaposlenega zdravnika nastajajo hudi problemi, ki se zrcalijo v zdravstvenem varstvu prebivalcev ožjega Kozjanskega. Vse je kazalo, da bo že prihodnji mesec pričel delati v Kozjem še en zdravnik, saj se je prijavil na razpisano prosto delovno mesto. Vendar smo v terek izvedeli, da je zdravnik zadnji hip prijavo prekli-cal. To pa pomeni, da bo Kozje še nekaj časa brez drugega zdravnika.

DS

● LAŠKO: OBČINSKO PRIZNANJE DO DRAVSKE ELEKTRARNE

V TOZD Elektrokovinar Laško se lahko pohvalijo z moderno in dobro organizirano proizvodnjo. Zavedajo se, da so pogoji dela kot jih imajo danes, rezultat dobrega sodelovanja in pomoči DO Dravske elek-trarne iz Maribora, katere TOZD je laški Elektrokovi-nar.

V sredo, 22. oktobra je bila v TOZD Elektrokovinar Laško slavnostna seja delavskega sveta, na kateri so DO Dravske elektrarne Maribor in Maksu Redjku izro-čili priznanje občine Laško za pomembne dosežke na gospodarskem področju ter za uspešno sodelovanje in vložene napore pri modernizaciji in organizaciji proiz-vodnje v TOZD Elektrokovinar Laško. Sklep o podeli-tvi tega priznanja je na predlog izvršnega sveta spre-jela v mesecu septembru Skupščina občine Laško. Svečane podelitve priznanja so se udeležili tudi pred-stavniki izvršnega sveta, Skupščine ter družbenopol-i-tičnih organizacij občine Laško.

M. AGREŽ

● VELENJE: NAKOPALI ŽE 3,671.800 TON PREMOMA

Velenjski rudarji so v triindvajsetih delovnih dneh in sobotah v oktobru nakopali 389 tisoč 800 ton rjavega premoga, kar je povprečno na dan 16.948 ton. Osnovni plan je 106,8 odstotka, delovni pa 90,6 odstotka. Po-prečni dnevni izkop ter osnovni in delovni plan so slabši kot v prvih štirinajstih dneh oktobra. Od 1. januarja pa do 27. oktobra so velenjski rudarji nakopali že tri milijone 671 tisoč 800 ton premoga ter jim je do izpolnitve letnega plana 4 milijone 700 tisoč ton ostalo še milijon 28 tisoč 200 ton.

T. VRABL

● ŽALEC: RAZSTAVA »VETERINA V NOB«

V soboto in nedeljo je bila v Savinovem razstavnem salonu v Žalcu zanimiva razstava »Veterina v Nob«, katero je ob VII. športnih igrah veterinarjev in veteri-narskih tehnikov SR Slovenije pripravilo medobčin-sko društvo veterinarjev in veterinarskih tehnikov Ce-lje.

Razstava je prikazala delo in razvoj veterine pod težkimi pogoji v NOB.

● CELJE: LE ŠOLARJI VZTRAJAJO

Medtem ko smo že skoraj pozabili na letošnjo akcijo v znamenju skrbi za naše lepše okolje, naši pionirji še kar naprej pridno likovno ustvarjajo na temo Hortikul-tura 80 in v pionirskem domu Cvetke Jerinove prika-zujejo rezultate svojega ustvarjalnega dela. Od 21. ok-tobra dalje razstavljajo svoje likovne izdelke pionirji osnovne šole Bratov Dobrotinškov iz Vojnika, od 10. novembra dalje pa se bo letošnja likovna karavana nadaljevala s predstavitvijo likovnih del pionirjev osnovne šole XIV. divizije.

M. A.

● KVIZ V TRNAVI

Občinska konferenca zveze socialistične mladine Žalec pripravlja 7. novembra v Taboru kviz na temo: TITO - PARTIJA - REVOLUCIJA. Na njem bo sode-lovalo 15 osnovnih organizacij zveze socialistične mla-dine občine Žalec iz združenega dela, šol in krajevnih skupnosti. Najboljši bodo nato nastopili na regijskem kvizu, ki bo 15. novembra v novem kulturnem domu v Nazarijih.

T. TAVČAR

TEDEN DOMAČEGA FILMA 80

KRATKOVIDNOST ŠKODI

Vsebinski cilji so dolgoročnega značaja

V času intenzivnih priprav na izvedbo 8. Tedna domačega filma v Celju se je v prvih oblikah pojavil tudi osnutek družbenega dogovora o bodoči samoupravni organiziranosti te največje slovenske filmske manifestacije. Besedo največje uporabljamo namenoma, pa ne zaradi tega, da bi ji hotel s tem pridodati veličino količinskega značaja, ampak, da bi opozoril na nekaj bistvenih vsebinskih ciljev, ki jih ta prireditelj nosi v sebi že od samega nastanka.

Podružbljanje filmske kulture in kulture sploh, je prvi in strateški cilj. Poglobljanje odnosov med filmskimi delavci, torej proizvodnjo in distribucijo na eni strani, ter na drugi odnos občinstva na vsebinske, organizacijske in druge pojave pri domačem filmu. Spoznavanje nacionalnih kinematografij v Jugoslaviji, kinematografij neuvršenih in manj razvitih dežel ter v zadnjem letu še navezovanje stikov s sosednjimi Avstrijo.

Oblike zblíževanja s pogovori, aktivno sodelovanje mladih v obliki razstav in lastnega likovnega soustvarjanja, posvetovanj in nenačrtne projekcije celotne filmske proizvodnje, tako poklicne kot ljubiteljske, pa so možne na več načinov. Samoupravna pot Tedna domačega filma naj bi omogočila čimširše in seveda trdne temelje za izvedbo vsega naštetega, kar Teden domačega filma sicer že osmo leto izvaja. A treba je delati še bolje, temeljiteje.

Motijo se tisti, ki mislijo, da je Teden domačega filma le lep plakat, pa urejena izložba in velik transparent na ulici. Se svedečana premiera in poklon filmskih igralcev. Saj je, tudi to je pomemben, zunanji videz manifestacije, ki je praznik in zato nekoliko odeta v nedeljsko obleko. Njen vsakdan pa je trden delovnik. Tega marsikdo ne razume ali noče razumeti. Nekatere moti to, da je prireditelj v Celju. Tiste izven Celja zaradi nevoščljivosti, tiste v Celju pa zaradi tega, ker jim predstavlja le breme.

Na srečo pa večina, tako v delovnih organizacijah in drugod, misli drugače, saj osemletno vztrajanje ni bilo zaman. To potrjuje obisk domačih filmov med letom. Število gledalcev narašča, to pa je eden od ciljev podružbljanja filmske kulture. Hote nja vseh, ki so kakorkoli z delom vezani na njeno širjenje, bi morali bolje razumeti. Tudi delegati v skupščini kulturne in izobraževalne skupnosti. Iz tistih vrst bi morala prihajati glavna podpora skupnemu cilju.

Javna razprava o družbenem dogovoru bo odlična priložnost za podrobno razčlenjeno in natančno opredeljeno misel o Tednu domačega filma.

D. MEDVED

ZDRUŽENA VAJA
»CELJE 81«

Zvezni izvršni svet SFRJ je sklenil, da se ob praznovanju Dneva civilne zaštite na vseh ravneh analizirajo in ocenijo rezultati razvoja civilne zaštite ter organizirajo in izvedejo množične aktivnosti v obliki vaj, tekmovanj in drugih oblik aktivnosti vseh struktur SLO. S tem namenom je dogovorjeno pri Svetu za civilno zaščito Zveznega sekretariata za LO, da se vsako leto organizirajo in izvedejo v eni izmed socialističnih republik in pokrajin aktivnosti CZ zveznega pomena.

Po opravljenih vseh pogovorih bo takšna vaja prihodnje leto v Celju in sicer v začetku junija pod naslovom ZDRUŽENA VAJA »CELJE 81«. V aktivnostih in v združeni vaji Celje 81 bodo sodelovali vsi nosilci obrambno samozasčitnih aktivnosti v občini Celje, s pripravami na to pomembno manifestacijo pa so že začeli.

TV

STE ŽE
PODALJŠALI
VELJAVNOST
PROMETNEGA
DOVOLJENJA

projekti so nezanesljivi, bodisi zaradi predlaganih načinov investiranja ali zato, ker nekateri predlogi ne ustrezajo Kosovu, poudarjajo v GZ Kosova.

Kosovo je zahtevalo, da se grade objekti, ki ne bodo odvisni od uvoza surovin in ki bodo dohodkovno povezani z obstoječimi objekti v republikah in Vojvodini. Posebno vprašanje je vprašanje konstrukcije financiranja. Večina ponudb temelji na sredstvih iz sklada za razvoj nerazvitih in na

sredstvih Kosovske banke, ki pa so precej skromna.

Kosovu se pri razvoju mu di se ulasti zato, ker je zaposlen samo vsak deseti prebivalec. V SIS za zaposlovanje pa čaka na desetstisoče kvalificiranih delavcev. Pričakujejo, da bo združeno delo razvitih krajev ponovno proučilo svoje ponudbe, zlasti ko gre za konstrukcijo financiranja, in da bodo že prihodnje leto začeli najprej delovati ti objekti.

(BORBA)

KAJ PONUJAJO KOSOVU

Gospodarski razvoj Kosova v tem petletju je zasnovan tudi na združevanju dela in sredstev združenega dela iz razvitejših regij. Čeprav je bilo predvideno, da bodo republike in Vojvodina že letos zgradile sedem gospodarskih objektov, je Kosovo doslej sprejelo samo en projekt. BiH bo na Kosovem gradila tovarno armaturnih mrež, v kar bo vloženih okrog 300 milijonov dinarjev, zaposlilo pa se bo 400 delavcev. Drugi

zapletenih mednarodnih odnosih, kot vlada do danes v svetu. Samokritičnostjo do lastne prakse lahko mirno rečemo, da je Titova Jugoslavija ves

čas spoštovala načela ustanovne listine OZN ter da se je kot pobudnica gibanja neuvršenosti ves čas aktivno borila za demokratizacijo mednarodnih odnosov na političnem, gospodarskem, kulturnem in na vseh ostalih področjih. S tem se je neposredno borila za krepitve OZN in za njeno učinkovitost. Ob tej trditvi pa velja še poudariti,

je nadaljeval tovariš Smole, da moramo pri nas še veliko storiti v smeri resničnega podružbljanja naše zunanje politike in celotne naše mednarodne dejavnosti, da bi bili ob boljšem obveščanju občani zares aktivni dejavniki v izvajanju celotne naše mednarodne dejavnosti tako na političnem kot na gospodarskem, kulturnem, znanstvenem, prosvetnem, zdravstvenem in na vseh ostalih področjih mednarodnega življenja.

Tovariš Smole je še pohvalil klube OZN v Celju, ki so v Sloveniji najaktivnejši, v kulturno-umetniškem programu, ki je sledil, pa sta sodelovala dramska igralka Pavle Jeršin in Bogomir Veras, pianist Hinko Haas, kantavtorica Maja Veras ter mladinski pevski zbor France Prešeren iz Celja, ki ga vodi Jožica Janežič.

MARJELA AGREŽ

V kulturnem programu je nastopil tudi vojaški pevski zbor ter zapel nekaj pesmi ob spremljavi vojaškega ansambla.

NOVA GENERACIJA

NA BRANIKU DOMOVINE

Prvi vojaki po novem zakonu

Kljub občasnemu škropljenju in celo deževju je bilo zadnjo soboto dopoldne na dvorišču vojašnice Jožeta Meniha-Rajka v Celju prijetno, kot že dolgo ne. Na eni strani so stali strumno postrojeni mladi fantje, ki so pred mesecem oblekli vojaško uniformo, skupaj s svojimi starešinami, na drugi strani so bili zbrani številni gostje (med njimi tudi predsednik občinskega sindikalnega sveta Stane Mele, predsednik Občinske konference ZSMS Celje Darko Končan in drugi), mladina, predstavniki šol, organizacij združenega dela in krajevnih skupnosti ter seveda velika skupina staršev in ostalih sorodnikov pa tudi deklet mladih vojakov.

To je prva generacija, ki je prišla na služenje vojaškega roka po sprejetju odloka, da je treba odslužiti vojaški rok takoj po končani srednji šoli. Najprej so izrekli svečano zaobljubo vernosti domovini, nato pa jim je spregovoril njihov komandant Nikola Mitrić. »Nikoli ne pozabite na tiste, ki so dali svoja življenja za to, kar imamo mi danes. To je treba čuvati! Čuvali pa boste tako, da se boste v vojaškem življenju čimveč naučili,« je med drugim dejal Nikola Mitrić ter jim zaželel prijetno bivanje v novem okolju in med novimi prijatelji.

V imenu celjskih družbenopolitičnih organizacij je

mlade vojaške, zdaj občane Celja, pozdravil predsednik Občinske konference ZSMS Celje Darko Končan in med drugim omenil: »Pri obrambnem usposabljanju vam želim veliko uspeha. Samo z delom bomo mladi dokazali, da stopamo po poti naših starejših tovarišev.« Darko Končan je tudi ugo-

dno ocenil dosedanje sodelovanje med mladino Celja in pripadniki JLA ter izrazil upanje, da bo tako tudi v prihodnje. S svečane zaobljube so poslali telegram predsedstvu SFRJ o pripravljenosti, da nadaljujejo pot, ki jo je začrtal, vodil in izpeljeval tovariš Tito s sodelavci.

TONE VRABLO

Po končanem uvodnem delu so mladi vojaki pristopili k posebej okrašenim prostorom, se podpisali in prejeli listino, da so vojaki v slavni armadi, ki jo je vodil tovariš Tito.

PO POPLAVI V ŠENTJURJU

OGROŽALI SO PLAZOVI

Nekateri štabi za civilno zaščito so zatajili

Narasle vode v noči iz 8. na 9. oktober so v šentjurski občini naredile veliko škode, saj so preplavile 1000 ha površin, ki so pretežno kmetijska zemljišča.

Komisije, ki jih je formiral šentjurski izvršni svet so se takoj, ko je voda odtekla, lotile ocenjevanja škode, čeprav le-te še vedno ni mogoče dokončno oceniti, ker se na nekaterih odsekih cest zaradi nastalih zemeljskih plazov šele zdaj kažejo posledice povodnji. Po podatkih, ki so jih zbrale komisije od 10. do 14. oktobra, je škoda zaradi plazov in poškodb ocenjena na 29.498.500 din. Škoda na kmetijskih površinah so ocenili na 1.393.000 din, na občinskih cestah I, II. in III. reda so komisije ocenile na 26.834.000 din. Voda je zalila tudi LI Bohor in mlin Kmetijskega kombinata in tam napravila škode za 1.559.454 din. V tej oceni pa ni zajeta

škoda, ki jo je napravila voda na objektih infrastrukture, kot so: regionalne ceste, elektro gospodarstvo, PTT omrežje in vodno gospodarstvo, kakor tudi ne škoda, ki je nastala zaradi nadaljnjega povečanja števila zemeljskih plazov.

Šentjurski izvršni svet je sprejel več sklepov in nalog za odpravo posledic povodnji. Ena izmed prioritarnih nalog bo izdelava programa in predlog izgradnje vodotokov, ki so poplavljeni. V najkrajšem času bo potrebno na vseh kritičnih točkah postaviti kontrolne merilne naprave, še posebej na jezeru Tratna, ki zadržuje več kot 2 milijona m³ vode. Za sanacijo večjih plazov bo potrebno urediti vso potrebno dokumentacijo.

Na razširjeni seji je izvršni svet ocenil tudi delovanje

občinskega štaba za civilno zaščito in štabov za civilno zaščito v krajevnih skupnostih in v organizacijah združenega dela. Analiza je pokazala, da so štabi delali po načrtu ukrepov za reševanje naravnih nesreč. V krajevnih skupnostih so se še posebej izkazali štabi za civilno zaščito šentjur-center, Platinina in Gorica pri Slivnici. V organizacijah združenega dela pa štab za civilno zaščito v LI Bohor. Izvršni svet je kritično ocenil tiste štabe za civilno zaščito v nekaterih krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela, ki niso pokazali prave aktivnosti, saj se ponekod niti niso aktivirali neglede na to, ali je bilo njihovo območje ogroženo ali ne. Pri njih bo potrebno prebuditi zavest, da je treba pomagati kadarkoli gre za skupno lastnino in dobrobit vseh občanov.

MATEJA PODJED

DELO MS SZDL CELJE

DELAJMO TAKO KOT GOVORIMO

pogovor z Jožetom Vebrom, predsednikom MS SZDL Celje

Na zadnji seji Medobčinskega sveta SZDL Celje so člani med drugim sprejeli tudi programsko usmeritev sveta za prihodnje obdobje. O tem, s katerimi vprašanji in nalogami se bo svet spopadal v prihodnjem obdobju, smo se pogovarjali z novizvoljenim predsednikom Medobčinskega sveta SZDL Jožetom Vebrom.

NT: Teh nalog je gotovo veliko. Bi izluščili nekaj najpomembnejših?

J.VEBER: Med najpomembnejše naloge štejemo v prvi vrsti prizadevanje za večjo organizacijsko, kadrovsko in politično usposobljenost organizacij SZDL. Od tega, kako bomo uresničevali to nalogo, je namreč odvisno, koliko bomo uspešni in učinkoviti tudi pri reševanju

ostalih vprašanj. Gre pa za to, da nam sedaj še vse preveč pomanjkljivo delujejo

vaški, ulični, rajonski odbori socialistične zveze in pa nekatere druge oblike, s katerimi bi lahko mobilizirali najširše množice delavcev in občanov. Če k temu prištejemo še ponekod slabo kadrovsko strukturo vodstev in organizacij ter zato nujno neučinkovitost dela - potem je jasno, da nas prav na teh ključnih področjih čaka največ dela.

NT: Socialistično zvezo čaka kopica nalog tudi pri uresničevanju stabilizacijske politike?

J.VEBER: V socialistični zvezi smo ob tem že veliko storili, seveda pa še zdaleč ne vsega, kar bi morali. Menim, da smo izvajanje stabilizacijske politike preveč zaprli v ozke kroge strokovnih ljudi, v forume, vse premalo

pa cilje in naloge prenesli v bazo, med ljudi. Zato tudi prihaja do težav in neskladij pri uresničevanju dogovorjene politike. Stabilizacija gospodarstva je dolgotrajen proces in uspešna bo le, če jo bodo ljudje, delavci in občani sprejeli kot dolgotrajno usmeritev in način obnašanja. Zato si tudi moramo prizadevati, da bi vse naloge in cilje dejansko prenesli v bazo. Ko govorimo o stabilizaciji gospodarstva, pa ne moremo tudi mimo procesa planiranja in oblikovanja planskih dokumentov, ki morajo biti prežeti s stabilizacijskimi prizadevanji. Sedaj, tik pred sprejemanjem teh dokumentov pa se še vedno dogaja, da temeljni nosilci planiranja seštevajo želje, da ne planirajo bodočega razvoja na temelju realnih možnosti in ustvarjenega dohodka. Mnogokaj, predvsem glede naložb, smo uspeli postaviti na realnejše temelje, veliko pa je še vprašanj, ki jih bomo morali v najkrajšem času doreči.

NT: Katere pa so še ostale naloge, ki so zapisane v programu dela Medobčinskega sveta SZDL Celje?

J.VEBER: Veliko je še nalog, ki bi jih morali omeniti, kot na primer vprašanje podružbljanja splošnega ljudskega odpora, pa naloge pri izgrajevanju družbenega sistema obveščanja. Posebej pa bi rad omenil še eno nalogo, ki je vezana na uveljavljanje delegatskega sistema. Namreč, prav pri uresničevanju politike gospodarske stabilizacije, pa v procesu oblikovanja planskih dokumentov smo večkrat zamenjali delegatski sistem in pomembne odločitve sprejemali zunaj njega. Takega načina ne bi smeli več dovoljevati, temveč bi si morali prizadevati, da bi delegatski sistem zaživel v vsej svoji celovitosti. Naloge poznamo, ocene o pomanjkljivosti smo že večkrat naredili. Poznamo tudi vso odgovornost družbenopolitičnih organizacij za učinkovitost delegatskega sistema. Ostane nam torej le, da uresničimo tisto, kar smo se dogovorili.

DAMJANA STAMEJČIČ

TONE TAVČAR

ŽALEC

MLADI HOČEJO DELATI

Rado Kores predsednik OK ZSMS Žalec

Na volilni programski konferenci OK Zveze socialistične mladine Slovenije v Žalcu so med drugim sprejeli tudi smernice za programsko in akcijsko delo mladine v žalski občini za prihodnje obdobje.

Rado Kores je bil na tej konferenci izvoljen za novega predsednika OK ZSMS Žalec. »Doselej smo z realizacijo številnih nalog dosegli boljše organiziranost mladih o osnovnih organizacijah, ki jih je v občini 108, v njih pa deluje okrog osem tisoč mladih. V prihodnjem obdobju želimo doseči večji vpliv naše organizacije v samoupravnih sredinah, zato je potrebno doseči večjo družbenopolitično in samoupravno osveščenost mladih. Zavedamo se, da bomo le z organiziranim delom, z utemeljenim posredovanjem pri raznih akcijah dosegli družbeno priznan položaj in s tem tudi možnost, da vplivamo na politične in gospodarske tokove v občini. S svojim delom želimo kar največ prispevati k stabiliziranju gospodarstva. S tem so povezane šte-

vilne naloge v združenem delu pa tudi na drugih področjih.

Posebno pomembno je naša delo v krajevnih skupnostih, kjer lahko enakopravno sodelujemo z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami, velik delež pa lahko doprinesemo tudi z delom, saj o ekonomskem in političnem učinku delovnih akcij nihče več ne dvomi. Vzgoja in izobraževanje je prav tako zelo pomembna naloga našega članstva.

Zelimo, da bi se center za usmerjeno izobraževanje čimprej uveljavil v polni meri, saj bodo z njim možnosti za izobraževanje za vse mlade enake. Zelimo pa se povezati tudi s pionirsko organizacijo, saj se prav že tam oblikujejo dobri mladinci. Svoje mesto morajo dobiti tudi aktivni mladih združnikov, ki naj bi aktivno sodelo-

vali pri spreminjanju družbenoekonomskih odnosov v kmetijstvu in na vasi.

Splošni ljudski odpor je pravica in dolžnost vseh mladih. Na tem področju se želimo kar najbolj izpopolniti. To velja tudi za družbeno samozaščito, kajti mladi hočemo biti kar najbolj pripravljeni.

Seveda nas čakajo še številne druge naloge. Sodelovali bomo pri raznih akcijah za ohranjanje tradicij NOB, skrbeli bomo za idejno politično usposabljanje, zavedamo se, da je dobro informiranje osnova drugemu delu, da je pomembno kulturno udejstvovanje in, da prosti čas ni prosti čas, če ga ne porabimo koristno. Možnosti za udejstvovanje na različnih področjih je več kot dovolj in če bo toliko tudi volje in pripravljenosti za delo med mladimi uspeh ne bo izostal.

SVETOVNI DAN VARČEVANJA

PRAVILO GOSPODARJENJA

Vse več lastnikov tekočih računov

Čeprav ni nikjer in nikoli izgubljal na svojem pomenu in vlogi, saj je zrcalo dela in obnašanja slehernega pametnega gospodarja kot posameznika in skupnosti, je letošnji svetovni dan varčevanja, vsaj pri nas, sestavni del naporov za ustalete gospodarstva, za usklajevanje vseh oblik porabe z razpoložljivimi sredstvi.

Zato je enaintrideseti oktober, kot svetovni dan varčevanja, tudi tisti trenutek, ki spodbuja razmišljanja, kaj smo napravili doslej, da bi tudi v praksi delali in živeli kot dobri gospodarji. Svetovni dan varčevanja sicer opozarja na denarno varčevanje in njegove prednosti, poudarja pa tudi pomen varčevanja nasploh.

Kot najmočnejši organizator in propagator denarnega varčevanja se vsaj na širšem celjskem območju pojavlja Ljubljanska banka Splošna banka Celje. Njeno delo na tem področju je veliko in z njeno pomočjo ljudi, od cicibanov,

pionirjev do starejših, upokojencev itd. Ni naključje, če posvečajo veliko pozornost zlasti otrokom, tudi zaradi spoznanja, da mora že otrok osvojiti to človeško odliko in jo v poznejših letih samo še nadalje čuvati, razvijati in negovati.

Po zaslugi Ljubljanske banke Splošne banke Celje dela v šestih občinah celjskega območja 88 pionirskih hranilnic na osnovnih šolah in dve mladinski na srednjih. Vse te banke v malem vključujejo v denarno varčevanje več kot 20.000 otrok in mladincev. Njihove hranilne vloge skupaj so pri zadnjem pregledu znašale nekaj več kot 6,2 milijona dinarjev!

Izredno pestre pa so oblike varčevanja, ki zajemajo starejše občane. Tu gre v prvi vrsti za denarno varčevanje, za negovanje te oblike s pomočjo hranilnih knjižic, deviznih in dinarskih žiro računov, tekočih računov in še in še. Tudi z vezavo sredstev in podobno. Zadnje stanje na

vseh teh postavkah je bilo pri celjski temeljni banki Ljubljanske banke nekaj nad tri milijarde dinarjev, število hranilnih knjižic, lastnikov tekočih in žiro računov pa je preseglo 284.000!

Izredno uspela je akcija nakazovanja osebnih dohodkov na hranilne knjižice, prav tako pokojnin, razveseljiv je nadalje podatek, da se čedalje bolj večja števila lastnikov tekočih računov. Ze zdaj je več kot deset tisoč ljudi, ki so se odločili za brezgotovinsko poslovanje, itd.

Številke imajo seveda svojo govorico, v njih so tudi nihanja, ki jih zlasti pozna denarno varčevanje in vloge na hranilnih knjižicah. So padci in naraščanja, neprestano gibanje, toda vselej in ob vsaki priložnosti se znova uveljavlja pravilo, da denarno varčevanje prinaša koristi. Dober gospodar jih pozna in spoštuje!

M. BOŽIČ

POGLEJMO NAOBKROG

SREDA, 22. OKTOBRA

Delegati slovenske skupščine so podprli osnutek petih ustavnih dopolnil in jih predali do 31. januarja 1981 v javno razpravo. Bistvo dopolnil je v doslednejšem uresničevanju načel o kolektivnem delu, odgovornosti in odločanju, v smislu krepitve samoupravnega položaja delavcev... Nicolae Ceausescu, generalni sekretar romunske partije in predsednik Romunije je pripotoval na prijateljski obisk v Jugoslavijo. V Hiši cvetja se je poklonil spomenu predsednika Tita, zatem pa so se pričeli meddržavni pogovori... Minil je prvi mesec iraško-iranske vojne, pri čemer še nič ne kaže na skorajšnjo ustavitev sovražnosti... SLO in družbena samozaščita ter njuna organiziranost v SR Sloveniji sta dobili ugodno oceno ob zaključku obiska delovne skupine CK ZKJ...

ČETRTEK, 23. OKTOBRA

Na romunsko-jugoslovanskih pogovorih ob obisku Ceausescu v Jugoslaviji so izpostavili zgledno sodelovanje obeh sosednjih dežel in partij ter možnosti za poglobljanje sodelovanja. Izmenjali pa so tudi mnenja o pereh mednarodnih vprašanjih. Ceausescu bo jutri zaključil obisk v Jugoslaviji... Nikolaj Tihonov je bil imenovan za novega premiera Sovjetske zveze. Imenovanje so izvršili na seji vrhovnega sovjeta, kjer so zaradi šibkega zdravja razrešili dolžnosti Alekseja Kosigina. Ta je dolžnosti opravljal 16 let... V Škofji Loki so se pričeli »Ziherlovi dnevi«, posvetovanje družbenopolitičnih delavcev, na katerem iščejo odgovore o vprašanih družboslovnega raziskovanja in usmerjanja družbenega razvoja... 69 španskih otrok je umrlo v strahoviti eksploziji plina v neki šoli...

PETEK, 24. OKTOBRA:

Po vsem svetu so svečano proslavili 35. obletnico Organizacije združenih narodov. Jubilej pa mineva v znamenju zaostrenih mednarodnih odnosov... Iz Bagdada so sporočili, da so iraške čete zasedle Horamšar in tako pridobile nadzor nad Sat-el-Arabom. Iz OZN pa sporočajo, da ni nobenih obetov za skorajšnjo ustavitev sovražnosti. Nadaljujejo se le »neformalne« posvetovanja Varnostnega sveta... Slovenski vinogardniki so zadovoljni s pridelkom, čeprav je grozdje manj sladko kot lani. Vina bo za 5400 vagonov in kakovost bo dobra... Za izvozno ekspanzijo manjka pravih rešitev, možnosti uvoza pa bodo tudi v prihodnjem letu omejene. To so poudarili na razpravi v zveznem ekonomskem svetu, ko so sporočili, da bo za uvoz prihodnje leto na razpolago 16 milijard dolarjev, izvoz pa naj bi porasel za 8%...

SOBOTA, 25. OKTOBRA:

V Kotmari vasi na Koroškem so odkrili spomenik Karla Prusnika-Gašperja, organizatorja protifasistične vstaje na Koroškem in borca za pravice slovenske narodnostne manjšine... Borci in aktivisti Gorjanskega bataljona so imeli srečanje v Kostanjevici. Obudili so spomine o NOB, zbranim pa je govoril predsednik ZZB NOV Slovenije Janez Vipotnik... Predsedniki zborov republiških in pokrajinskih skupščin so obiskali slovensko kulturno-gospodarsko zvezo v Trstu, kjer so jih informirali o položaju manjšine in boju za njeno globalno zaščito... Potrebno nam je več hrane. To je bila glavna ugotovitev med obiskom Andreja Marince, Milovana Zidarja in Iva Marenka v Pomurju. S sodobnejšim delom pa bi lahko pridelali sami dvakrat več hrane, so poudarili... Vojvodsko sodišče v Varšavi je sprejelo sklep o registraciji neodvisnih sindikatov »Solidarnost«...

NEDELJA, 26. OKTOBRA

Vodja palestinske organizacije Jaser Arafat je prišel na uradni in prijateljski obisk v Jugoslavijo. Poudarili so, da je treba bližnjem problem reševati v duhu načel neuvrščenosti in ob enakopravnem sodelovanju palestinskega naroda, ki mu Jugoslavija daje vso podporo v pravičnem boju. Prav tako so se na obeh straneh zavzeli za hitro in učinkovito reševanje iraško-iranskega spora... Mladinska knjiga je dobila pomembno nagrado mesta Beograda na knjižnem sejmu v tem mestu. Nagrado so jim prisodili za največji založniški podvig med dvema sejmoma, za zbirko »Beseda sodobnih jugoslovanskih pisateljev«...

PONEDELJEK, 27. OKTOBRA

Cvijetin Mijatović je sprejel Jaserja Arafata, ki je na obisku v Jugoslaviji in v razgovorih poudaril, da bo Jugoslavija še naprej nudila vso pomoč pravičnemu boju palestinskega ljudstva. Jaser Arafat pa je dopolnjeval tudi na zasedanju UNESCO... Predsedstvo CK ZKS je razpravljalo o samoupravnih preobrazbi bank in v zvezi s tem poudarilo, da je vse preveč kreditov pri financiranju razširjene reprodukcije, slabo pa so zaživele oblike združevanja sredstev. O teh vprašanjih bo novembra problemska konferenca...

TOREK, 28. OKTOBRA

V Beogradu se je po petih tednih zaključila konferenca UNESCO... Iz sedanjega gospodarskega položaja morajo izvirati objektivne ocene planskih dokumentov 81-85. To so poudarili na seji predsedstva RK SZDL, kjer so se zavzeli tudi za vsebinsko javno razpravo o predlogu ustavnih sprememb... Na Poljskem se vnovič zapleta položaj zaradi nesporazumov, ki so nastali ob registraciji neodvisnih sindikatov solidarnosti. V Gdansk so se že pričeli pogovori predstavnika vlade Jagielskega s predstavniki sindikatov...

TUDI TEKO V SOZD MERX

Po zadnjih informacijah, ki smo jih prejeli tik pred zaključkom redakcije, so se tudi člani delovne organizacije TEKO Celje na referencnem odločili za vključitev v SOZD Merx. Od vpisanih 268 v volilni imenik se je za odločilo 84 odstotkov, 27 je bilo odsotnih, 16 pa jih je glasovalo proti.

STABILIZACIJA, RAZISKOVANJE IN INOVACIJE

V ZNANJU JE MOČ!

Pospešeno organizirati inovacijsko dejavnost

Čeprav se pri naslovu tega prispevka ne moremo pohvaliti z ustvarjalnostjo, pa vsekakor ponovno potrjuje bistvena stališča in sklepe iz ocene stanja raziskovalne in inovacijske dejavnosti v občini Celje. O tem je v ponedeljek razpravljalo tudi predsedstvo celjske občinske konference SZDL, še prej pa je svoje mnenje povedal svet za raziskovalno dejavnost in inovacije. Le-to je bilo tudi vsebinski okvir za opredelitev aktualnih nalog pri uresničevanju politike stabilizacije na področju raziskovalne dejavnosti in inovacij.

V sedanjem trenutku družbeno-ekonomskega razvoja in tudi v prihodnjem obdobju, je edina možna pot kakovostni razvoj znanja. To pa ne more biti samo sebi namen, ampak se mora v svoji končni fazi odražati v povečanju dohodka, bodisi v ceni izdelka ali storitve. Poleg tega, da je vključevanje znanja v proizvodni proces ena izmed ključnih osnov za uspešno rast dohodka, je potrebno zlasti v sedanjem času in za prihodnje predvsem poudarjati, da je več znanja tudi glavni element za povečanje izvoznih možnosti našega gospodarstva.

Pri raziskovalnem delu pa moramo upoštevati značilnosti raziskovalnega dela, predvsem da gre za dolgoročno ustvarjalno delo, ki na današnji stopnji razvitosti zahteva skupinsko delo in specializacijo. Osnovni po-

goj za ustvarjalno delo je določena stopnja strokovne usposobljenosti in samoiniciativnosti, kateri sta potrebna še ustrezna klima in okolje, predvsem motiviranost za ustvarjalno delo. Seveda je potrebno na koncu vsake rezultate ustvarjalnosti tudi koristno uporabiti.

Povečanje produktivnosti na vseh področjih dela je možno najhitreje in najceneje uresničevati z množično inventivno dejavnostjo, pri čemer se ne smemo omejevati samo na delovna mesta za stroji, ampak opozarjati tudi na možnosti večanja produktivnosti dela z izboljšanjem organizacije poslovanja, učinkovitejšega varstva pri delu, in drugod, tako v gospodarstvu kot negospodarstvu.

V okviru celjske SZDL so predlagali šop akcijskih nalog, da bi dosegli na področju raziskovalne in inovacijske dejavnosti zadovoljivo stopnjo intenzivnosti, usmerjenosti in usklajenosti. Jedrnat povzetek teh nalog, od katerih imajo nekatere dolgoročnejši značaj, pa je naslednji:

● V stabilizacijskih programih v združenem delu opredeliti konkretne probleme v tehnologiji in poslovanju, ki naj jih v okviru množične inventivne dejavnosti rešujejo inovatorji

● Oblikovati ustrezne sisteme spodbujanja v inovacijskih procesih in zlasti bolj pritegniti v te aktivnosti vodstvene in strokovne delavce, prav tako obstoječe razvojne oddelke in druge tehnične službe

● V vseh delovnih sredinah uskladiti razvojne in stabilizacijske programe za uspešnejši razvoj in prestrukturiranje gospodarstva. V organizacijah združenega dela, ki so nosilke razvoja v občini, ustanoviti svete za raziskovalno dejavnost, opredeliti program raziskav, sredstva in kadre.

● Organizacije združene dela se morajo povezati tudi izven svojih organizacij, preko raziskovalnih skupnosti in z neposredno svobodno menjavo dela z raziskovalnimi organizacijami

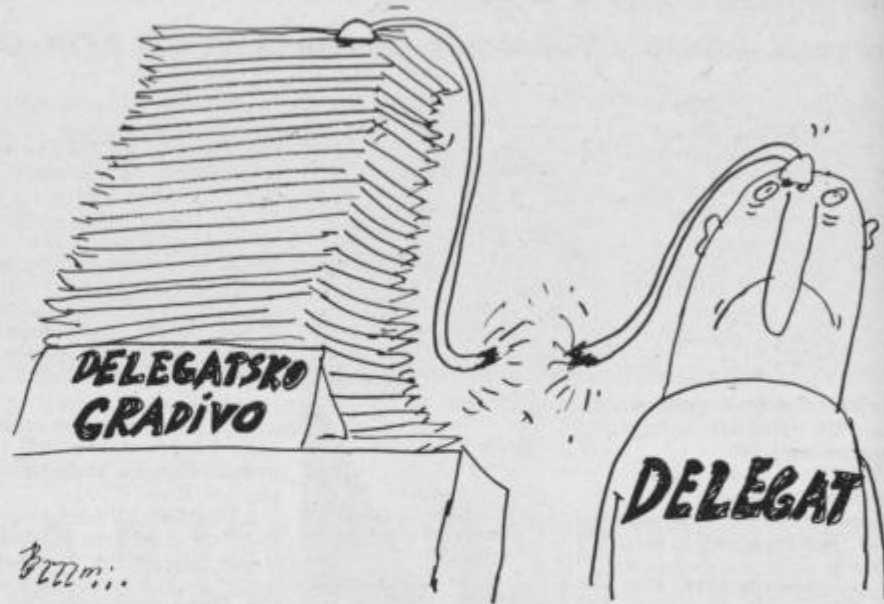
● Za raziskovalno delo in uresničevanje raziskovalnih programov v večji meri izkoristiti tudi delo štipendistov, pripravnikov, absolventov in diplomantov

● In končno moramo doseči oblikovanje večjih integracijskih tvorb v občini, republik in v posameznih gospodarskih panogah, da bomo lahko uresničevali raziskovalno dejavnost v večjem obsegu in na višji, kakovostni ravni.

MITJA UMNİK

ZRCALO

RIŠE: BORI ZUPANČIČ

NEUSMILJENA USODA CELJSKIH SOZDCV

POKOP DOBRINE, ZDAJ ŠE ITC!

Ali so se vile rojenice kaj naučile?

Vse kaže, da bomo v Celju poleg Dobrine kmalu pokopali še drugi SOZD - to je Sestavljena organizacija združenega dela ITC. Nekatere dosežke članice te SOZD ugotavljajo, da SOZD v zadnjih nekaj letih praktično ni uresničila nobenega od velikopoteznih načrtov, prav tako so se o nehomogenosti te sestavljene organizacije združenega dela začeli vse resneje pogovarjati predvsem kot o strokovnem mestu, ki požira denar oziroma ustvarja stroške v nesorazmerju z učinki. Torej, treba se je pač resno pogovoriti, ali še vztrajati v SOZD ITC, ali pa začeti resno razmišljati o njeni likvidaciji.

Sekretarji osnovnih organizacij zveze komunistov, članice SOZD ITC Celje, so že ob koncu septembra ponovno razpravljali o usodi SOZD ITC in vseh njenih težavah ter zadolžili direktorje delovnih organizacij v okviru »družine ITC«, da izdelajo konkretne predloge,

kako urediti vse potrebno okrog SOZD ITC in njene prihodnje usode.

Svet direktorjev delovnih organizacij v okviru SOZD ITC Celje je, sicer ob odsotnosti direktorja Ferralita iz Zalca, sprejel sklep, da dosedanjega stanja ni mogoče več vzdrževati, in da je treba po zakoniti poti izpeljati postopek prenehanja delovanja sestavljene organizacije združenega dela ITC Celje. V tem trenutku je že tudi izdelan podroben predlog in terminski plan postopka, ki bo tekel v vseh delovnih organizacijah.

Ceprav ne bi radi prejudicirali sklepov referendumov, sedanje politično vzdušje kaže, da se bo večina delavcev izrekla proti obstoju SOZD ITC Celje oziroma za njeno prenehanje.

Dejstvo, da SOZD ITC nima spornih terjatev in, da je v vseh delovnih organizacijah prisotna težnja za čimprejšnjo ureditev, da ne rečemo kar pokop

SOZD ITC, pa najbrž zagotavlja, da o dosednji SOZD ne bomo govorili več po 1. januarju prihodnjega leta. Ime ITC pa se bo še naprej pojavljalo v Sloveniji in Jugoslaviji, saj delavci skupnih služb ITC pripravljajo ustanovitve nove delovne organizacije ITC, ki bi se z začetnim številom največ trideset delavcev, ukvarjala z inženiring posli procesne tehnologije - ta pa bi vsaj v začetku zajemala samo področje tehničnih plinov. V prihodnjem ITC bo torej povsem nova vsebina dela.

Upajmo le, da smo se tudi iz tega primera kaj naučili, še zlasti vsi tisti botri, ki so kot vile rojenice sodelovali pri rojstvu dosedanje SOZD ITC Celje. Nekateri dvomijo, da bodo navzoči tudi ob njegovem pokopu. Sicer pa so rek, o mrtvih nič slabega, preizkušali že stari Rimljani.

MITJA UMNİK

HODITE
V KINO
SAMO
MED TDF?

NOVO NA ŽELEZNIŠKIH TIRIH

BLIZU REKORDA - Četudi to ni tekmovanje, gre pa vendarle za prizadevanja po čim večjem delu in čim boljšem izpolnjevanju planskih nalog. Kolektiv Železniškega gospodarstva Ljubljana je šele 1979. leta presegel rekord iz 1974. leta v prevozu blaga. Nov rekordni dosežek 1979. leta se je glasil: opravljenih je bilo 4016 milijonov netotonskih kilometrov ali za 7,3 več kot v 1974. letu, dotlej rekordnem.

In kako bo letos? Čeprav je izpadel prevoz 350.000 ton nafte iz Kopra, so v prvih šestih mesecih prepeljali na tirih za 1,5% več blaga kot v enakem obdobju rekordnega leta. Nočni skok, širitev uporabe palet, prav tako kontejnerskega prevoza, prevozi velikih količin blaga z direktnimi vlaki so dali lepe rezultate. Zato slovenski železničarji računajo, da se bodo letos vsaj približali lanskemu rekord.

ZAMUDE VLAKOV ZARADI OBNOVE PROG - Za varen in urejen železniški promet so nujne tudi urejene proge. Zato je njihovo vzdrževanje in obnavljanje več kot potrebno. Zaradi teh del prihaja tudi do zamud v železniškem prometu. Tako bodo v tem mesecu zamujali vlaki na več odsekih slovenskih prog, med drugim tudi na progi Ljubljana-Zidani most in Rimske Toplice-Laško. Na teh odsekih bodo zaradi počasnejših voženj vlaki zamujali od 5 do 10 minut, zaradi zapore tirov pa se bodo zamude povečale še do 15 minut. Navzlic temu pa do zapor tirov in do večjih zamud ne bo prihajalo, kadar bodo na teh relacijah vozili delavski vlaki, čeprav se počasnim vožnjam tudi ti vlaki ne bodo mogli izogniti.

AVTOMATA ZA PRODAJO VOZOVNIC - Na ljubljanski železniški postaji delata dva avtomata za prodajo vozovnih kart. To sta prva na jugoslovanski železniški mreži. Odpravila naj bi zlasti gneče pred potniškimi blagajnam ob koncu tedna in drugih dnevih, ko je povečan potniški promet. Tako lahko potniki na ljubljanski postaji zaenkrat kupijo vozovnice na avtomatu do vseh postaj in postajališč do vključno Kandije pri Novem mestu, Sevnice, Laškega, Bleda-Jezera in Pivke. Manjši avtomat je namenjen za prodajo vozovnic na relaciji od Ljubljane do Kamnika.

DESETMESEČNI REZULTATI

V SIPU DOBRO

Primanjkovalo jim je materiala

Zaostrene razmere gospodarjenja so se tudi v Sipu odražale v pomanjkanju nekaterih osnovnih in kooperacijskih materialov, kar je povzročilo motnje v proizvodnji in izpad proizvodnje v odnosu na letni plan. V sežanski temeljni organizaciji, pa je treba poleg tega omeniti še probleme v zvezi z osvajanjem nove proizvodnje, zaposlovanjem in drugo, kar je povzročilo veliko zaostajanje pri izpolnjevanju planskih nalog, prodaje ter slabše finančne rezultate.

Letni plan so v devetih mesecih v Sipu realizirali s 67 odstotki in v obeh TOZD v povprečju kasnijo za kakšnih sedem odstotkov, kar predstavlja 19 delovnih dni. Pri tem je treba poudariti, da imajo samo v sežanski temeljni organizaciji 35 delovnih dni zamude. Sicer pa so se v Sipu srečevali tudi s pomanjkanjem delavcev. Primerjava indeksov porasta proizvodnje in porasta zaposlenosti v odnosu na enako lansko obdobje daje tudi odgovor, da je bila storilnost višja le za en odstotek kot ob koncu lanskih devetih mesecev. V Sipu že nekaj let

spremljajo tudi bolezenske izostanke. Letos so samo v Šempetru na račun boleznin narasli do trideset dni in so višji za dober odstotek in pol kot v enakem lanskem obdobju.

Motnje in zastoje v proizvodnji so spremljale tudi relativno visoke zaloge materialov in nedovršene proizvodnje, ki so že zaostrovale probleme nelikvidnosti ter povečevale stroške poslovanja.

Zapisati pa je treba, da so finančni rezultati v odnosu na načrtovane, kljub vsemu, še zlasti pa, če jih primerjamo z lanskimi, dobri. Res pa je, da tudi na račun proizvodnje precejšnjega števila novih izdelkov, ki so materialno manj intenzivni. Osebnih dohodki so se gibali v skladu z republiško resolucijo.

JANEZ VEDENIK

EKIPA CELJSKIH TEKMOVALCEV - KOVINARJEV

Poročali smo že, da so se celjski tekmovalci zelo dobro odrezali na letošnjem republiškem, pa tudi zveznem delovnem tekmovanju kovinarjev. Na sliki so tekmovalci, ki so zasedli dobre uvrstitve na republiškem tekmovanju. To so: Adolf Biderman, Avgust Trebovc, Vlado Geršak, Jože Selič, Branko Vrečar in Roman Kropec, na sliki pa sta tudi vodja ekipe Božo Skale in Martin Senica. Adolf Biderman iz Avto Celja (na sliki drugi z leve) je dosegel na zveznem tekmovanju naslov prvaka v skupini avtomehaničarjev Otto.

PRIDOBITVI AEROVE GRAFIKE

O krstu tiskarskega stroja »Multibobine« in zbiralnega stroja »Biolomatik«, ki so jima dali v Auru ime Srečko in Danica, smo v prejšnji številki že pisali. Tokrat objavljamo fotografijo s slovesnosti. Na njej lahko vidimo zbiralni stroj, ki za razliko od dosedanjih cik-cak zbiralec zbira iz rol. Istočasno lahko zbira enajst rol, lahko pa tudi številčič in prečno perforira. Omogoča vrsto izdelkov, posebej pa je še pomembno, da je hitrost zbiranja približno enkrat hitrejša od običajne.

10.-18. XI. 1980

TEDEN DOMAČEGA FILMA - CELJE

USMERJENO IZOBRAŽEVANJE

KAKO OBVEŠČATI UČENCE

odločanje že v prvem polletju

Letos spomladi in v teh dneh so učenci osmih razredov sprejeli isto drobno brošuro z naslovom Lažja, a ne manj premišljena odločitev. Z njo je republiška zveza skupnosti za zaposlovanje povabila učence k premišljevanju pred prehodom na usmerjeno izobraževanje.

Podala jim je nekaj osnovnih informacij o sistemu šolanja po končani osemletki in napovedala, da bo novo šolsko leto že v znamenju zahtev usmerjenega izobraževanja. To se ni zgodilo. Prva generacija srednješolcev v tem šolskem letu se le v majhnem delu prilagaja na novosti programa usmerjenega izobraževanja - nekaj pri matematiki, biologiji, pri predmetu samoupravljanje s temelji marksizma in še pri nekaterih. Vendar je zanimi-

vo, da učenci tudi s temi novostmi niso dovolj seznanjeni. Ne vedo za različne vzgojnoizobraževalne programe srednjega izobraževanja, pa tudi ne za poklice, do katerih se bodo došolali. Premalo so uvedeni tudi v seznamu tipičnih poklicev, ki se bodo v posamezni usmeritvi izobraževali v višjih in visokih šolah. Pred zahtevkom novega šolskega leta in s postopnim prehodom na usmerjeno izobraževanje so spet aktualne nekatere posebnosti. Letošnja osnovnošolska generacija osemletkarjev v Celju in na širšem območju ne bi smela ostati brez prepotrebne informacij o vseh bistvenih značilnostih reforme srednjega izobraževanja. Časa pa ni dovolj. Učenci se bodo morali že po prvem pol-

letju odločiti za nekatere usmeritve. Zato ni brez soli pobuda, da bi v vsaki občini sprejeli programe načrtnega obveščanja in pripravljanja učencev na vpis na srednje šole usmerjenega izobraževanja. Takšne programe bi lahko zasnovali v okviru občinskih izobraževalnih skupnosti ob sodelovanju zavoda za šolstvo, mladinske organizacije, socialistične zveze, skupnosti za zaposlovanje in drugih zainteresiranih. Tudi starši bi bili po tej poti bolj usposobljeni za naloge, ki jim jih bo naložila spreminjena srednja šola. Najslabše pa bi bilo, če bi po šolah spet čakali na zadnje mesece in če bi si vsaka šola morala izmišljati vsebino in organizacijo priprave učencev na nov korak v izobraževalnem procesu.

TUDI NIŠ ZA KNEŽEC

Krogu enainštiridesetih podpisnikov družbenega dogovora o varstvu, urejanju in vzdrževanju spominskega doma dr. Franceta in Borisa Kidriča na Knežcu pri Rogški Slatini, se je pred tednom pridružil še eden. Krajevna skupnost Boris Kidrič iz Niša je namreč izrazila željo in pripravljenost, da se vključi

v krog podpisnikov dogovora in s tem po eni strani pripomore k vzdrževanju Kidričeve domačije na Knežcu, po drugi strani pa s tem poglobi bratske in prijateljske vezi v Sloveniji. Prav poglobljanje človeških, bratskih vezi pa je vrednota, za katero se je vseskozi boril Boris Kidrič, je med drugim poudaril na slovesnosti ob podpisu dogovora predstavnik iz Niša.

Sicer pa so goste iz Srbije pospremili na Knežec predstavniki pobratene krajevne skupnosti Boris Kidrič iz Ljubljane, ki so prav tako podpisniki Dogovora o urejanju spominskega doma na Knežcu. Prisrčno pa so jih pozdravili in sprejeli predstavniki občine in kulturne skupnosti iz Šmarja pri Jelšah ter gostom razkazali spominski dom, z njimi pa so se zadržali še v krajšem prijateljskem razgovoru.

Na sliki je predstavnik krajevne skupnosti Boris Kidrič iz Niša ob podpisu Dogovora na Knežcu. DS

kratkem času uvidela, da le skupaj lahko dosežemo še nekaj več kot vsak zase. In končno, da bo človeški, subjektivni dejavnik potisnjen v ozadje pred logičnim poslovnim skupnim interesom, ne pa, da bodo pomembni ali celo odločujoči interesi posameznikov. Da nam propadajo v Celju nekatere SOZD, bi se morali resneje zamisliti!

MITJA UMNİK

SLOV. KONJICE: ŠKODA NA KOMUNALNIH OBJEKTIH

Komisija, ki je ugotavljala škodo, nastalo zaradi vodne stihije v času od 5. oktobra dalje na komunalnih objektih v občini Slovenske Konjice, je obšla vse krajevne skupnosti, pregledala ceste, vodovode, plazove na cestah in kanalizacije, kakor tudi gozdne ceste in ugotovila, da je bilo v krajevnih skupnostih za 9.494.710,00 dinarjev škode, Gozdnemu gospodarstvu Celje pa je vodna stihija prizadejala škode za 2.077.600,00 dinarjev. Največja je bila škoda v krajevni skupnosti Sojek-Kamna gora - 2.322.200,00 dinarjev. MBP

TKANINA CELJE - TOZD MALOPRODAJA

ZDRUŽENI DOSEČI VEČ!

Razgovor z direktorjem Alojzom Forštnerjem

Dobili smo se med modno revijo v prvem nadstropju blagovnice Tkanina, s katero so želeli spodbuditi potrošnike k nakupu v novi jesensko-zimski sezoni. Še vedno namreč drži tista - videti, potem pa verjeti!

Kljub takšnemu modnemu vzdušju smo z vprašanjem segli v združevalne vode celjskih trgovcev in v okviru nove SOZD MERX.

Pod, za Celje, tradicionalnim imenom Merx, oziroma v novem SOZD Merx, razumem vse tiste dobre zasnove integracije znanja, kapitala, tudi prodajnega prostora, ki smo jih zastavili že ob snovanju Dobrine. Osebnost matram, da je zasnova SOZD povsem v redu. Mislim tudi, da smo vsi trgovski delavci, ne samo v

Tkanini, nedvoumno doumeli, da sami in majhni ne moremo predstavljati ničesar. Mislim, da lahko pričakujemo boljše dneve, zlasti pri vprašanih financ, razvoja, kadrov in še drugih vprašanj.

Kaj pa okvir srednjeročnih načrtov pri trgovcih?

»Osnovni smoter je združevanje dela in sredstev, pri čemer mora biti v srednjeročnem načrtu razvoja naše stroke in naših delovnih organizacij v okviru SOZD Merx jasno postavljeno ureničevanje posameznih želja in potreb, kajti le združeni lahko gradimo na višji in zahtevnejši ravni celjske trgovske ponudbe. V naših skupnih izvedbenih aktih bomo morali zelo jasno predvideti skupno razvojno

pot trgovine v občini Celje in regiji, pa tudi širše.

Pokopali smo Dobrino, na novo smo v regiji rodili dve SOZD, Merx in Hmezad. Kaj menite o tem, ali gre vseeno za kakšno združevalno premike v celjski, regijski trgovini?

»Splet okoliščin je botroval izključitvi žalskega Hmezada že iz Dobrine. Vendar ob vašem vprašanju mislim takole. Če smo pravilno došli sestavljeni organizacijo združenega dela - poudarjam, da le-ta ne more biti nekakšna politična tvorba, ampak križišče in stičišče interesov večih delovnih in temeljnih organizacij združenega dela na določenem področju in območju, potem mislim, da bosta Merx in Hmezad v

ŽIVLJENJE IN SMRT KOMODORJA MIROSLAVA GRUNDA Z DOBRNE

PRIPIS:

Ko sva podpisana svoj članek o Grundu že oddala v tisk Novemu tedniku, sva opazila v Nedeljskem dnevniku (21. september 1980, str. 6) repliko na članek Petra Kavalarja, ki jo je pod naslovom »Resnica o komodorju Grundu« napisal Nikolaj Safonov, kapetan bojne ladje v pokoju iz Ljubljane. Ker se je tov. Safonov v svojem sestavku lotil bistvenih problemov, povezanih z Grundovo vlogo pri ustvarjanju starojugoslovanske vojne mornarice in ker sta prišla tov. Safonov in dr. Pahor v medsebojnih pismih do nekaterih zanimivih dilem, sva dolžna svoje besedilo na kratko dopolniti.

Kapetan Nikolaj Safonov je v svoji repliki poudaril naslednje: »Grund naj nikakor ne bi bil tako zaveden, kot ga je skušal (po podatkih, ki jih je dobil od naju) prikazati Peter Kavalar. O tem pričajo številna avstrijska odlikovanja in pa nemško ime Friedrich, pod katerim ga najdemo v »Almanach für die K.u.K. Kriegsmarine 1918«.

- tov. Safonov je dobil od upokojenega admirala Josipa Černjaja informacijo, naj bi Grund starojugoslovansko mornarico kmalu zapustil iz neznanega razloga.

- čina komodorja v bivši jugoslovanski mornarici ni bilo

- in navsezadnje se bistveno ne le zgodovinska neresnica, ampak hkrati še popoln nesmisel

naj bi bilo Grundovo dejanje dviganja zastave 30. oktobra 1918 v Tivtu v Boki Kotorski.

Najprej se zaustavimo pri vprašanju Grundove narodne zavesti oz. narodnostne pripadnosti. Po kvalifikacijskih listah v Vojnem arhivu na Dunaju lahko zelo dobro okarakteriziramo narodno pripadnost vseh vpisanih oficirjev. Značilne so bistvene razlike med ljudmi, ki so svojo materin jezik vpisali pred obvezno italijanščino, torej na drugo mesto - kot sta to storila Dolenc in Grund - ali pa na tretje (Zajc, Milenković) oziroma še kakšno neuglednejše mesto. V uradnih nemških seznamih so bila osebnostna imena skoraj vedno v svoji nemški obliki, pogosto pa so bili z nemškim pravopisom zapisani tudi priimki. Dr. Pahor se je precej namučil, da se je znebil latinsko-nemškega Friderika; s tem imenom je bil vpisan v krstno knjigo, čeprav ga je slovenski duhovnik krstil po naše za Miroslava. Isti imeni ded Janeza Šumrada, ki je bil rojen dve leti pred Grundom in vse življenje prepričan narodnjak, je imel svoje avstrijske papirje postavljene na ime Johann Schumrada. Takšnih primerov je seveda nebroj in se pri njih ne bomo mudili, hoteli smo le reči, da iz pisane oblike človekovega imena in priimka ne moremo zanesljivo sklepati o njegovi nacionalni pripadnosti. Tudi za medalje najbrž ne bo držalo tisto, kar se da med vrsticami razbrati iz članka tov. Safonova, da so jih dobivali le

Nemci in nemčurji. Grund jih je najbrž kot vzoren oficir dobil za svoje delo, saj je gotovo lažje deliti takšna priznanja, kot pa človeka povišati v čin. Vendar je treba opozoriti tudi na korenine takšnega razmišljanja o Grundovem nacionalnem profilu. Znano je, da so osnovo oficirskega in podoficirskega kadra starojugoslovanske vojne mornarice sestavljali bivši avstrijski mornariški oficirji in

PIŠETA:
dr. MIROSLAV PAHOR
JANEZ ŠUMRADA

podoficirji, med katerimi so bili tudi bivši nemčurji in celo pripadniki neslovanskih narodnosti, ki so s seboj prinašali pojmovanja in navade avstroogrške mornarice in jih poskušali v praksi prenašati na nastajajoči mladi kader. Taki oficirji - med njimi so bili individui, ki 1919 sploh niso znali srbohrvatsko ali slovensko in se jezika vse do 1941 niso dobro naučili - so sedeli na vodilnih položajih vse do propada bivše mornarice, bili pa so po besedah kap. boj. ladje Mladena Ikice »izuzevi manji broj ozbiljnih, patriotski razpoloženih in marljivih oficira - mješavina neradnika, nezalica, umišljenih veličina, egoista i udvarača...« (Ratna mornarica Jugoslavije od

1918 do 1941. godine, Pomorski zbornik JAZU I-II, Zagreb 1962, str. 665). Po vsem, kar smo zapisali, je menda jasno, da med slednje niso spadali ljudje kot Grund ali Dolenc.

Podatki admirala Černjaja o tem, da je Grund pred smrtjo zapustil vojno mornarico, niso točni. Po dokumentih, s katerimi razpolagava, je nesporno, da je Grund ostal do same smrti aktiven mornariški oficir.

Zanimivo je vprašanje o obstoju čina komodorja v starojugoslovanski mornarici. Treba se je pridržati mnenja tov. Safonova, da tega čina v tridesetih letih, ko je on prišel v vojno mornarico, ni bilo. Vendar pa ne smemo pozabiti, da nas je tedaj od ustanovitve Države SHS in Kraljevine SHS že ločilo precejšnje obdobje in da je bistveno, da so bili čini, ki jih pozna tov. Safonov, uzakonjeni šele 9. 8. 1932 z »Zakonom o ustroju vojske i mornarice« (gl. St. Stanovec, Narodna enciklopedija srpsko-hrvatsko-slovenačka, str. 1135-1142; Enciklopedija Jugoslavije, 2. knjiga, Zagreb 1956, str. 596-7). Do tedaj so veljali v kopenski vojski čini srbske armade, v mornarici pa so stvari manj jasne. Vendar je čin komodorja obstajal, saj sta ga Grund in Dolenc nedvoumno imela. Resnično pa je vprašljivo, kako je mornarica ob sprejetju novega zakona 1923 tretirala nosilce komodorskega čina in kakšne čine jim je priznala.

Tov. Safonov trdi, da Grund 30. 10. 1918 nikakor ni mogel prevzeti ladjevje in drugih objektov v Boki Kotorski, da na ta dan ne bi bile mogle biti prisotne delegacije zmagovalnih antantnih držav, da so trditve absurdne, ker jugoslovanske države sploh še ni bilo, itd. Za dokaz, da je temu tako, navaja literaturo, ki Grundu sploh ne omenja, in pa dejstvo, da se o Grundu v bivši pomorski akademiji niso učili. Vedeti moramo, da je vrhovna komanda avstroogrške armade 29. oktobra 1918 sprejela pogoje premirja z antantnimi silami, ki so med drugim zahtevali predajo celotne avstroogrške vojne flote za veznikom. Isti dan je bila v Zagrebu razglašena Država Slovencev, Hrvatov in Srbov. Poverjenik Narodnega sveta za Reko je 30. 10. prevzel oblast na Reki in objavil, da je mesto sestavni del Države SHS, cesar Karel pa je ta dan podpisal na Dunaju odlok, da je treba avstroogrsko vojno mornarico predati Narodnemu svetu v Zagrebu. Tega v Boki še niso mogli vedeti. Predaja se je v Pulji resnično izvršila naslednjega dne, 31. 10., s tem pa menda ni rečeno, da se v Boki ne bi mogla že dan prej. Dokaz proti temu pač ni, edini dokument, ki o tem dejanju govori, pa je omenjena zastava z objavljenim napisom - oba sta brez dvoma avtentična. S tem je prišel na dan dogodek, ki ni bistveno spremenil podobe nastanka starojugoslovanske vojne mornarice, gotovo pa je dopolnil naše vedenje o njej.

IZBOR CELJSKEGA
ŠPORTNIKA
DECEMBRA

TKS, ZTKO in Novi tednik ter Radio Celje so že v začetnih pogovorih za organizacijo letošnje zaključne prireditve s proglasitvijo najboljšega športnika in športnice v celjski občini. Do te prireditve naj bi prišlo sredi decembra. Tudi tokrat bodo poleg najboljših športnikov in športnic čestitali najboljšim perspektivnim športnikom ter tistim, ki so dosegli največ uspeha v rekreativnem delu tekmovanja.

V teh dneh bodo dodelani kriteriji, po katerih bodo izbirali najboljše športnike oz. športnice. Žal je vedno tako, da prihaja do določenih težav, kajti več ljudi ima različna merila. Kljub vsemu pa gre bolj za to, da se izreče priznanje tistim, ki so v iztekajočem letu na športnem področju resnično veliko naredili.

TV

SLOVENSKE KONJICE

ŽIVETI Z 2172 DINARJI

57 občanov prejema samo družbeno denarno pomoč

Družbeno denarno pomoč kot edini vir preživljanja prejema občani, ki niso sposobni za delo in ki nimajo sredstev za preživljanje in nikogar, ki bi jih bil po zakonu ali kakih drugih pravnih osnovi dolžan preživljati. V preteklem letu je to oblika pomoči prejelo 57 konjskih občanov, višina pomoči pa je znašala 1200 dinarjev mesečno. Letos so pomoč zvišali na 1600 dinarjev, oktobra pa na 2172 dinarjev. Prejema jo 57 občanov.

Družbeno denarno pomoč kot dopolnilni vir preživljanja prejema 85 občanov, povprečna višina pred popravkom pa je bila 600 dinarjev. Zdaj se skušajo približati republiški povprečju. Ta je sicer 900 dinarjev, ven-

dar bodo v občini verjetno dosegli le nekaj čez 800 dinarjev. Skupnost socialnega skrbstva namreč še tolikšnega povznanja izplačil ne bo mogla zagotoviti sama. Že za letošnje leto jim je zmanjkalo 160.000 dinarjev, ki jim jih bo solidarnostno zagotovila Skupnost socialnega skrbstva Slovenije.

Pri sredstvih se vse začne in konča. Pri sredstvih, s katerimi razpolaga skupnost, pri sredstvih, ki jih občani prejema za svoje življenje in pri sredstvih, ki so za to življenje potrebna. Za letošnje izračunali, da potrebuje starostnik za svoje življenje najmanj 2700 dinarjev. Družbene denarne pomoči tega ne dosegajo, še manj to dosegajo starostne pokojnine kmetov. Stara leta marajo

kmetje preživeti s 1280 dinarji. V konjski občini je letos 471 takih kmetov. Lani so kmetje prejeli 840 dinarjev, predlani 595.

Koliko sredstev bo družba namenila posameznemu občanu za življenje ni odvisno zgolj od tega, če je kmet ali ne. Odvisno je tudi od tega, kje živi. Za tiste v socialnih zavodih je potrebno nameniti več. 54 konjskih občanov preživlja svoje življenje v domovih. Za nekatere krijejo oskrbnino v celoti, za nekatere le delno. Oskrbnina je na mesec 4500 dinarjev, primakniti pa je treba še 100 dinarjev žepnine. In vse več je občanov, ki jim je zaradi starosti in osamljenosti potrebna zavodska oskrba ali tuja pomoč.

MILENA B. POKLIČ

KNJIŽICA NNNP 80/81

ZA PRIPRAVLJENOST

Že tretja tovrstna publikacija

Občinska konferenca SZDL Celje in Občinski sekretariat za ljudsko obrambo sta izdala knjižico »NIČ NAS NE SME PRESENETI!« v občini Celje 1980/81. To je že tretja tovrstna knjižica, ki naj služi kot pripomoček pri lažjem delu na področju SLO in DS. Gradivo so pripravili Tone Rožman, Viki Krajnc, Franc Sredovnik, Franc Pucar, Stane Ocvirk in Zoran Lah, tiskali pa so je v REK Velenje, DO Tiskarna.

V knjižici je pet zanimivih poglavij, kot:

- vedno bodimo pripravljeni na vse,
- organizacijski pristop za izvedbo akcije NNNP 1980/81,
- izhodišča za izdelavo programov aktivnosti v akciji NNNP 1980/81,
- tematske usmeritve za pripravo praktičnega preizkusa usposobljenosti (vaje) v akciji NNNP in
- združena vaja »Celje 81«!

V uvodnem tekstu pod naslovom »Vedno bodimo pripravljeni na vse« je med dru-

gim zapisamo:

»V obdobju do junija 1981 moramo več lepo izgovorjenih besed spremeniti v dejanja, v znanje, v sodelovanje in resnično opremljenost za naše potrebe v primeru, če bi bilo potrebno, kjerkoli in kadarkoli že. V aktivnostih, ki jih bomo organizirali v letošnjem letu in začetku leta 1981, bomo tudi na različne načine preizkusili povezanost in usklajenost med združenim delom, krajevno skupnostjo, družbenimi organizacijami in društvi, samoupravnimi interesnimi skupnostmi in drugimi okoliščinami. Odpraviti moramo različ-

ne napake v organiziranosti, kadrovske neusklajenosti in predvsem zagotoviti množičnost. Vsak delavec in občan naj bi sodeloval. To sodelovanje pa se naj ne bi kazalo predvsem samo z izražanjem pripadnosti konceptu SLO in DS, temveč naj bi ob letošnjih aktivnostih vsakdo jasno zvedel, kaj je njegova dolžnost, kje jo bo v primeru različnih potreb opravljal in na kakšen način bo prispeval svoj neposredni in ustvarjalni delež za zmanjševanje oziroma preprečevanje nastajajoče ali nastale nevarnosti ali škode.« In ob koncu: »To naj bo naš skupni prispevek k večji varnosti, učinkovitejšemu zoperstavljanju različnim oblikam vnašanja nemira med naše vrste, to bo eden od naših prispevkov, ki jih vlagamo v stabilizacijo gospodarskih razmer v naši družbeni skupnosti.«

T. VRABL

V BESEDI IN SLIKI

BREZ NARAŠČAJA NI ČLANSTVA

Občinska gasilska zveza v Sentjurju skrbi za gasilski naraščaj. V 11 društvih je 6 A skupin mlajših pionirjev od 7. do 10. leta in 8 B skupin Starejših pionirjev od 11. do 14. leta - skupno 140 pionirjev.

Programi dela s pionirji obsegajo v zimskem času predavanja o preprečevanju požarov, poleti pa praktične vaje. Občinska tekmovanja so pri A skupini obsegala vaje z brenčajo in boj med štirimi ognji, v B skupini pa vaje z motornimi brizgalnicami in met žoge v koš. Pet desetih pionirjev se je udeležilo tradicionalnega srečanja slovensko hrvaških pionirjev v Krapini. Vsaka pionirska deseterina ima svojega mentorja, ki je izkušen gasilec - podčastnik ali častnik. Tudi sodelovanje s šolami je dobro. Pri občinski zvezi zelo uspešno vodi pionirje gasilski častnik Srečko Ferlež. Od celotnega števila pionirjev jih po večletnih opazovanjih ostane v gasilskih društvih približno 40%, kar je zadovoljivo.

Šest močnejših društev ima tudi po eno žensko deseterino. Te so zelo aktivne, saj so nastopale na občinskem tekmovanju in se udeležile kongresa gasilcev, ki je bil v Brezicah. Ženske deseterine pri zvezi uspešno vodi Zdenka Kosaber.

ERNEST REČNIK

NA GOMILSKEM NI ZASTOJEV

Gradnja večnamenskega doma na Gomilskem poteka brez večjih zastojev. Sedaj opravljajo zaključna dela, otvoritev naj bi bila za 29. november.

Dom bo imel več prostorov. V njem bo telovadnica, kulturna dvorana, mladinska soba, pisarna družbenopolitičnih organizacij in otroško varstvo. Na sliki: del novega večnamenskega doma na Gomilskem.

PRVA LIKOVNA RAZSTAVA AMATERJEV V KS SLAVKO ŠLANDER

V okviru minulega praznika krajevne skupnosti Slavko Šlander, je bila v sredo, 22. oktobra, otvoritev prve likovne razstave, ki jo je pripravila likovna sekcija kulturnega društva Slavko Šlander. Svoja dela - skice, je razstavljal likovni amater dr. Marko Sterle na temo Tito je vedno prisoten. Skice prikazujejo Kumrovec, Drvar, Bihač ter neuvrščene dežele, ki jih je tovariš Tito obiskal.

Na svečani otvoritvi razstave so bili prisotni predstavniki krajevne skupnosti Slavko Šlander, občinske Skupščine ter družbenopolitičnih organizacij občine Celje. V kulturnem programu sta sodelovali članici glasbene sekcije kulturnega društva Metka Mestnik in Bojana Jovanovič, ki sta na piščali odigrali pesmi o Titu.

M. A.

ZA VEČJO POŽARNO VARNOST

V tovarni nogavic na Polzeli so se odločili, da bodo v tednu požarne varnosti prispevali nekaj k boljšemu poznavanju svojih zaposlenih članov. Zato so pripravili kratke prikaze gašenja več vrst požarov z različnimi pripomočki. Delavke, ki so v tem kolektivu v večini so si prikaz z zanimanjem ogledale in verjetno bodo v primeru požara znale hitreje in pravilno ukrepati.

T. TAVČAR

RAZMIŠLJANJE

NIŽJEŠOLCI VEDO, KJE JE
LONDON, NE POZNAJO PA
SOSEDNJE VASI

V zadnjem času vse pogosteje slišimo med učitelji vzdih: »Ah, na dom pa že ne grem!« Če se prav spominjam, so bili pred morda petnajstimi leti obiski na domu nekako obvezni. Upravitelj je na konferenci vedno zahteval kratko poročilo o tem. Če je bil kak težji primer, so učitelji staknili glave in po pedagoško in psihološko modrovali, kako bi otroku in družini pomagali.

V svoji kar precej dolgi praksi lahko rečem, da sem obiskal mnogo učencev na domu. Ne spominjam se, da bi se me roditelj po vsej sili hotel odkrižati, da ne bi vsaj nekaj minut pokramljala. Ko sem se poslovil, ko sem bil že daleč od hiše, je prišel za menoj klic: »Tovariš, pa še kaj pridite!«

Tak obisk je učitelju koristil kar pri več stvareh. Na primer, ko se je razpravljalo, zakaj je učenec tak in takaj ni drugačen, je vedel, kako in kje otrok živi, kakšno je okolje, ki spremlja otroka v šolo in domov ter ga oklene še popoldne v njegovem prostem času. Druga pa je, da na roditeljskih sestankih ni bilo preglobokega prepada, saj se je vendar učitelj že poprej prepračil o socialnem, materialnem in morda še o kakem položaju. Kvečjemu, ko sta takole skupaj razpravljala o otrokovem učenju in vzgojnem uspehu, je roditelj zavzdihnil: »Tovariš, zakaj se vam je takrat tako mudilo? No, kar pridite še, boste vsaj videli, kako živimo!« Da, to zadnje je važno: Kako živijo. Ljudje smo pač taki, da tudi tegobe radi prikrivamo. Če že potem pride do česa ostrejšega, se zvečine zgodi, da roditelj in otrok branita drug drugega in tako v naši pedagoški zavesti ni jasne slike, ni pravih predstav.

Potrdim pa lahko, da ni tako malo primerov, posebno če se starši iz takih ali drugačnih razlogov roditeljskih sestankov ne udeležijo, da otrok konča osmi razred osnovne šole, roditelj pa vseh učiteljev niti ni videl ni. Neuradni stiki so vedno prirčnejši, globlje drug v drugega segamo, zaupamo si. Rdeča opozorila v zvezkih: »Prosim, primite ga, držite ga na vajetih!« itn., so

več ali manj bav bav, ki se ga sčasoma tudi roditelj tako privadi, da nanj niti ne reagira.

To naj bi bilo za učitelja, ki bi, če hoče sebi in učencu dobro, moral poznati šolski okoliš, vse poti, ki vodijo otroka k domu, njegovim prvim vzgojiteljem. Važno pa je tudi, da otroci med seboj vedo, kje je sošolec doma, kako daleč ima do šole, kaj dela po šoli, kaj vse ga spremlja na poti do hiše učenosti. O tem sem razmišljal, ko je učenec umrl oče in smo šli kropit. Več kot polovica sošolcev ni vedela, kje je Ivan doma, pa čeprav so nekateri oddaljeni petnajst, dvajset minut.

Prav je tudi, da učenci spoznajo domača imena. Ko sem dal nalogo, naj napišejo, kje in kako daleč so sošolci doma, je dve tretjini učencev napisalo skope in netočne podatke. Nekdo je neki profesor lepo povedal: »Nižješolci vedo, da je London v Angliji, ne vedo pa za ime v sosednji vasi!«

Kot tretje bi omenil obiske med šolami. Pred leti smo obiskali vse podružnične šole, ki spadajo pod isto centralno šolo kot naša. Ko smo naslednjega dne govorili o poti, o ljudeh in učencih tam gori, se mi je zdelo, da prihaja iz ustec povsem nekaj drugega, bolj toplega, razumevajočega. Nekdo je ohrabrujoče dejal:

»Ko pridemo jeseni skupaj, jih bom kar precej spoznal. S tistim Jožkom si dopisujeva. Veste, tisti, ki me je nabrisal pri med dvema ognjema.«

Nisem jima naročil, da si dopisujeta. Po nekaj urah skupne igre sta se seznanila in si obljubila pozdrave po pošti. Spominjam se krepko raščenega fanta, ko smo govorili o Galiciji - tam je naša najbolj oddaljena podružnična šola - da je ta fant dejal: »Aja, Galicija je nekje pri Rusiji. Moj stari ata se je tam med prvo svetovno vojno boril...«

Večkrat razmišljam o vsem tem, kako naj bi vse to postala naša stalna obveznost, del nas samih. Izgovarjamo se na standard, ki je ljudi-starše - pokvaril, nam jih odtujil in da se preprosto bojimo stopiti na to »tuje« dvorišče, kaj šele v vežo in kuhinjo. Nekaj je morda res: Standard v našem spreminjanju ljudi, nikakor pa ne more med nami in starši ustvariti neprehodne ovire. Prepričan sem tudi, da smo mi, učitelji, tisti, ki bi morali k temu sporazumevanju napraviti prvi korak. Mnogi to delajo, mnogi ne. Prav pa bi bilo, da si znova sklesemo skupno in po vsebini zdravo mnenje. Prepričan sem, da se bo kdo ojunčil, me dopolnil; vem samo eno, da bo tako in podobno kramljanje vsem v korist, nikakor pa ne v škodo.

DRAGO KUMER

GROB V HIŠI CVETJA NIKOLI NE SAMUJE

NEPRESAHLJIVA REKA SPOŠTLJIVOSTI

se pomika mimo Titovega zadnjega počivališča

Torek je. Sredi oktobra. Veter vrtinči prvo odpadlo listje po razsežnem parku na Dedinju in prinaša komaj zaznaven šum veljemesta pod njegove krošnje. Ptici žvrgolijo v vejavi in se kosajo s ščebetanjem otrok in polgasnim mrmranjem odraslih v nepresahljivi koloni, ki se vije v velikih vijugah pod oboki krošenj. Korak za korakom bliže Hiši cvetja v Uziški ulici.

ČAS, KO SO MISLI ZBRANE

Široka avenija med stadiomom Crvene zvezde in muzejem 25. maj, vsak prostor tam okoli je pokrit z avtobusi, ki privlačajo in odvažajo obiskovalce od blizu in daleč, od Prespe in Ohrida, od djezdapskih Železnih vrat, sončnih jadranskih obal in vznožja zasneženih Julijcev. Na stotine vozil privlači in odvažajo reko ljudskih src, spoštljivih misli in besed v vseh jezikih in narečjih narodov in narodnosti Jugoslavije.

Zivopisna je ta povorka, umirjena in dostojanstvena. Drobiž s titovkami na glavah in pionirskimi ruticami okoli vratu pritaženo vzklika ob pogledu na igrivi ples prepirljivih veveric v vejavi in po tratah pod njim. Za temi nadebudneži, ki jim je beseda smrt najbolj nedoumljiva stvar, stopa skupina brkatih veterani z obledelimi odličji na prsih. Modrujejo, izbirajo besede, zlagajo balade in ode o bitkah na Sutjeski, Neretvi...

Od časa do časa se nepretkana vrsta v pare razvrščenih ljudi ustavi. Na čelu kolone, kjer se ne prestanto menjajo obrazi, je krajši zastoj. Kdo ve, katera delegacija in iz ka-

terega konca sveta se je prišla pokloniti spominu velikana naše dobe.

Koraki spet oživijo in kolona se spet pomika. Po približno eni uri izstopamo iz parka, nasproti pa vanj vstopajo novi in novi ešaloni. Pionirji, šolarji, kmetje z banatskih polj, tršati Šumadinci, gruča Šiptark v svoji značilni opravi, študentje, vojaki. Od časa do časa se čez cesto pozdravljamo z znanci, jim pomahamo in ne zapravljamo besed z vprašanji, če so tudi prišli in zakaj so tu. Hiša cvetja, v Uziški ulici našega glavnega mesta, je od maja pa tja v nesluteno prihodnost najbolj množičen potovalni cilj Jugoslovani.

LJUDJE SE NE OBRAČAJO

Kolona se zdaj pomika po pločniku avenije mimo preddverja muzeja 25.

maj in se vzpne navkreber proti Hiši cvetja. Ljudje v koloni, ki se od tam vračajo, so še resnejši, tišji. Na mnogih obrazih so sledovi solz, globoke potrtosti. Nekateri se ne morejo utolažiti, solze kar same vrejo iz oči, bolečina jim stiska prsi. Otroci pogledujejo v obraze starejših, resnobo in žalost srkajo z njih, da odseva tudi na njihovih licih.

Korak za korakom po stopničastih ploščadih navzgor. Ljudje se ne spomnijo, da bi se ozrli nazaj, kajti za njihovimi hrbti se vse bolj odpira pogled na Beograd, ki se prvič po 35. letih brez Tita pripravlja na obletnico osvoboditve, ko se je iz ruševin in pogorišča dvignil kot bajesloven ptič feniks pod oblake, ki je septembra 1941 videl odhajati ilegalca Tita na območje Valjeva med njegove partizane in ki ga je v oktobrskih dneh 1945

burno pozdravljaj kot junaka, osvoboditelja, kot maršala. Streljaj. Kaj streljaj? Lučaj od tu je veličasten stadion, kjer je iz leta v leto ob dnevu mladosti vzvalovila množica v prekipajoč pozdrav in željo: še na mnoga leta, dragi Tito! Le malokdo se ozre nazaj na tla drevnega Singidunuma, na puntarski Beograd iz časov srbskih vstaj, na edinstvene mestne gverile med osvobodilnim bojem, na zibelko nevrščene gibanja vsega sveta, na mesto, ki je po 35. letih v Titovi dobi štirikrat, petkrat večje, kot je bilo pred vojno. Kolona po dva in dva meri stopnice navkreber, medtem ko njen prednji del sestopa po stopnicah navzdol, nosi s seboj tisoče src napolnjenih z bolečino, stisko, žalostjo, a pomešano z občutki ponosa, hvaležnosti, zaupanja, vere v bodočnost. Ko da med tem

ni preteklo šest mesecev, ko da se je nepregleden špalir iz dneva pogrebne svečanosti sprevrgel v povorko istih obrazov, okamenelih v trenutku, ko nam je bilo sporočeno, da so bila vsa naša upanja prvih petih mesecev letošnjega leta zaman.

Stopnice so se iztekle v ploščad. Noge tiho podrsavajo po oblogi dvo-smerne steze. Veter spoko-kojno ziblje veje okrasnega drevja, boža grmičje, trato in cvetne grede. Prestrežni pavi, nekoč navajeni enega občudovalca, so se privadili nemi množici, ki stopa tod dan za dnem, teden za tednom, iz meseca v mesec. Zdaj se niti otroci ne vznemirijo več ob pogledu na te lepe ptice, ki brskajo po travi.

TIHO, SKROMNO ZADNJE DOMOVANJE

Nizka, preprosta, a z okusom zidana pritlična stavba je sama po sebi simbol. Trdno vsajena v zemljo domačo, se brani vrtoglavih in minljivih višin. Njeno podkrovrje družno ogrevata toplota rodne grude in sonce domačega neba. Kot cvetje je, ki globoko ukoreninjeno razdaja svojo svežino in lepoto. Nič bahatega, napihnjenega veličastnega, povzdignjenega nad ljudi. Nič izjemnega, nenavadnega. Le skromen, tih dom, sredi samobitne narave. Tu ni sence nedoumljivo veličastnih piramid, ni v oboke spletene gmote katedrale, ni filigransko izrezljene bogastva Mogulovega Taj Mahala v indijski Agri, ni v višave parajočega obeliska in ne teže hladnega marmornega mavzoleja. Je cvetni paviljon, ki se na eni strani podaljšuje v

srednjevelik delovni kabinet, na drugi v domačen bivalni prostor, ki ni tako velik, da bi si ljudje v njem ne bili blizu, zelo blizu.

V parih zdrsnemo mimo vzravnanih mladeničev v svečani gardijski opravi. V pokrit vrt, ki ohranja cvetju trajno pomlad in poletje. Sredi pisane cvetne preproge je od letos le bel marmorni blok s preprostim napisom

JOSIP BROZ TITO
1892-1980

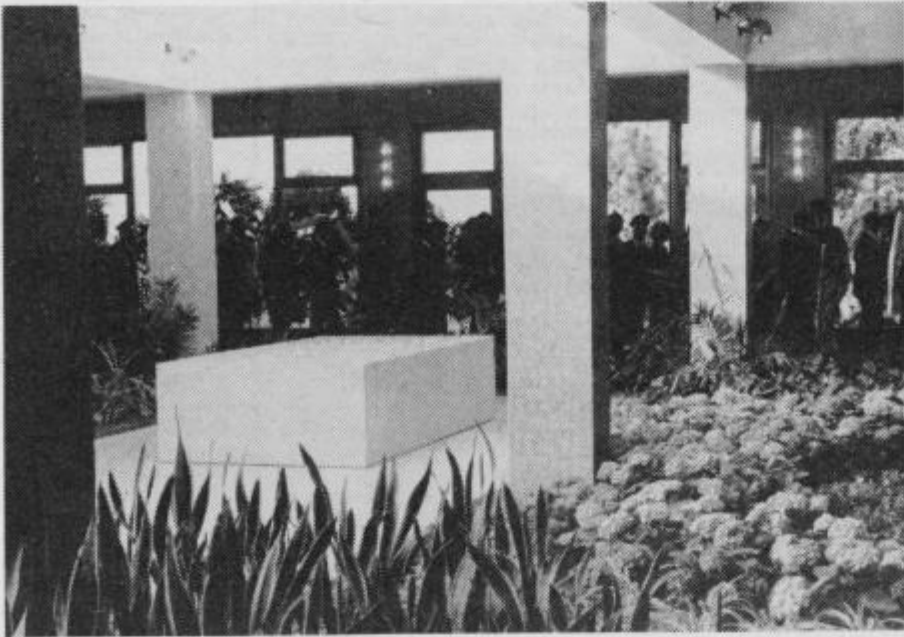
Toliko in nič več. Tudi ni treba. Imeli smo samo enega Tita in zavest o njegovi veličini, človečnosti, junaštvu prekosi vse kamnite gmote piramid, mavzolejev in obeliskov. Vse kar bi hotelo biti večje, višje, bi zalilo spomin nanj - človeka iz ljudstva.

Tih šepet, pritaženo ihtenje, nezadržane solze na izklesanih licih bojovníkov z Igmana, Tjentišta, Kozare, Drvarja, Ilave gore, Dražgoš, ovlažene gube upognjenih in v črno odetih partizanskih vdov, velike vprašujoče oči na otroških obrazih... Slane tople kapljice razlijejo kopreno čez oči, zamaglijo pogled, hrbet se podzavestno upogne v poklon, srce bije nekje v grlu, noge hočejo obstati, se vkopati, toda kolona v parih potiska naprej in na dovoli stotnji pod stekleno streho, da bi izbruh čustev prelomil to spošljivo tišino.

Pod stopniščem se kolona cepi. En krak zavija k muzeju 25. maj, druga se na aveniji drobi v posamične skupine in posameznike. Velika cesta se pod Dedinjem razveja kot aorta v drobnejše ožilje in vrača ljudi kot krvničke življenja do kapilark, spletenih iz domačij od Djevdjelije do Rateč.

Hiša cvetja v Uziški ulici je hiša žalosti. A je tudi napajališče vere v bodočnost, je kraj spoštljive zaobljube in zavesti, da življenje vredno človeka zmaguje smrt.

JURE KRAŠOVEC

KONJIŠKO OBMOČJE

VZGAJATI ZA VARNOST

Premalo upoštevamo prometne predpise

Nezgodam vse prerado botruje človekovo neznanje, njegova nevednost za varnost. Tudi pri prometni varnosti je tako in tudi na območju občine Slovenske Konjice. Vsi preradi pozabljamo, da je prometna vzgoja izredno pomemben del narodne zaščite. Konjiški svet za prometno varnost se tega zaveda, vendar samo to ni dovolj. Resnične uspehe lahko dosežemo le tako, da se v preventivno dejavnost vključijo vsi: delavci v organizacijah združenega dela in kraji v krajevnih skupnostih.

V preteklosti krajevni skupnosti so že veliko naredili pri urejanju okolja in zagotavljanju prometne varnosti na svojem območju. Pri tem izstopajo zlasti Loče, Draža vas, Polene, Dobrava-Gabrovlje, Tepanje, Vitane, Bezina, Zreče in Žiče, v tem letu pa tudi Slovenske Konjice. Vendar je kljub dokaj urejeni prometni signalizaciji na celotnem območju občine, število prometnih nezgod še vedno zaskrbljujoče. Zaskrbljujoče, ker so nastale zaradi neupoštevanja cestno-prometnih predpisov, zaradi neznanja in malo-

marnosti. Neprimerna hitrost, nepravilno prehitvanje in izsiljevanje prednosti je povzročilo porast prometnih nezgod v tem letu. Pisali smo že o tem, pa vseeno. V prvih šestih mesecih tega leta so na konjiških cestah izgubili življenje štirje, 14 je bilo težje poškodovanih, 12 lažje. 35 torej. Lani je bilo v celotnem letu 69 prometnih nezgod. Največ nezgod je bilo na nekategoriziranih cestah, približno enako pa na magistralnih cestah Žeče-Slovenske Konjice in Konjice-Tepanje ter regionalnih Žeče-Zreče in Tepanje-Spodnje Laže. 13 nezgod je povzročila neprimerna hitrost, 5 nepravilno prehitvanje, 2 nepravilnosti pešca in 5 izsiljevanje prednosti. Krivec je torej zopet človek.

Človeka, udeleženca v prometu je potrebno vzgojiti. Svet za prometno varnost je pripravljen pri tem sodelovati. Na razpolago imajo vzgojne filme in z njimi bodo obiskali vse krajevne skupnosti in šole, filme pa žele uvrstiti tudi na spored v kinematografih, da bi jih predvajali pred rednimi filmskimi predstavami.

Na izvršnem svetu konji-

ške občine, ki je na svoji seji obravnaval ukrepe za večjo varnost v cestnem prometu občine, pa so opozorili tudi na varnost pri upravljanju s kmetijskimi stroji. Nesreče pri delu z njimi, zlasti s traktorji, so terjale že preveč žrtev, da bi na ustrezno usposabljanje lahko pozabili. Svet za prometno varnost je s pomočjo Kmetijske zadruge že poskušal pripraviti predavanja o delu s kmetijskimi stroji. Kmetovalci bi morali spoznati predvsem tehnične lastnosti strojev, s katerimi delajo in osnovne pogoje za varnost pri delu. Dejali so, da bi Kmetijska zadruga morala oblikovati posebno komisijo za varnost upravljanja s kmetijskimi stroji in da bi morala vsaj za svoje člane poskrbeti z ustreznim vzgojnim programom. Tega še ni storila. Zato je izvršni svet predlagal svetu za prometno varnost, da takoj oblikujejo posebno komisijo in da naj vzgojni program izvedejo še to zimo v okviru Kmetijske zadruge. Le tako lahko pričakujemo zmanjšanje nezgod pri upravljanju del s kmetijskimi stroji.

MILENA B. POKLIČ

ODMEV NA KRAJEVNI PRAZNIK MARIJAGRADCA

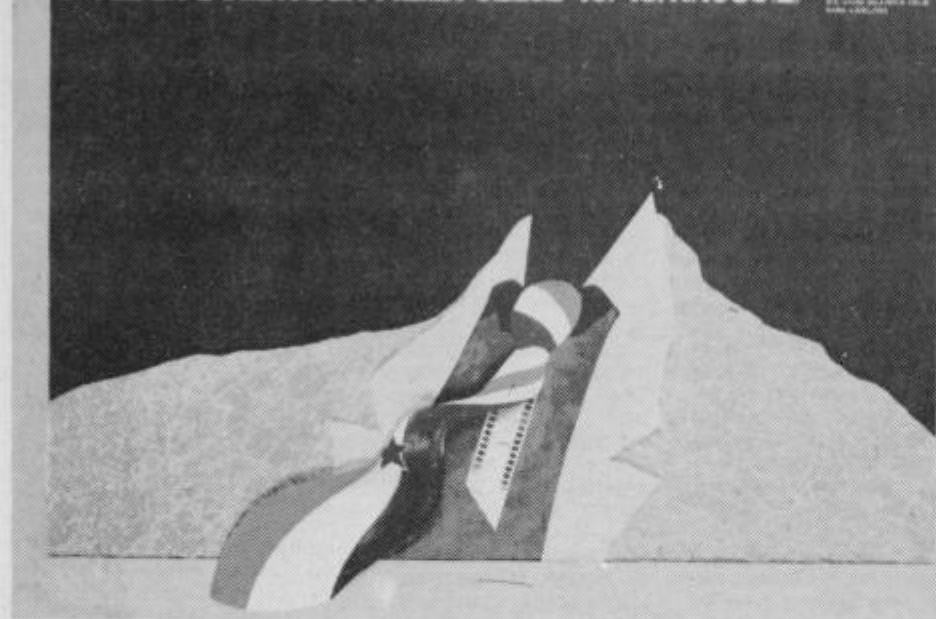
Tridnevno praznovanje krajevnega praznika v Marijagradcu pri Laškem obeležujeta dve novi pridobitvi: asfaltirana cesta na Lahomšek in dokončano športno igrišče v Marijagradcu. Otvoritev ceste je preprečil dež, kar je sicer škoda, ne zmanjšuje pa vrednosti pridobitve za kraj.

Medtem ko bi bil slavnostni koncert domačega mešanega zbora in njegovih gostov, okteta »Lokvanj« iz Vojnika zaslužil boljši obisk, se je slovesnosti ob odkritju spominske plošče padlim krajanom udeležilo precej več ljudi, predvsem borcev NOV, mladine in svojcev padlih. Na svečanosti ob odkritju spominske plošče je govoril Ivan Suša, nekdanji komisar bataljona VDV, katerega operativno področje je bilo tudi ozemlje te krajevine skupnosti.

10.-18. XI. 1980

TEDEN DOMAČEGA FILMA - CELJE

8. TEDEN DOMAČEGA FILMA CELJE 10.-18.11.1980

PRAZNIČNA PODOBA

Vsako leto težko pričakujemo podobo plakata za Teden domačega filma v Celju. Organizator je že pred leti sklenil, da bo dal manifestaciji celostno grafično podobo, kar mu je od lanskega leta dalje tudi delno uspelo. Seveda sodi med najpomembnejši sestavni del te podobe ravno plakat. Tudi letos sta ga izdelala oblikovalca Jože Domjan in Rafko Počivšek, tiskali pa so ga v tiskarni Pomurski tisk v Murski Soboti.

Plakat izraža praznično podobo, praznik domačega filma torej, v Celju od 10. do 18. novembra. Morda bo za koga malce nenavadna oblika, ker je letošnji plakat počeznega formata in ne pokončnega, kot je bilo že v navadi. V tisku so tudi katalogi, posebna zloženka s programom Titovih filmskih dnevnov in letaki.

V prodaji je že tudi značka Tedna domačega filma, ki je letos v zeleni barvi - torej v skladu z letom Hortikulture v Celju. Tudi letos je organizator objavil nagradni razpis za najboljše urejeno izložbo. Vsako leto se aranžerji celjskih trgovskih delovnih organizacij vključujejo v to akcijo in le redkim posameznikom je treba vsako leto vnovič dokazati, da je TDF naša skupna akcija.

Letos ne bodo ulice preplavili veliki transparenti. Takšna odločitev je bila zavestna, najbolj z vidika stabilizacije. Uporabili bomo ravno tako učinkovita, a občutno cenejša propagandna sredstva. Kakorkoli že, tudi letos je na delu peščica marljivih, tihih pripadnikov zveste čete, ki opravljajo pomembno delo, da bi tudi letošnji TDF uspel.

D. M.

GERMANIZACIJA SLOVENCEV

NA SPODNJEM ŠTAJERSKEM, V STARI AVSTRIJI, DELO NEMŠKE PETE KOLONE V STARI JUGOSLAVIJI IN IZGANJANJE PRVIH SLOVENCEV IZ SPODNJE ŠTAJERSKE DOMOVINE

Podobno kako v Ptujju so se obnašali nemški in nemškutarski zaslepljeni tudi v drugih slovenskih spodnještajerskih krajih. V Celju na primer so postajali narodnostni boji ob koncu 19. stoletja čedalje ostrejši. Slovenci so zgradili tu Narodni dom s sedežem Celjske posojilnice, v njem so prirejali številne kulturne in zabavne prireditve, v tiskarni, ki je bila last Zveze slovenskih zadrug, so tiskali slovenske publikacije, itd. Kot protikrep slovenskemu Narodnemu domu so zgradili Nemci takojenovanani »Deutsches Haus« (Nemški dom), ki stoji nasproti železniške postaje v Celju in kaže podobo srednjeveškega gradu. Potnikom, ki so pripotovali v naše lepo mesto ob Savinji, naj bi kazal, da je ta kraj nemška trdnjava. 20. septembra 1908 je bila v slovenskem Narodnem domu slovenska prireditev, ki so se je udeležili številni Slovenci iz mesta in okolice. Takrat se je v Celje natepla dobro plačana nemškutarska drhal iz Maribora, Gradca in Celovca, ki je z domačimi nemčurji na čelu čakala, da bo napadla in pretepla udeležence slovenske prireditve. Le-te je dobro zastražil kordon celjskega polka, ki so ga sestavljali pretežno slovenski fantje. Slovenci so se lahko varno odpravili na svoje domove. Ker so napadali ostali dolgi nosovi, so se razkropili v skupinah po mestu in vso noč razbijali slovenske napise in šipe na oknih slovenskih poslopj. Mimgrede so pretepli tudi kakšnega mirnega človeka, ki so ga srečali na ulici, s posebnim sovraštvom pa so se spravili na poslopje okoliške slovenske šole, na kateri ni ostalo celo niti eno šolsko okno. Lesena tabla s slovensko-nemškimi naslovom šole je ležala sredi stekla na tleh. Bila je razbita. Posledica nočnega divjanja »nemških kulturnikov«, ki so kazali svojo »kulturo« že takrat v vsej svoji goloti, so bile strašne: po ulicah so ležali ostanki razbitih napisov slovenskih trgovin, obrtnikov in organizacij. V dušah celjskih Slovencev pa je zapustil ta dogodek grenak okus.

Ob vsem tem je naše vodilne ljudi, ki jim je bilo ljudstvo zares pri srcu, skrbelo stanje našega zadolženega in propadajočega kmeta. V šolstvu smo na Spodnjem Štajerskem vendarle napredovali: tako smo imeli leta 1870 le 35 slovenskih in 199 slovensko-nemških šol, leta 1910 pa je delovalo že 230 slo-

venskih in le 49 slovensko-nemških šol. Za reševanje slovenskih kmečkih gospodarstev so na Spodnjem Štajerskem ustanavljali zadrugne organizacije in posebne kreditne zadruge, ki so omogočale kmetom ugodna posojila. Medtem, ko so bila prizadevanja Ciril-Metodove družbe pri ustanavljanju in podpiranju slovenskega šolstva v določenih primerih vendarle uspešna, je ostala borba proti družbi Südmark (in na Primorskem proti podobnemu italijanskemu društvu »Lega Nazionale«) bolj ali manj jalova. Tudi tu je že bilo čutiti slovensko »ločitev duhov«

PROF. ALBIN
PODJAVORŠEK 8

na klerikalce in liberalce. V Ljubljani so ustanovili 15. novembra 1898 klerikalno narodno obrambno društvo »Naša straža«, ki pa je po prvem letnem običnem zboru prenehala delovati. Nameravali so jo obnoviti 3. maja 1909, vendar do tega ni prišlo. Takrat smo imeli na Slovenskem v pomoč kmetom po zaslugi dr. Janeza Evangelista-Kreka le 567 zadrug, ki so nudile kmečkim gospodarstvom ustrezna posojila. Za borbo proti družbi Südmark je Družba svetega Cirila in Metoda (kratko Ciril-Metodova družba) po letu dni priprav je 2. julija 1910 ustanovila narodno obrambno društvo »Brani-bor«. V dveh letih je ustanovilo le 5 (pet) podružnic. Za predsednika te organizacije je bil izvoljen Aleksander Hudovernik. Do pravega razmaha tudi ta organizacija ni mogla priti. Medtem so postajali svetovni politični odnosi vse bolj napeti in kar hitro se je bližala I. svetovna vojna, ko je moralo spregovoriti orožje.

Protinemško gibanje oziroma boj proti načrtu in sistematičnemu germaniziranju naših ljudi in delo na političnem, gospodarskem, socialnem in kulturnoprosvetnem področju, v katerega se je vključevalo na Spodnjem Štajerskem čedalje več slovenskih ljudi v mestih, trgih in na podeželju, pa več ali manj vse bolj opazni uspehi tega gibanja oziroma boja, so začeli vzbujati v nemškonacionalnih avstrijskih krogih, ki so že takrat zadržali po nacizmu in šovinizmu očit-

BILJANA
UNKOVSKA V
LIKOVNEM
SALONU

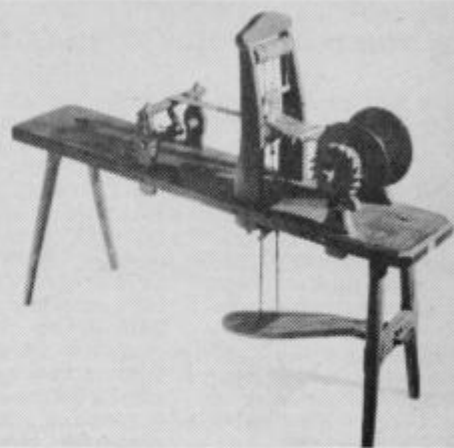
Likovni salon v Celju nadaljuje z razstavnim programom. V petek so odprli razstavo slikarskih in grafičnih del mlade umetnice Biljane Unkovske, po rodu iz Makedonije, sicer pa živeče v Ljubljani, kjer je končala tudi Akademijo za likovno umetnost.

Ukvarja se s slikarstvom in grafiko, doslej je razstavljala že v nekaterih mestih v Jugoslaviji, njena razstava v Likovnem salonu pa pomeni srečanje našega likovnega občinstva z zanimivo ustvarjalko sodobnega likovnega snovanja, ki od leta 1978 tudi sodeluje z mednarodno likovno grupo Junij. Doslej je dobila dve nagradi za grafiko in sicer leta 1977 v muzeju sodobne umetnosti v Skopju in lani na razstavi grafike v Skopju. Razstava v Likovnem salonu bo odprta do 16. novembra.

LEPA VIDA NA
BORŠTNIKOVEM
SREČANJU

V torek zvečer so na Boršt-nikovem srečanju nastopili tudi celjski poklicni gledališčniki z uspešno predstavo Ivana Cankarja Lepa Vida v režiji Mileta Koruna. Omenjena predstava je vzbudila mnogo zanimanja tudi med mariborskim gledališkim občinstvom.

D. M.

ZANIMIVOSTI IZ POKRAJINSKEGA
MUZEJA V CELJU

STATVE ZA TKANJE OPRT

Statve za tkanje oprt so bile za kmečko gospodarstvo prav tako potrebne kot priprave za izdelavo vrvi. Oprte so bile navadno izdelane domače dejavnosti - obrti, saj so jih tkali na podoben način kot platno le, da je bil material za njihovo izdelavo drugačen.

Oprte so in jih še danes uporabljajo zato, da si lahko na hrbet naložijo koš, brento ali podobno. Koši so bili in so ponekod še danes izdelani tako, da so namesto oprt namestili zvito trto ali jermea. Ker pa je bilo jermea navadno škoda, so zato uporabljali kar trto.

S tkanjem tega izdelka je bilo povezano pridelovanje konoplje, saj so oprte izdelovali iz tega materiala. Konoplja je bila zelo cenjena, ker je rodila dosti bolj bogato kot lan, poleg tega pa je bila njena preja močnejša. Konopljo so pri nas pridelovali na podoben način kot lan, pa tudi njena predelava je bila podobna. Iz spredene konoplje preje so potem tkali ali vrvarji izdelovali platno, vrvi in pa tudi oprte.

Priprava na sliki so v bistvu posebne statve, ki so prilagojene za tkanje oprt. Te statve so narejene kot klop, na kateri je izdelovalec oprt sedel. Pred seboj je imel v klop vdolana tri pokončna stojala. Najdalje od njega na robu klopi je bilo na stojalo pritrjeno vreteno z zobatim kolesom in jezičkom. Na tem vretenu so bile navite niti osnutka. Višje stojalce na sredi nosi dva grebena. V stojalo je pod vrhom vdolana valj z dvema zareza. Preko tega valja se s pomočjo dveh vrvic premikata oba grebena. Pod grebenom je klop preluknjana tako, da sta lahko povezana s pedali s posebnimi vrvicami. Zadnje stojalo nosi vreteno z zobatim kolesom. Na to vreteno se navija gotova oprta. Na prvo vreteno so s pomočjo posebne skatle s predalčki in grebena namotali v kite zavite vrvice osnutka. Vrvice so potem potegnili skozi posebno prevrtano palico (vsaka nit osnutka ima svojo luknjico) in nato skozi greben. Gotova oprta se je preko vrhnje palice navijala na vreteno z zobatim koleskom, s pomočjo katerega so zategovali osnutek. Tkalec je pritisnil najprej na en podnožnik in s tem razmaknil vrvice tako, da je med njimi nastal prostor skozi katerega je porinil na posebni palici navito vrstico. Nato je pritisnil na drugi podnožnik in spet pretaknil vrvice nazaj. Ta postopek je ponavljal dokler ni porabil celega osnutka na vretenu. Nato so na vreteno navili nov osnutek, vrvice so zvezali z vrvicami iz že gotove oprte in jih potegnili skozi palčko in grebena ter nadaljevali delo.

VLADIMIR ŠLIBAR

V ŠENTVIDU PRI PLANINI NOV
KULTURNI DOM

Pred tremi leti so v Šentvidu pri Planini položili temeljni kamen za kulturni dom, ki so ga slovesno in s ponosom odprli v nedeljo dopoldan. Velika pridobitev je to za kraj, kjer že vrsto let aktivno deluje prosvetno društvo Zarja. Več kot 80 članov tega društva bo odsej delalo v novem kulturnem domu, ki stoji ob brigadirskem naselju v Šentvidu. V večnamenski dvorani se bodo še v letošnjem letu zvrstile številne prireditve in proslave, ki jih bodo pripravile sekcije prosvetnega društva.

V domu je vgrajenih 50% lastnega deleža krajanov, in sicer s prostovoljnim delom, zbranim denarjem in z mnogimi kubiki lesa.

O pomembni pridobitvi za Kozjansko in za ta kraj je ob otvoritvi govoril Ludvik Mastnak, predsednik izvršnega sveta skupščine občine Šentjur. Šentjurski izvršni svet je ves čas bdela nad potekom gradnje in ob kulturni skupnosti Slovenije in občine zanj prispeval tudi nekaj sredstev.

V prazničnem vzdušju so otvoritvi doma, kjer so s kulturnim programom nastopili člani domače Zarje, prisostvovali najvidnejši predstavniki družbenopolitičnega in kulturnega življenja iz občine in republike. Med njimi sta bila tudi Lidija Šentjurs in Sergej Kraigher ter predstavniki pobratene krajevne skupnosti iz Most pri Ljubljani.

MATEJA PODJED

SE ZAVEDAJO, KAKŠEN DOM
IMAJO?

Kulturno prosvetno društvo »France Prešeren« iz Vojnika je v nedeljo 26. oktobra pripravilo v večernih urah v Gorici pri Slivnici koncert vokalnih skupin. Nastopil je moški zbor pod vodstvom Rudija Sakelske, moški kvintet pod vodstvom Marjana Adamiča in mešani oktet, ki ga vodi Tone Volasko.

Spretno pripravljena prireditev sicer ni privabila velikega števila ljudi, vendar pa so bili navzoči izredno zadovoljni z izvajanjem gostujočih skupin.

Podobnih srečanj si še želimo in se obenem zahvaljujemo tov. Jožetu Tajnsku za pomoč in lep sprejem.

Po nastopu pa se nam nehotе vsiljuje misel, da se krajani Slivnice in bližnje okolice niti ne zavedajo dovolj, kakšen zares lep kulturni dom imajo. Različne prireditve bodo morda to, upamo da trenutno stanje, popravile?!

BENO PODERGAJŠ

V dneh, ko boste prebirali ta članek, bomo v mislih več kot običajno pri naših svojcih, ki so zapustili tostranstvo. Ne vemo sicer kdaj, toda v navado nam je prešlo, da merimo bolečino ob smrti z razkošjem in gizdalinstvom, ki jo spremilja.

Na borih štirih kvadratnih metrih hočemo pokazati sebi in svetu, kaj zmoremo in koliko so nam bili pri srcu pokojniki. Na grobove vozimo zemljo, uvožen pesek, sadimo cvetje, naročamo cvetlične aranžmaje, prižigamo sveče... kdo bi sploh lahko našteval. Toda vse se začne davno prej.

JANEZOVA ZGODBA

Smrt! Le kdo med nami še ni pomislil nanjo. V staro Turško mačko je zahajal pijanček, ki je vsem razlagal, kako si zamišlja svoj pogreb. Najprej: vest o njegovi smrti bodo objavili vsi pomembnejši časopisi, celo nekateri tuji bodo med njimi. »Vsi bodo onemeli, ko bodo zvedeli za mojo smrt, nato bodo jokali, še najbolj moja stara. Le zakaj si moral umreti, Janez? Sicer je res, da sem te sekirala, ker si kar naprej zahajal v gostilno, toda nekaj sva si vendarle morala povedati,« pripoveduje dalje pijanček. »Ko bo nastopila ura pogreba, bodo zvonili vsi zvonovi glavne cerkve. Takoj za križem se bo zvrstila množica pionirjev, ki bo nosila vence in cvetje. Za njimi godba, za godbo pevski zbor, za njimi duhovniki, nato moja krsta, ob kateri boste stopali vsi moji sodrugi iz gostilne. Za krsto globoko žalujoče sorodstvo, nato pa množica vaščanov, sosedov in prijateljev. Sam bom seveda gledal svoj pogreb z zvonika, od tam je lepši razgled.« Sledili so sicer še detajli, kaj bo poudaril kdo od govornikov. Toda to sedaj ni več važno. Temu našemu pijančku se je izpolnila samo ena želja: Delo in Ljubljanski dnevnik sta poročala v okviru črne kronike, da so davi jutraj našli mimo dočijo truplo neznanega moškega, starega od 55 do 60 let. Vzrok smrti - ohladitev!

Tako kot je razmišljal naš Janez, razmišljamo vsi. Le kdo si upa trditi, da ga nikoli ni skrbelo, kaj bo z njim, ko bo napočila ura smrti. Ta možnost, strah pred neznanim vendar prisotnim, je razlog in motiv našemu obnašanju, kakršnega smo napovedali na začetku. Ni namreč malo takih med nami, ki se odrekaajo v življenju marsičemu samo zato, da bi zapustili svet kar se da dostojno, ugodno, da ne rečem pompozno. Pomp pogrebnih svečanosti, grobnice ali spomeniki milijonskih vrednosti, osmrtnice, različne po velikosti, postavljajo na laž trditev, da smo po smrti vsi enaki. Smrt je danes predvsem draga. Ne samo zaradi cen marmorja in cvetja, ki vztrajno ležejo v višini, ampak tudi zaradi vrednosti, ki ji jo pripisujemo.

Ni jih bilo malo pred menoj, ki so rekli: »Naredimo konec snobizmu in nesmiselnemu šopirjenju na pokopališču. Uredimo enotne pogrebne svečanosti, plačane govornike, pokopališča z enakimi grobovi in spomeniki!« pri tem pa pozabili, da bomo morali najprej spremeniti globoko ukoreninjeno miselnost nas samih. Danes silijo okoliščine v razmetavanje tudi tiste, ki sicer ne merijo človekove vrednosti ob slovesu z zunanjim sijajem. Toda strah pred opravljanjem, strupenimi jeziki, jih pripravi do tega, da sežejo ob smrti svojega človeka globlje v žep, kot bi bilo potrebno.

Ivan Žibrat, pomočnik direktorja TOZD Žale trdi, da prihaja večina ljudi na pogrebe iz radovednosti in manj iz neke notranje nuje. Enako opažam sam na celjskem pokopališču ali kateremkoli drugem.

Ce se vrnemo k temu, kako globoko je potrebno seči v žep ob smrti. Toda še prej, kaj nam je storiti najprej ob primeru smrti.

POTEK ORGANIZACIJSKIH DEJSTEV

Smrt nas lahko doleti kjerkoli: doma, v bolnici, na cesti... Ob primeru smrti na domu svojci obvestijo pristojni zdravstveni dom, da izda zdravniško poročilo o vzroku smrti in izpolni s svojci prijavo smrti. Če zdravnik izroči izpolnjeno prijavo smrti svojcem, jo morajo čimprej predati na matičnem oddelku Sekretariata za notranje zadeve Skupščine občine Celje, zdravniško poročilo o vzroku smrti pa prinesiti na TOZD Pokopališka služba ob naročilu pogreba.

Ce umre oseba v bolnici, prijavi smrt matična služba v bolnici, zdravniško poročilo o vzroku smrti pa izroči pogrebniemu podjetju, ki bo izvršilo prevoz ali pogreb pokojnika.

V obeh primerih dobijo svojci mrljiški list po pošti od Sekretariata za notranje zadeve v nekaj dneh, ko so osebni podat-

RAZMIŠLJANJE OB AKTUALNEM TRENUTKU

ALI KAKŠEN BO MOJ POGREB?

Kako živi na račun mrtvih dokazujemo sebi, da smo dobri

ki umrlega preverjeni. Ce umrli ni bil rojen v Celju, je priporočljivo, da prinesejo svojci rojstni ali poročni list umrlega.

Naročilo pogreba ali prevoza v Celju lahko opravimo v sprejemni pisarni TOZD Pokopališke službe na Teharski cesti vsak dan od 6. do 14. ure, izven tega delovnega časa pa deluje dežurna služba. Ta služba sicer še ni vzpostavljena za celo regijo, ker v ostalih občinah niso sprejeli samoupravnega sporazuma, vendar pa v Celju zanesljivo bolje deluje kot v Ljubljani. Tam se je namreč zgodilo, da so svojci v nedeljo zaprosili za prevoz pokojnika iz stanovanja v mrljiško vežico. Pokojnika so odpeljali šele v ponedeljek opoldne.

V sprejemni pisarni se lahko dogovorimo o določitvi mesta, dneva in ure pogreba, o kraju pogrebnega obreda, o načinu pogreba, o izboru pogrebne opreme, o dodelitvi groba oziroma obnovitvi najemnine za grob, o prevozu pokojnika, o postopku z žlahtno kovino ob upepelitvi, o vrsti nagrobnika in postavitvi. Na žalost ne moremo naročiti osmrtnice, lahko pa naročimo duhovnika. V Ljubljani lahko poleg tega naročite osmrtnico, fotografijo, pevce in godbo.

NIHČE ŠE NI ZUNAJ OSTALI!

Koliko nas pogreb pravzaprav stane? Vse skupaj se začne pri krsti. Na tržišču je na voljo približno 30 različnih krst. Najcenejša krsta, izdelek tovarne pogrebne opreme Menine v Kamniku stane 3.565,10 dinarjev. Najdražja krsta nekaj manj kot 30.000 dinarjev. Človek bi mislil: krsta je krsta. Pa ni tako. So krste, ki imajo plastične ročaje in one, ki imajo kovinske. So krste, izrezljane bolj vijugasto in gosto, so večje in tudi takšne, ki se raztezajo v oblikah francoskega sarkofaga. Bele krste, v katerih pokopavamo mlajše in samske so cenejše od tistih krst, v katerih pokopavamo poročene. Zanimalo me je, po katerih krstah je največje povpraševanje. Tako v Ljubljani, Mariboru ali Celju se odločajo največ za tiste, ki stanejo po kompletiranju okoli 11.000 dinarjev.

Ljudje smo hudobe. Se mrtve ocenjujemo po oblekah. Ker takšno ocenjevanje ni zaželeno (mi razložijo na pogrebnem podjetju), pokrivajo pokojnike s tančicami. Tja do 1500 dinarjev pa tudi več se jim giblje cena. So iz satena, obrobene s čipkami, z malo več čipkami in kadar zvezeno okrasje namesto satena obrobja kaj bolj dragocenega, je cena tančice že prav astronomska.

Tako je tudi z vlogami za krste (so mehke in manj mehke), copati, ki so papirnati in bolj podobni pravi obutvi, to-rej plastični.

Obleka torej ne naredi le živega človeka, naredi tudi mrtvega.

Ostali stroški so manjši, vendar tudi ne nepomembni, še zlasti ko jih seštejemo. Izkop in zasutje jame nekaj manj kot 2500 dinarjev. Najemnine za enojni grob 130 dinarjev (1 leto), pogrebno moštvo 700 dinarjev, nagrobno obeležje piramida 160 dinarjev, križ 230 dinarjev, ureja-

nje dokumentov 94 dinarjev, obvestilo krajevni skupnosti 46 dinarjev in kompletiranje krste 94 dinarjev. Skoraj bi pozabili: uporaba mrljiške vežice je 320 dinarjev.

Ce bi sešteli vse te stroške, bi ugotovili, da nas stane pogreb z najcenejšo krsto nekaj dinarjev manj kot 10.000 dinarjev. Ker pa se nihče ne odloči za najcenejšo krsto, je seveda pogreb veliko dražji. Koliko, izračunajte sami!

Ce do tu nismo imeli priložnosti, da bi sami bistveno vplivali na ceno pogrebnih storitev, imamo pri pogrebnem obredu prvo priložnost, katero dodobra izkoristimo v izkazovanje dobrote živih za žive.

Dobro je abstraktno in vendar izrazljivo in merljivo. Izrazljivo v besedah, ki nič ne stanejo, merljivo s - čim neki drugim kot z denarjem. In tako naše drage pokojne k zadnjemu slovesu ne sprejmemo le z vsemi častmi, pretreseni in užaloščeni, poslovimo se od njih tako, da gre še nekaj časa od ust do ust, da toliko ljudi pa še ne; s krsto so bili že pri grobu, ko so nekateri še vedno stali pri mrtvašnici, pa koliko je bilo samo cvetja, vencev, šopkov, da sploh niso mogli z vsemi na voziček in - odkod pa so tiste pevce dobili, človek si ni mogel kaj, da se mu ne bi oko orosilo, naj se je še tako nazaj držal; saj vdova se je pa izkazala, takšna zadržana noblesa in eleganca... v časopisu, saj ne rečem, tudi po radiu zveš, ampak slišiš in ne vidiš je nikdar več.

ZGOVORNE OSMRTNICE

Osmrtnice niso le čisto navadna obvestila o smrti in slovesu od umrlega, osmrtnice so zgovorne klepetulje. Nemo govorijo z zapisanimi besedami, ko pa na ta način nimajo več kaj povedati, jih zaslišujemo: ogledujemo si njihove mere, pa to, v katerem kotu časnika ležijo, imajo debelejši okvir ali le tanke črte. Jo je dala tudi delovna organizacija, v kateri je pokojni delal? Le kaj se jim je zameril? Ga je že moral kaj polomiti, njegovemu tovarišu, ki je delal na podobnem delovnem mestu, pa so privoščili dvakrat večjo.

V osmrtnicah se sorodstvo predstavi, takrat se zve, če se že ni vedelo, kaj vse so ali niso žalujoči ostali. Po njih se ceni, koliko imajo ali naj bi imeli neutolažljivi.

Tudi osmrtnice poznajo razred srednjih, večina, največ je trikolonskih, ki stanejo od 1500 do 3000 dinarjev. Potem začne cena vrtočljivo naraščati. Odvisno od velikosti. Štiri kolonske osmrtnice, pa take, ki obsegajo četrto stran, polovico ali kar celo stran. Ta stane nekaj manj kot 30.000 dinarjev.

DRAGA SOLZNOST

Cena za pevski zbor je okoli 2000 dinarjev. Godba velja 2-krat več. Člani kolektivov EMA ali Železarne imajo godbo brezplačno.

Hmezadov TOZD Vrtnarstvo ali nekateri podjetni posamezniki, ki stanujejo v bližini pokopališča, bodo poskrbeli za ureditev groba. Njihova cena je odvisna

od vaših želja, vendar vas manj kot 2000 dinarjev ne bo stalo tista vreča peska, malo humusne zemlje, nekaj cvetlic in zelenja.

Naša pokopališča so prava skladišča marmorja. Množica obrtnikov in nekaj podjetij dobro poznajo naše želje in naš okus. Za manj kot 30.000 dinarjev povprečnega spomenika bojša sploh ni dobiti. Pa še kakšen kipec, grška vaza, visoka meter ali še več, bakrena nagrobna lučka, lahko bistveno povišajo ceno spomeniku.

NASVIDENJE NAD ZVEZDAMI

Po svoje so zgovorni tudi napisi na nagrobnikih. Z napisi na starejših nagrobnikih so poskušali predvsem ovrednotiti pokojnikov življenjski opus, zato pa v zadnjem času ni malo takih, na katerih se poskušajo ljudski pesniki v pesnikovanju solzavosti in neokusnosti. Najpogostejše napise, kot na svidenje nad zvezdami, počivaj v miru, naj ti bo lahka slovenska zemljica ali žalujoči ostali so zamenjali celi verzi, kot npr.:

Ce solza umrle bi ubudila, dragi, ne krila tebe bi gomila.

- Sladko spavaj atek dragi, saj te čuva sinek zlati

- Mnogo gorja in trpljenja si v življenju voljno prestal, zato nam boš ljubi atek v spominu za vedno ostal (tu smo popravili jezikovne napake)

- Čeravno v grobu spiš, med nami vedno še živiš

- Koderkoli bom hodila, v srcu vas vedno bom nosila, nikdar vas ne bom pozabila.

Zanemarjeni, opuščeni grobovi kažejo na to, da tudi tu spomin hitro blede kljub pismenim zagotovilom, katere si lahko preberemo na spomeniku. Res je, da življenje teče dalje in da imajo živi pravica do svojega življenja, vendar pa njihova neukusnost in kič ostaja na pokopališčih kot dobra muzejska zbirka etnografskega gradiva.

Več bi se lahko zgledovali po bogatejših narodih. Ivan Žibrat, pomočnik direktorja Žal iz Ljubljane, nam je povedal, da na Dunaju luksuznih pogrebov ne dovoljujejo, v Münchnu se pogreb čistilke razlikuje od pogreba direktorja samo v številu vencev. V Švici imajo le en tip krst, tam veljajo tudi posebni pogoji za dimenzije spomenikov. Grob smejo Švicarji zadržati le 15 let, kar tudi pripomore k temu, da ne investirajo ravno veliko v kamen. Pokop svojcev ne stane nič, ker so z ustrezno davčno politiko našli vir sredstev za to dejavnost.

S sprejemom odloka o pogrebnih obredih smo začeli spreminjati tudi naše navade in človeško miselnost. Tako smo določili, da se mora prav od slehernega občana posloviti predstavnik krajevne skupnosti, v kateri je pokojni nazadnje živel. Na žalost se tudi ta odlok pogosto ne izvaja. Še vedno je veliko pogrebov, na katerih ni predstavnika krajevne skupnosti. Drugače je, če je pokojni bil za življenja ugleden družbenopolitični delavec, včasih pa mu tudi to ni potrebno, saj zadošča že, da je to nekdo od svojcev. V Nedeljskem dnevniku smo na začetku letošnjega leta prebrali ogorčeno pismo bralca, v katerem piše, da se od delavca, ki je bil zaposlen 20 let v podjetju, ni nihče poslovil, na pogrebu moža direktorjeve tajnice pa je bilo za 2 avtobusa »žalujočih«, saj ju je podjetje velikodušno naročilo, pa čeprav pokojni ni nikoli združeval dela v tej delovni organizaciji.

Vse to, kar smo zapisali, bomo lahko te dni sami preverili, dokazali in potrdili. Zopet bomo napolnili pokopališča, urejali čez leto opuščene grobove, prešteli cvetje in s tem dobro pomagali k napolnitvi žepov obrtnikov, ki se spoznajo na svoj posel, dobro poznajo ljudske sege in navade, predvsem pa našo nečimrnost. Če že nimamo sami okusa, se lahko poklonimo s tistim, kar imamo: z denarjem.

Pravijo, kaj bi rekel, če bi vedel, kakšen pogreb je imel.

K sreči mrtvi pametno molčijo, sicer pa o mrtvih vse dobro, da bo svet vedel, da so dobri živi.

J. KRAJNC

IZ PRIPRAV NA NOVO PODOBO DELEGATSKIH INFORMACIJ

BLIŽJE K RAZUMLJIVOSTI

Smo v obdobju javnih razprav o položaju in vlogi informacijskega sistema v naši družbi. Njegov pomemben del je delegatsko obveščanje, ki mu posebno v celjski občini posvečajo veliko pozornost. Iz dokumentacijskega gradiva INDOK centra v Celju smo dobili na voljo nekaj gradiva v obliki izvlečkov, ki so pripravljeni za novo delegatsko glasilo, ki bo izšlo že v mesecu novembru. Z objavo teh izvlečkov skušamo prikazati bralcem Novega tednika, v kakšni obliki bodo delegati poslej dobivali gradivo, ki je mnogo krajše, bolj strnjeno pa tudi pregledno. Ob prebiranju teh vrstic vas vabimo k sodelovanju – pišite nam svoje pripombe in predloge, ki jih bomo posredovali INDOK CENTRU.

PROBLEMATIKA PRESKRBE PREBIVALCEV OBČINE CELJE Z OSNOVNIMI PREHRAMBENIMI PROIZVODI IN DETERGENTI

Občina Celje ni ostala imuna pred letošnjim pomanjkanjem nekaterih vrst prehranjenega blaga, zato je izvršni svet v okviru svojih pristojnosti in možnosti večkrat interveniral, v sodelovanju s pristojnimi upravnimi organi in celjsko trgovino, da bi pravočasno zagotovili potrebne količine blaga.

Tako je v letošnjem letu oblikoval skupaj s Celjsko mesno industrijo zalogo 100 ton zmrznjenega mesa ter jo sproščal v času največjega pomanjkanja svežega mesa. Čeprav ta količina ni takšna, da bi lahko v celoti za daljši čas zagotovila nemoteno oskrbo z mesom, pa je kljub temu v mnogočem pripomogla k boljši oskrbljenosti z mesom. Skupaj s trgovskimi delovnimi organizacijami je izvršni svet organiziral dodatne izmene v embalažah, kajti zaradi povečanih nakupov, je zmanjkovalo blaga v manjših nakupnih enotah. V skladu z dogovorom v regiji, je izvršni svet zagotovil dodatna sredstva za kritje nekaterih stroškov pri oskrbi s sladkorjem, tako, da je trgovina lahko zagotovila zadostne količine tega blaga. Zaradi kritičnosti v oskrbi je občinski inšpektorat zagotovil stalen nadzor nad založenostjo maloprodajne mreže tako, da so pravočasno zaznane vse spremembe v potrošnji in se zato lahko pravočasno podvzamejo z ustreznimi ukrepi za preprečitev večjega pomanjkanja. Seveda velja to le za blago, ki ga je na jugoslovanskem tržišču možno tako ali drugače preskrbeti, ne velja pa to za zalogo, ki je zaradi različnih vzrokov v stalnem večjem deficitu (pralni praški) ali pa ki je vezano na zagotovitev deviz za uvoz (kava, južno sadje).

Eden od vzrokov, da prihaja do težav pri oskrbi je tudi to, da združevanje dela in sredstev med proizvodnjo in blagovnim prometom ni dalo zaželenih rezultatov. Vzrokov zato je več, od tega da je v zadnjem času prihajalo do močnih teženj zapiranja v lokalna – občinska in republiška tržišča, do tega da je ekonomski položaj trgovine s prehranjenimi proizvodi relativno zelo skromen. Zato je prišlo do pojave, da ta trgovina ne more povečati sredstev za razširitev materialne osnove dela, niti ne more v zadostni meri povečevati sredstev za tekoče pokrivanje zalog ob nenehni rasti cen. Zato trgovina omejuje določene zaloge, tudi osnovnih vrst prehranjenega blaga, ker nima dovolj obratnih sredstev.

Glede na vse te težave lahko ocenimo, da je bila preskrba v občini, v primerjavi z nekaterimi drugimi področji v republiki in državi, relativno zadovoljiva, saj v času mrzličnih nakupov osnovnih prehranjenih proizvodov v Celju ni primanjkovalo olja, sladkorja, moke, testenin, riža in soli, z izjemo kave in detergentov. Ob tem je treba oceniti, da bo treba za boljšo oskrbljenost v prihodnje marsikaj popraviti v drobnih organizacijskih prijemih, saj se je večkrat dogodilo, da je bilo določeno blago v zadostnih količinah pri grosistu, medtem, ko je primanjkovalo v maloprodajni mreži. Za dokaj uspešno obvladovanje nakupnih mrzlic v Celju lahko pohvalimo dobro sodelovanje med izvršnim svetom, občinskim inšpektoratom, Republiškim komitejem za tržišče in splošne gospo-

darske zadeve, Zavodom SRS za rezerve in trgovino v Celju.

Zagotavljanje nekaterih osnovnih prehranjenih proizvodov

1. Moka, kruh

V občini potrebujemo letno okoli 1600 ton pšeničnih mok in okoli 5100 ton raznovrstnega kruha, kar skupaj predstavlja okoli 5700 ton pšeničnih mok, vrednostno pa to znese okoli 66 milijonov din. V letošnjem letu nastajajo težave pri zagotavljanju zadostnih količin pšenice zaradi znanih pribijanj cene pšenice na tržišču od tiste cene, ki jo je predpisal ZIS. Poleg tega so potrebna sredstva še za avanse in različna sovlaganja.

2. Sladkor kristal

Za potrebe občine potrebujemo letno okoli 1500 ton sladkorja. Količine so v celoti zagotovljene, čeprav tudi tu nastopa obveza plačevanja avansov. Določen problem je v tem, da primanjkuje ustreznih skladiščnih prostorov, kajti v Celju je potrebno zagotoviti skladiščenje ne samo za potrebe občine ampak tudi za regijske potrebe.

3. Olje namizno

Letna poraba je okoli 730 ton. Ta količina je zagotovljena s pogodbenimi, oz. s samoupravnimi sporazumi o trajnem poslovnem sodelovanju. Kot pri moki in sladkorju tudi tu nastaja obveza plačevanja avansov iz sovlaganja.

4. Sol, testenine, riž

Letno potrebujemo okoli 330 ton soli, 240 ton testenin in 120 ton riža. Teh proizvodov je dovolj, s pogodbenimi pa so pokrite vse potrebe. Občasno pomanjkanje testenin v letošnjem letu je treba pripisati nepravčasni spremembi cen zaradi porasta cen moke.

5. Detergenti

Letna potrošnja detergentov je okoli 1.000 ton. Ta količina je v celoti pokrita s pogodbenimi in samoupravnimi sporazumi vendar zaradi znanega pomanjkanja surovin vse pogodbe verjetno ne bodo izpolnjene. Zato dobiva trgovina občasno določene količine detergentov iz republiških rezerve. V 1. polletju letos je na celjski trg prišlo 6% več detergentov kot v preteklem letu v istem obdobju.

6. Sveže meso

Problematika oskrbe s svežim mesom je že dalj časa znana in je odvisna od pravičnega oblikovanja odkupnih cen živine. Čeprav so se skupne cene živine pred kratkim povečale, to povečanje ni v skladu z že oblikovano skupno ceno živine na trgu, prav tako ne odgovarja paritetnim odnosom cene krmil, ki se prosto oblikujejo, zato bodo težave pri tovrstni preskrbi ostale še nekaj časa. Za občino Celje je letno potrebno okoli 650 ton svinjine, 1.100 ton govedine in 800 ton perutnine.

KOMITE ZA
DRUŽBENO EKONOMSKI
RAZVOJ OBČINE CELJE

OSKRBLJENOST Z ENERGETSKIMI VIRI

V mesecu septembru je bila oskrbljenost z energetskimi viri v občini Celje naslednja:

Premog:

Skupne potrebe po premogu ocenjujemo v občini Celje na okrog 96.000 ton. Preskrbovalci občine – Merx, Kovinotehna in ERA Velenje so ga v pogodbenih odnosih uspeli zagotoviti 54.100 ton. Za

radi velikih potreb po premogu na sploh, zaradi neurejenih cenovnih odnosov v 1. polletju tega leta itd. so bile dejansko dobavljene količine precej pod normalno dinamiko dobav. Do začetka septembra je v Celju prišlo 29.949 ton premoga 55% pogodbenih količin. Najbolj primanjkuje rjavih premogov, uvoz briketov je še vedno vprašljiv. Pri Kovinotehni, ki v največji meri preskrbuje občino s premogom je v septembru čakalo na premog 919 kupcev, povprečna čakalna doba za lignit iz Velenja pa je bila okoli 40 dni.

Drva:

Nosilec preskrbe je Kovinotehna. Drv je dovolj in čakalne dobe ni, razen v primerih, ko se zatakne pri prevozu.

Tekoči naftni plin:

Za pokritje vseh potreb je potrebno 6000 ton TNP. Ob racionalni porabi in prepovedi prodaje plina za pogon avtomobilov pa ga je potrebno okoli 4300 ton. Dogovorjena količina za leto 1988 je 2800 ton z INA Zagreb in 700 ton s Petrolom, 800 ton plina bo potrebno uvoziti. V juliju in avgustu so bile potrebne omejitve pri prodaji, ki pa ne veljajo več. V začetku septembra je bila omejitev pri sprejemanju novih naročnikov zaradi pomanjkanja jeklenk.

Zemeljski plin:

Pogodbene in zagotovljene količine za leto 1988 so 9.000.000 m³, dejanska poraba bo le okoli 7.000.000 m³. Slaba razveženost omrežja omejuje porabo, od stanovanjskih sosesk troši plin le Nova vas.

Kurilno olje:

Od 15. 8., ko je bila ukinjena prepoved prodaje kurilnega olja gospodinjstvom razvozi enota Petrola v Celju olje okoli 55 strankam dnevno. Količina dobave je omejena na 1500 l. Po tej dinamiki bo olje dobilo vseh 3000 naročnikov do okoli 20. oktobra, pokazalo pa se je, da ima marsikateri naročnik polno cisterno že od prej, ko si je naredil zalogo.

Od 1. 9. teče prodaja kurilnega olja tudi v sodih, količina za to vrsto prodaje je omejena na 400 litrov, na bencinskih črpalkah pa prodajajo olje do 50 litrov. Družbeni sektor je po oceni oskrbljen s kurilnim oljem okoli 90. odstotno.

Mazut:

Oskrba z mazutom zna biti do konca leta kritična, zato je treba z njim varčevati ter ga imeti v rezervi za morebitni izpad zemeljskega plina. Mazut bodo predvsem dobili tisti potrošniki, ki nimajo druge alternative. Vsi potrošniki mazuta so obveščeni, da v primeru neodgovorne porabe tega energetskega vira dodatnih količin ne bodo dobili.

Motorni bencin, plinsko olje, motorno olje in maziva:

Preskrbljenost z bencini je normalna. Zaradi problema z omejenimi količinami nafte se lahko pojavi problem s t. im. srednjimi destilati – plinsko olje in kurilno olje. V kolikor bo prednost dana kurilnem olju, bo manjkalo plinsko olje in obratno.

Zaradi pomanjkanja embalaže (sodov) je motena predvsem preskrba industrije z industrijskimi olji.

Zaradi pomanjkanja deviz so na tržišču maziva slabše kvalitete, ki za določene nemene niso primerna.

KOMITE ZA
DRUŽBENO EKONOMSKI RAZVOJ
OBČINE CELJE

OSNUTEK ODLOKA O DAVKIH OBČANOV

Na osnovi predloga zakona o davkih občanov je pripravljen osnutek odloka o davkih občanov. Osnutek odloka o davkih občanov povzema pretežno veljavno davčno ureditev, opušča se določbe, katerih vsebina je zajeta v predlogu zakona, celotno besedilo – naslovi davkov in drugo – pa se usklajuje z novim zakonom.

Občinski davek od osebnega dohodka delavcev se bo tudi v letu 1981 predvidoma plačeval po stopnji 0,50%.

Davek iz kmetijske dejavnosti se ne spreminja. Tudi v bodoče se bo plačeval

od katastrskega dohodka glede na skupino katastrskih občin po stopnjah od 2,4% do 9,1%.

Na novo so predvidene oprostitve plačila davka od zemljišč združenih v kompleks skupne obdelave, oz. zajetih v sadjarske, vinogradniške in hmeljarske proizvodne skupnosti:

1. če gre za melioracijo in komasacijo 6 let
2. če se zasadijo novi sadovnjaki z nizkodebelnim nasadom nad 50 arov 8 let
3. če se zasadijo vinogradi nad 10 arov 8 let
4. drugi dolgoletni nasadi, ki so v skladu z razvojem kmetijstva v občini 8 let

Olajšave za vlaganje sredstev v družbeno organizirano modernizacijo gospodarstva in za preureditev stanovanjskih in gospodarskih prostorov v turistične namene se podaljšujejo od enkratne oziroma dvakratne na dvakratne in trikratne olajšave. Povečujejo se tudi razponi vloženih sredstev.

Občanom, ki so zdravstveno zavarovani kot kmetje ter združenim kmetom, ki so pokojninsko in invalidsko zavarovani na podlagi dohodkov iz kmetijstva, in preživljajo otroke, ki so na rednem šolanju, se za vsakega otroka odmerjeni davek zniža za 2000 – doslej za 500 din.

Ostale olajšave in oprostitve se ne spreminjajo.

Davek od dohodka iz gospodarskih dejavnosti po dejanskem dohodku se bi v bodoče plačeval diferencirano. Zavezanci proizvodnih, gostinskih, avtoprevoznih dejavnosti in prodaje na drobno bi plačevali davek po že veljavni lestvici, glede na davčno osnovo, po stopnjah od 25–50%.

Zavezanci storitvenih gospodarskih dejavnosti pa bi plačevali davek, glede na osnovo, po stopnjah od 15–40%, to je za 10 stopenjskih enot manj v posameznem razponu.

Po predpisanih stopnjah v odloku bodo predvidoma plačevali davek po dejanskem dohodku tudi zavezanci, ki jim opravljanje gospodarske in poklicne dejavnosti ni glavni poklic, če ne bodo izpolnjevali zakonskih pogojev za odmero davka v pavšalnem letnem znesku.

V gospodarskih dejavnostih bo po novem zakonu o dvakih občanov pogostejša odmera davka v pavšalnem letnem znesku. Ta način odmere davka ni novost, v tem odloku se predlagajo le bolj objektivna merila.

Olajšave za gospodarske dejavnosti ostanejo nespremenjene. Prav tako se ne spreminja sistem obdavčenja dohodkov iz poklicnih dejavnosti – sedaj intelektualnih storitev.

Od patentov in tehničnih izboljšav se po novem zakonu o davkih občanov ne bodo plačevali davki.

Davek od dohodkov od premoženja in premoženjskih pravic se ne spreminja.

Davek od premoženja se bo v bodoče plačeval na posest stavb in posest gozda. Ukinja pa se davek na posest motornih vozil. Način obdavčevanja stavb se ne spreminja. Prvi lastniki stavb tudi v bodoče 10 let ne bodo plačevali davka na posest stavb. Davka na posest stavb ne bodo plačevali občani, ki imajo v posesti stavbe, katerih vrednost ne presega 20 kratne povprečne gradbene vrednosti stavbe za m² – doslej tega davka niso plačevali občani, ki so imeli v posesti stavbe katerih vrednost ni presegala 100.000 din. Tako se obdavčujejo le stavbe, ki jih je primerno davčno obravnavati. V bodoče na osnovi zakona, davka od stavb, predvidoma, ne bodo plačevali občani, ki plačujejo zdravstveno zavarovanje kmetov. Davek na posest stavb se bo tudi v bodoče plačeval po stopnjah od 0,12%–0,50% od vrednosti stavbe.

Občani, ki se po določbah zakona o kmetijskih zemljiščih štejejo za kmete in imajo v lasti gozdna zemljišča, katerih površina presega 0,50 ha bodo predvidoma že za leto 1980 plačevali davek po stopnji 60% od katastrskega dohodka teh zemljišč – doslej v obliki 3 kratnega katastrskega dohodka teh zemljišč.

V osnutku odloka se ne urejajo več pogoji za vodenje poslovnih knjig za zavezance iz gospodarskih in poklicnih dejavnosti, ker bodo določeni v zakonu.

V bodoče bodo predvidoma vodili poslovne knjige le zavezanci, ki se jim bo odmerjal davek po dejanskem dohodku.

OBČINSKA UPRAVA ZA
DRUŽBENE PRIHODKE
OBČINE CELJE

VAŠA STRAN

PISMA

ODGOVOR ANONIMNEMU SLOVENSKEMU DEKLETU:

Hvala za pismo, čeprav anonimno, ki ga seveda ne bomo objavili. Objavili ga tudi ne bomo zaradi vsebine, ki ni in ne more biti odraz mišljenja večine »slovenskih« deklet.

UREDNIŠTVO

ALI RES SAMO POMANJKANJE ZAVESTI?

V naših časopisih večkrat naletimo na članke, ki silno kritizirajo nakupovanje onstran naših meja. Ta kritika je morda res upravičena za tiste, ki v tujino hodijo po nepotrebne ali vsaj ne neobhodno potrebne stvari. Sem nekateri prištevajo tudi kavo. Povsem druga stvar pa je glede pralnega praška. Ako bi ti kritiki dobro premislili, preden bi se lotili takega pisanja, bi drugače pisali. Saj se s tem, morda nehoti in nevede izdajo, da imajo vse te stvari, po katere hodijo drugi čez mejo, oni doma na

zalogi in jim torej nakupovanje v sosednji državi ni potrebno. Zato bi našim gospodinjam naredili mnogo večjo uslugo, ko bi jim namesto zafrkavanja povedali, kje se vse te stvari pri nas dobijo in kje, kdaj in kako so si jih oni nabavili. Ali se je morda kateri od teh pisunov že kdaj poskušal živeti v položaj gospodinje z osemčlansko družino, ki je pred tremi tedni vsula v stroj zadnji prah pralnega praška. Naslednja dva tedna praška ni bilo ali vsaj reklo se je, da ga ni, tretji teden pa je pri delitvi, morda res povsem slučajno izpadla. Mislim, da tudi delitev praška, kadar ta sploh je, ni najbolj posrečena in imajo morda ponekod to bolj organizirano. Če pa so vsi kritiki, ki jim gre nakup pri sosedih tako na živce, popolnoma brez trohice praška, potem pa je res naravnost občudovanja vreden njihov patriotizem, ki je tako velik, da raje hodijo umazani, kot da bi prali z avstrijskim ali italijanskim praškom.

VITANJČAN

UREDNIŠTVO: Pismo ni anonimno, morda se bo še kdo oglašil na to temo. Vprašanje je zanimivo in je prava priložnost za javno tribuno. O zavesti pa tole: ta nima nič opraviti s pralnim praškom, kajti prašek lahko kupimo za dinarje ali devize, z zavestjo pa je najbrž nekoliko drugače...

OGLAŠUJTE V
NOVI
tednik

KAKO DOLGO BO KRAJEVNA SKUPNOST HUDINJA ŠE MOLČALA?

V petek, 17. oktobra mi je »prehiter« voznik povozil otroka pri samopostrežni Merx na Hudinji. Nesreča se je zgodila. Krajevni skupnosti Hudinja bi želela postaviti vprašanje, ki ga imamo starši nadobudnih otročajeve večkrat v mislih in pogovoru:

»Koliko otrok bo še ogroženih na tej prometni cesti ob samem vrtcu? Kdaj bomo krajani deležni vsaj enega označenega prehoda za pešce, ali pa prometnega znaka izrečne odredbe, da mora voznik na tem delu cestišča počasneje voziti. Tako, pa nam na tej prometni cesti, ki pelje skozi Ul. Frankolovskih žrtev stoji že dalj časa le znak, ki opozarja na nevarnost, da so otroci na cesti, ampak voznik še vedno lahko pelje pri tem znaku 60 km na uro, seveda mora biti samo »malo bolj pozoren«, ker so menda otroci na cesti, nikjer pa ni ne duha ne sluha o kakšni omejitvi (izpod 60 km), da seveda ne govorim o zaznamovanem prehodu za pešce.

Že na večih sestankih staršev, ki imamo otroke v vrtcu na Hudinji je bilo govora, da je uprava vrteca zaprosila za določene znake, vendar krajevna skupnost Hudinja molči.

PLAVŠAK MELITA
Ul. frank. žrtev 15, CELJE

UREDNIŠTVO: Vprašanje je torej tu, upamo, da bo kmalu tudi odgovor.

KAKO DOBRODOŠEL JE MEŠKOV STUDENEC V CELJU

Ko je v zadnjih dneh zemlja temeljito zalila voda po vsej Sloveniji, zlasti na Štajerskem, smo doživeli v Celju, kjer so prestopili bregove Savinja, Voglajna, Ložnica, Hudinja, veliko poplavo. Voda ni zalila le ceste in stanovanja, zalila je tudi veliko kletnih prostorov.

Uprava vodovoda je takoj obvestila občane, da je pitna voda skaljena, za to naj se voda pred uporabo prekuha in šele nato pripravi za kuhanje in pitje.

Sedaj se je pokazalo, kako koristen in potreben je Meškov studenec s svojo čisto, pravo pitno vodo! V onih dneh so stali občani, pa ne le oni iz Otoka, temveč tudi iz centra Celja, v vrstah z vedri, steklenicami, pletenkami, nekdo je prišel celo z vozičkom in s sodom - da si natoči vodo iz živega studenca.

Kako je bilo prav, da se je uredil Meškov studenec. Prostovoljno delo Združenja celjskih obrtnikov ni bilo zaman. Tako veliko zanimanje za studenec in v takem obsegu, naj bo v zadoščenje našim vrlim obrtnikom.

Voda, prihajajoča iz nedrj Anskega vrha pa teče in nič ne reče! Pravi blagoslov za Celje, zlasti v času stiske za pravo vodo!

Ni mi ni žal, da sem toliko in večkrat pisal o tej celjski znamenitosti v Novem tedniku!

DR. ERVIN MEJAK

UREDNIŠTVO: Tudi mi smo spremljali v času poplave dogajanje ob Meškovev studencu, bilo je zanimivo! Hvala za pismo.

TUDI NASMEH JE LAHKO ZDRAVILO

7. 10. letos sem bil naročen za operacijo kile. Na kirurgičnem oddelku bolnišnice v Celju. Pri sprejemu sem še malo omahoval, ker sem se že od nekdaj bal bolnišnice. Prisrčen sprejem pa mi je kaj kmalu razblinil ta strah. Ker sem imel pred prihodom v bolnišnico tudi neke težave s srcem, so me še pregledali na internem oddelku, tako da je bilo vse nared za operacijo. Operiral me je primarij dr. Jenšterle in me pričel, da so mi operirali obe kili. To pismo pišem zato, ker bi rad izrazil zahvalo primariju dr. Jenšterlu za uspešno operacijo in zelo skrbnim in prijaznim sestram Antoniji in Radmili, z oddelka kirurgija notranjih organov. Pravzaprav se zahvaljujemo vsi pacienti sobe 16 za dobro počutje na oddelku. Te vrste pa sem napisal tudi zato, da bi izpostavil dejstvo, da so dobri odnosi in pravilen odnos med zdravstvenim osebjem in pacienti lahko pomemben del terapije. Nenazadnje pa pišem te vrstice tudi zato, da bi opozoril na prostorsko stisko v celjski bolnišnici, saj sem prvi dan ležal v sobi na zasliki, pa bi želel, da bi modernizacija te ustanove kmalu pokazala prve rezultate.

KONRAD KRAJNC
PREBOLD 10

UREDNIŠTVO: Hvala za pismo in tudi pozdrave za nas v uredništvu. Veseli nas, da ste bili v bivanju v celjski bolnišnici zadovoljni in da so se dobri medčloveški odnosi še enkrat potrdili tudi v praksi vsakdanjega življenja in dela. Pogrešamo še več takih pism kot je vaše, tovariš Krajnc. Želimo vam uspešno okrevanje!

AMADEUS POROČA

AVTOKRITERIJ

Da ne bo nikakršnih misterij, se vsi medsebojno ocenimo. Izberimo realen si kriterij, pa kar dobimo, si delimo.

Ti si Evgen najbolj priden, torej imaš dvesto pik. Ti si Jože delovno frigidan in ti Sonja nisi brez odlik.

Mica, tvoje delo je zapleteno, Jaka preklada noč in dan. Janez, ti vodiš delovno izmeno, inženir Jovo nam sestavlja plan.

Nazadnje bi pa mene ocenili, mislim, da so odveč dvomov črvi, brez mene ne bi nič dobili, torej moram biti prvi!

ROJSTVA

ŽALEC:

Rojstev ni bilo.

SLOVENSKE KONJICE:

Rodilo se je 14 deklic in 10 dečkov.

ŠENTJUR:

Rodil se je en deček.

ŠMARJE PRI JELŠAH:

Rojstev ni bilo.

POROKE

ŽALEC:

Poročili so se: GROBELJNIK Janez iz Celja in PETEK Mira iz Pongraca, RAKUN Franc iz Nazarij in VEDENIK Suzana iz Gornje vasi pri Preboldu, RAMŠAK Franc iz Lajbo in PRISLAN Draga iz Parižlj, SPASIČ Stanko iz Sempetra in PRISLAN Marija iz Parižlj, OMLADIČ Gvido iz Šmartnega ob Paki in SVET Ljudmila iz Polzele, TURNSEK Vojko iz Zabukovice in CESTNIK Tanja iz Migojnic.

SLOVENSKE KONJICE:

Poročili so se: MENARD Andrej iz Spodnjih Laž in ZORMAN Zofija iz Spodnjih Laž, PEVEC Franci iz Slovenskih Konjic in VOK Romana iz Bukovja, SLATINŠEK Anton iz Skomarij in HROVAT Ana iz Križevca, SAMEC Stefan iz Zeč in DEČAR Mata iz Gorenja, OLUP Ivan iz Loč in POTOČNIK Silva iz Zreč, PLANINŠEK Feliks in MLAKAR Danica oba iz Zgornje Pristave, KRENKER Anton iz Mislje in LAMPREHT Ema iz Vitnja, NAPOTNIK Božidar, in JAKOP Jelka, oba iz Vitnja.

ŠENTJUR PRI CELJU:

Poročilo se je 10 parov.

ŠMARJE PRI JELŠAH:

Poročilo se je 9 parov.

SMRTI

ŽALEC:

Umrli so: URANJEK Milan, 51, iz Areje vasi, PESKO Franc, 51, iz Migojnic, OGRAJENSEK Franc, 77, iz Studencev, VERBODEN Marko, 77 iz Klanca, ČE- PERLIN Zofija, 75, iz Loke, RIBIZEL Pavla, 69, iz Vojnika, SENCAR Neža, 83, iz Matk.

SLOVENSKE KONJICE:

Umrli so: ČEPIN Aleksander, 65, iz Nove Dobrave, RADAJC Ivan, 72, iz Zreč, PAVLIČ Jurij,

71, iz Gorenja, BRUMEC Stanislav, 39, iz Spodnjega Grušova, BRUMEC Friderika, 39, iz Spodnjega Grušova, PROSENAK Jožefa, 83, iz Vešenika, DIMNIK Franc, 77, iz Prevrata, VIDMAR Jožef, 80, iz Spodnjih Zreč, THALER Maks, 74, iz Loške gore, KOLARIČ Anton, 73, iz Loč, KOROŠEC Pavla, 77, iz Slovenskih Konjic, STRMŠEK Kristina, 82, iz Brega pri Konjicah, JURIC Anton, 46, iz Brda.

ŠENTJUR PRI CELJU:

Smrtne primera ni bilo.

SLOVENSKE KONJICE:

Umrli so: CVERLIN Marija, 80, iz Kamence, KOVAČIČ Julijana, 92, iz Tlak.

slovensko ljudsko gledališče celje

PROGRAM PREDSTAV

četrtek, 30. okt. ob 12.: Evripid: BAHKANTKE. Abonma Pedagoški šolski center.
ob 19.30: Evripid: BAHKANTKE. IV. mladinski abonma.
Petek, 31. okt. ob 18.: Evripid: BAHKANTKE. Abonma Kozjansko.
Ponedeljek, 3. nov. ob 15.30: Evripid: BAHKANTKE. II. mladinski abonma.
Torek 4. nov. ob 19.30: Evripid: BAHKANTKE. Abonma Torek.
Sreda, 5. nov. ob 15.30: Evripid: BAHKANTKE. III. mladinski abonma.
Petek, 7. nov. ob 18.: Evripid: BAHKANTKE. Abonma Laško.

DEŽURSTVA

ZDRAVSTVENI DOM:

Dežurstvo med tednom: pomožni zdravnik od 14. do 20. ure, in glavni zdravnik od 15. ure do 6. ure naslednjega dne. Ob sobotah je dežurni zdravnik od 15. do 12. ure naslednjega dne, ob nedeljah od 12. ure do naslednjega dne do 6. ure zjutraj, ob praznikih pa je dežurstvo od 7. ure do naslednjega dne do 6. ure zjutraj.

VETERINARSKA POSTAJA:

Neprekinjeno dežurstvo.

CELJSKE LEKARNE:

Do sobote, 1. novembra do 12. ure dežura Nova lekarna na Tomšičevem trgu, nato prične z dežurstvom Lekarna Center v Starnetovi ulici.

TRGOVINE:

V tednu od 3. do 8. novembra dežura samopostrežba RIO v Prešernovi ulici vsak dan do 20. ure.

JESEN ZIMA

TIKONINA CELJE
TOZO MALOPRODAJA

v prodajalnah
GREGOR celje - ljubljanska 6

TINA za žene z močnejšo postavo
celje - lilekova 1

in v veleblagovnici
TIKONINA
CELJE

škodovano, vendar so ga po osvoboditvi obnovili.

SLABO VZDRŽEVANE CESTE

Poleg nekaterih že omenjenih problemov, pa se prebivalci zagorske krajevnе skupnosti ubadajo še z mnogimi vprašanji komunalnega značaja. V prvi vrsti jim delajo glaglavice ceste, ki jih nikakor ne morejo zadovoljivo urediti. Ker je krajevna skupnost hribovita, so ceste večinoma višinske. Ze vsak močan naliiv za silo urejeno cesto znova toliko poškoduje, da jo je treba urediti znova. Denarja pa je seveda vedno premalo. Zato so si prebivalci tudi dolgoročno postavili cilj, da bodo vso pozornost in vsa razpoložljiva sredstva vložili v obnovo vaških cest. Želijo, da bi bil do sleherne vasi in do slehernega zaselka mogoč dostop z avtomobilom. Kajti le tako, poudarjajo v Zagorju, bodo te odročne kraje povezali z ostalim svetom. V veliko delovno zmago si zato štejejo lansko otvoritev asfaltirane ceste od odcepa republiške ceste Planina-Lesično do Zagorja. 1350 metrov asfaltirane ceste so zgradili domačini večinoma sami, vanjo so vložili veliko lastnega denarja in lastnega dela. Pri končnih delih pa jim je priskočila na pomoč še občinska komunalna interesna skupnost.

LE EN TELEFON IMAJO

V Zagorju se radi pohvali-
jo, da problemov v zvezi z
vodo ali elektriko nimajo.
Oboje so že pred leti zadovolj-
ljivo rešili. Res je sicer, da je
električna napetost na tem
območju zelo šibka, vendar
vse kaže, da bodo že v na-
slednjih dneh pričeli elektri-
čno omrežje obnovljati.
Drugače pa je s telefoni. Le
pri Kolarjevih v Zagorju
majo telefon, zato je raz-
umljivo, da ga uporabljajo
vsi, ki imajo nujne opravke
ali nujno potrebujejo pomoč.
Ni naključje zato, če želijo v
prihodnjem obdobju v tej
krajevni skupnosti še razširi-
ti telefonsko omrežje. Pred-
vsem kmetje nujno rabijo te-
lefon, poudarjajo v Zagorju,
kajti zveza z zdravnikom ali
živinozdravnikom je danda-
nes nujna.

**NOVA JELŠINA
TRGOVINA**

Ko smo govorili o problemih in načrtih krajevne skupnosti, so v Zagorju nekajkrat poudarili, da moramo v zapisu omeniti novo tr-

MARJAN TOVORNİK,
predsednik sveta skupščine
krajevne skupnosti Zagorje:
"Člani sveta se sestajamo po
potrebi, pač glede na proble-
matiko, ki jo obravnavamo.
Najmanj pa se sestanemo en-
krat mesečno. Na svetu
obravnavamo prav vsa vpra-
šanja, ki zadevajo našo kra-
jevno skupnost, od komu-
nalnih vprašanj, do vprašanj
zdravstva, preskrbe. Mnogo-
krat smo se spopadli tudi z
vprašanji socialnega varstva
naših občanov. Na našem
območju namreč živi veliko
starejših, osamljenih kme-
tov, ki jim moramo poma-
gati."

MARIJA KOLAR, tajnica krajevnih skupnosti Zagorje: »Pri nas domala vsa vprašanja, ki zadevajo urejanje ali razvoj krajevnih skupnosti, obravnavamo na zborih krajanov. Zato se skupščina redkeje sestaja. Zbore skličemo v sedaj zapuščenem razredu bivše šole in moram reči, da se ljudje kar v velikem številu odzivajo nanje. Sicer pa smo sedaj zadovoljni, ker smo preuredili prostore krajevnega urada, tako da lahko tudi administrativno delo v krajevni skupnosti nemoteno poteka. Prej smo namreč delali v nemogočih razmerah.«

MIHA CENTRIH, član sveta KS in blagajnik krajevne skupnosti: »Sem eden najstarejših odbornikov naše krajevne skupnosti in vsekozi aktiven v kraju. V vseh teh letih se nam problematika vaških cest pojavlja vedno znova na sejah vseh naših organov. To nas zaskrbljuje, ker tudi vnaprej ne vidimo prave rešitve tega problema. Denarja imamo namreč premalo, ceste pa krpmo in krpmo. Pravega haka pa ni. No, mi smo optimisti in upamo, da bo v prihodnjih letih bolje.«

FRANC ŽLENDER, član mladinske organizacije: »Nekako v letu 1977, ko smo se pripravljali na vajo Planina 77, je naša mladinska organizacija pravzaprav zaživela. Sedaj naše delo dobro teče, vključujemo se v vse akcije v krajevni skupnosti, organiziramo delovne akcije, pripravljamo proslave ob praznikih in prirejamo športna tekmovanja. Ustanovili smo tudi dve športni sekciji in sicer za nogomet in namizni tenis. Mladinci smo si sami uredili nogometno igrišče, kupili drese in mreže za gol, tako da lahko treniramo.«

govino, ki jo je trgovsko podjetje Jelša iz Šmarja letos obnovilo. Trgovina, posebej če je zadovoljivo založena, je za prebivalce odročne krajeve skupnosti, kot je Zagorje, zelo pomembna, saj jim ni treba za vsako malenkost na avtobus in v prvi večji kraj po osnovna živila. Trgovina v Zagorju pa je kar dobro založena, o tem smo se na lastne oči prepričali. Celo žarnic je imela prodajalka dovolj na zalogi, ki jih na primer v Celju ni mogoče dobiti.

**OBNOVLJEN URAD
KRAJEVNE
SKUPNOSTI**

Ko smo se z Marijo Kolarjevo po telefonu dogovarjali za obisk v njihovi krajevni skupnosti in spraševali, kje se bomo sestali, je takoj povedala, da se lahko dobimo v novi pisarni krajevnih skupnosti. Letos da so jo obnovili, je povedala in jo odprli ob Dnevu borca, ko so namenu predali tudi obnovljeno Jelšino trgovino.

Res smo se dobili v novo obnovljeni pisarni krajevne skupnosti. Skupaj pa nas je, žal, prišlo zelo malo. Iz krajevne skupnosti so se pogovora udeležili le štirje predstavniki in tudi oni so imeli časa zelo malo. Vsem se je namreč mudilo, kajti treba je bilo izkoristiti še zadnje lepe oktobrske dneve za delo na polju.

**SKUPNE NALOGE,
SKUPNE AKCIJE**

Predstavniki krajevne skupnosti so nam povedali, da dela pri njih ne drobijo. Skupaj načrtujejo naloge in skupaj jih uresničujejo. Čeprav delujejo v kraju organizacije SZDL, mladinska organizacija in organizacija ZK, teče njihovo delo skupaj s svetom skupščine krajevne skupnosti, ki je še vedno glavni pobudnik in nosilec celotne aktivnosti v kraju. Zanimivo je, da se skupščina krajevne skupnosti sestaja le enkrat letno, ko sprejema program dela, da pa zelo pogosto zaseda zbor krajanov. O sleherni akciji, ki jo načr-

tujejo ali izvajajo, se pogovori krajani na zboru, včasih se zaradi enega vprašanja sestajajo krajani kar večkrat. Tako je najbolje, so zatrili v Zagorju, kajti nihče ne more očitati, da ni bil z akcijo seznanjen.

GASILSKA DESETINA IN RK

Društvo dejavnosti v krajevni skupnosti Zagorje nimajo razvite. Vse kulturne prireditve pripravljajo mladinci, ostale akcije pa vodijo, kot smo že dejali, svet skupščine in družbenopolitične organizacije. V Zagorju deluje le desetina gasilcev, ki je vključena v Gasilsko društvo v Kozjem. Desetina je dobro opremljena, saj si je s prostovoljnimi prispevki krajanov kupila dve brizgalni in dve sto metrov cevi.

V kraju pa deluje tudi organizacija Rdečega križa, ki je zelo agilna. Predvsem v krvodajalskih akcijah se vsako leto zelo dobro izkaže, za kar je dobila tudi več priznanj.

LJUDJE ŽELIJO NAPREDEK

Čeprav se v nekaterih predelih krajevnih skupnosti Zagorje nehoti človeku zazdi, da je čas zastal, je končni vtis obiska v tej kozjanski krajevni skupnosti vendarle drugačen. Ljudje hlatajo po napredku, želijo več urejenih cest in telefone, ki bi jih močnejše povezali z ostalimi kraji. Vedo, da bodo le v komunalno urejenem kraju lahko zadržali doma mlade ljudi, ter s tem zajezili proces umiranja in propadanja kmetij, zaselkov in vasi. Z vsemi močmi se zato borijo za to, da bi v kraju čim več naredili, da bi uredili čim več cest, morda še kako tudi asfaltirali. V tem vidijo ves smisel skupnega dela in končni cilj, da bi zagorsko krajevno skupnost zbrisali s seznamoma nerazvitih, odročnih in po strukturi prebivalstva starih krajevnih skupnosti.

CERKEV MARIJE POMOČNICE

Božjepotna cerkev Marije Pomočnice v Zagorju je eden najpomembnejših kulturnih spomenikov na Kozjanskem. Prvič je bila cerkev omenjena leta 1469. Prezbitერი j bil tedaj ožji od ladje, ki je bila verjetno že od vsega začetka obokana. Ob to stavbno jedro so leta 1661 prizidali zvonik. V začetku 18. stoletja je dal grof Ignacij Attems postaviti sedanji prezbitერი in obe kapeli, predelati oratorij, obokati ladjo ter s freskami poslikati tudi strop ladje.

Impozantno zunanjsčino cerkve obvladuje mogočen zvonik. Stene prezbitorija krasi bogata baročna štukatura. Vso notranjščino krase baročne freske. Izjema sta oratorij nad zakristijo, kjer so sledovi poznogotskih fresk iz srede 15. stoletja in sklepnik z grbom Celjanov. Freske v prezbitoriju, obeh kapelah in na stropu ladje so iz leta 1708 ter pripadajo Attemsovemu slikarskemu krogu iz okolice Remba. Freske na stenah ladje pa so delo rogaškega slikarja Antona Lerchingerja iz leta 1765. Veliki oltar je iz marmorja, štuka in lesa ter – kar zadeva plastike in ornamentiko – delo laškega kiparja Janeza Gregorja Božiča. Predelan gotski Marijin kip je iz prve polovice 15. stoletja. Stranska oltarja sta delo istih mojstrov kot baročni velik oltar, imata pa dragoceni oljni slike A. Zeita iz leta 1799. Bogata prižnica je iz leta 1743, orgle so delo celjana Antona Janačka iz leta 1731. Zvonova je ulil Nikolaj Boset v Celju 1636 in 1671.

Cerkev obdaja močno obzidje, ki je verjetno služilo kot tabor. (Iz krajevnega leksikona Slovenije)

DAMJANA STAMEJČIĆ

VINOGRADNIŠKA SKUPNOST V BUČAH

SLADKOST V SRCU PRVE LETINE

Jakob Božičnik pravi, da so kmetje zadovoljni

Tri leta je tega, kar so v Bučah ustanovili vinogradniško skupnost. Pobudo zanjo so dali v šmarnskem kmetijskem kombinatu, vanjo pa se je vključilo trinajst kmetov – kooperantov.

Kako je skupnost zaživela in kako so kmetje z njenimi učinki zadovoljni? O teh, pa tudi nekaterih drugih vprašanjih smo se pogovarjali z Jakobom Božičnikom, kmetom iz Buč, ki je eden od članov vinogradniške skupnosti.

»V Bučah imamo kmetje kar lepo število vinogradov, pripoveduje Jakob Božičnik. »Vendar so to povečini stari vinogradi, ki ne dajejo dovolj dobrega pridelka. Zato smo se kmetje tudi odločili, da ustanovimo vinogradniško skupnost in obnovimo stare vinograde.«

Koliko vinogradnih površin ste obnovili?

»Za začetek smo obnovili 13 hektarov vinogradov. Istega leta, ko smo ustanovili vinogradniško skupnost, smo že vinograde zrgolali, zasadili nove trte, postavili žice. Skratka, vse smo postorili v novem vinogradu.«

Katere sorte ste zasadili?
»Ja, več sort smo zasadili: žametno črnino, modro frankinjo, laški rizling in muškatski silvanec.«

Kakšna je letina v novih vinogradih?

»Letos je trta prvič obrodila v obnovljenih vinogradih,« je povedal Jakob Božičnik. »Seveda je količina pridelka še majhna, kar je razumljivo. Kajti prvi večji pridelek pričakujemo šele čez pet, šest let. Vendar pa smo kmetje zelo zadovoljni, ker je kakovost grozdja nepri-

merno boljša kot v starih vinogradih. To pa je cilj, ki smo ga z obnovo vinogradov želeli doseči.«

Ali imate v vinogradniški skupnosti še kakšne načrte?

»O, ja! Se mislimo obnavljati vinograde. Kmetje vidimo, da bomo le s tem, da bomo vinograde obnovili in zasadili kakovostnejše sorte trt, pridelali več dobrega grozdja. Vendar pa bomo drugi kompleks vinogradov obnovili šele čez čas, kajti sedaj imamo že preveč najetih kreditov za obnovo prvih vinogradov. Poleg tega pa moramo v čim krajšem času nabaviti v strojni skupnosti potrebno strojno opremo za delo v novih vinogradih.«

Strojno skupnost torej tudi imate. Ste z njo zadovoljni?

»Brez dvoma je strojna skupnost velikega pomena za kmete, saj lahko kmetje preko nje z manjšimi denarnimi sredstvi pridejo do kompletne kmetijske mehanizacije. Vendar pa je tudi za

to potreben čas. Kot sem že povedal, imajo ljudje že veliko kreditov, zato sedaj ne moremo v skupnosti nabavljati novih strojev. Prizadevamo pa si, da bi v najkrajšem času vendarle nakupili nekaj strojev za obdelavo novo zasajenih vinogradov, kajti delo bi bilo tako lažje in racionalnejše.«

Na Kozjanskem ste sedaj še sredi trgatve. Kakšen bo po vašem letošnji pridelek grozdja?

»Letina grozdja je letos zelo obilna,« je povedal Jakob Božičnik. »Zal po kakovosti slaba. Slabo vreme, deževje in slana so namreč močno načeli grozdje, tako da je pričelo gniti. Zato si kmetje od letošnje letine grozdja ne obetamo kdo ve kako dobrega vina.«

DAMJANA STAMEJČIČ

ŠKODA NA KMETIJSKIH POVRŠINAH

Po zadnji poplavi so v konjiški občini ocenili in popisali škodo na okrog 150 kmetijskih gospodarstvih in ugotovili, da je neposredni učinek poplave na kmetijske pridelke znatno manjši, kakor bodo pa posledice.

Samo dobra tretjina škode je nastala zaradi uničenja pridelkov, ki so bili tačas še na poljih. Od tega je bilo devetdeset prime-

rov majhnih škod, ki so bile ocenjene pod 10.000 din. Tolikšno število majhnih škod povzroča razkasanost naših zemljišč. Gospodar živi na hribu, košček zemlje pa ima daleč stran od svojega poslopja. Nizka cena je tudi zato, ker so cenilci računali ceno pridelka brez vrednosti spravila, torej brez osebnega dela, ki je potrebno za pospravljanje pridelkov.

Resnejših primerov škode je bilo 60, pravzaprav približno 20. V teh dvajsetih primerih gre za škodo povzročeno na hlevih, štrambah in pridelkih. Voda je uničila silos, odplavila rodovitno prst ali naplavila na njive ostank lesa in različne odpadke.

Utrgalo se je nekaj plazov v vinogradih in sadovnjakih.

Znatno več škode, ki jo lahko sedaj vidimo, bo zaradi posledic poplavi. Veliko njiv je razmočenih, vse do globine mrtve plasti. S traktorjem se dolge ne bo moglo nanjo. Ostale bodo neobdelane. Ko bo začelo zmrzovati, bomo naredili praho in prihodnje leto sejali spet koruzo. Pridelek bo nujno manjši, ker koruza ne bo imela ustreznega kolobarja. To pa predstavlja glavnino škode, ki jo je povzročila vodna ujma kmetom konjiške občine. Škoda je bila ocenjena v skupnem znesku na 7.394.000 din, pri čemer nismo ocenjevali škode na stanovanjskih poslopih.

STROKOVNJAK SVETUJE

DELO V VRTU V TEM ČASU

Hladnejše in dolge noči nam neprestano dokazujejo, da smo zakoračili v jesen in da se zima hitro približuje. Zato bo potrebno z vrta pospraviti še preostalo zelenjavo; vendar s pravilom ni potrebno hiteti, saj mnoge med njimi prenesejo tudi nekaj stopinj mraza pod ničlo. Pomembno je tudi, da si za to opravilo izberemo suho dopoldne, ko se rosa že osuši; s tem preprečimo nepotrebno gnitje. Za dober uspeh skladiščenja, pa je potrebna tudi čista in razkužena štramba.

Najhitreje pospravimo tiste zelenjadarice, ki so bolj občutljive na mraz. Tako oktobra pospravljamo gomoljno zelenjo; ta ima zelo dolgo rastno dobo, zato je pred oktobrom ne smemo pospraviti. Ker pa njeni gomolji gledajo iz zemlje, jih že nezna mraz lahko poškoduje. Zmrznjene zelene ne smemo izkopavati. Z izkopom moramo počakati dokler se zelena ne odtaja. Po izkopu liste takoj ročno odstranimo, pustimo le manjše v sredini. Prirežemo tudi korenine in sicer na dolžino nekaj centimetrov pod gomoljem. Zeleno spravljamo v vlažnem pesku v kleti; lahko tudi v zasipnici ali zaprti gredi. Gomolje vlagamo v pesek enega zraven drugega in sicer tako globoko, da vrh z listi gleda iz peska. V zasipnici spravljamo gomolje v šoto; povrhu dodamo še varovalno plast šote in folijo, da gomolje zavarujemo pred mrazom in vlago.

Zelo dolgo lahko ohranimo tudi endivjo; tudi do januarja ali še dalj. Endivjo lahko izkopljemo s čim večjo koreninsko grudo in jo posadimo v kleti v vlažen pesek, še bolje pa se bo ohranila, če jo posadimo v lončke. S tem omogočimo boljše kroženje zraka in zanesljivejše preprečimo razvoj gnilobe. Zimsko

Piše: Mojca Sodin

bivališče pa lahko endivji pripravimo tudi kar na vrtu. Nad gredo napnemo folijo ali napravimo plastičen tunel; čez noč pa bo potrebno tudi dodatno varovanje rastlin s slamnatimi odejami ali kakšno druga dobro toplotna izolacija.

V oktobru izkopljemo tudi korenček, hren in tudi koren peteršilja, ki jih nameravamo uporabljati čez zimo za jušno zelenjavo. Delo bomo najlažje opravili z vilasto lopato, s katero korene najmanj poškodujemo. Pomembno je tudi, da korenčke cime ne porežemo, ampak jo potrgamo. Korenovke shranjujemo v mikvi ali v drobnem pesku. Hren in peteršilj za mraz sicer nista občutljiva, toda iz mrzle zemlje ju zelo težko izkopljemo.

Oktobra lahko tudi izkopljemo radič, takrat, ko začne listi rjaveti. Za siljenje so primerne sorte kakor npr: RDEČI GORIŠKI, TREVI-

ŠKI, VERONSKI, CASTELFRANCO... Po izkopu 40d 50 rastlin zvežemo v šope in jih zložimo v kupe z listi navzven. S tem omogočimo čim daljše prehajanje hrane iz listov v korenike. Nato damo korene radiča v siljenje. Silimo lahko v toplih gredah rastlinjakih, v hlevih, v manjše potrebe tudi v zabojih. Korene vlagamo v pesek, tako, da so glave v isti višini. Prostor mora biti temen, temperatura od 10°C do 20°C. Toplejši je prostor, hitreje je končano siljenje. Najboljši učinek pa dosežemo pri 15°C. Silimo lahko tako, da rastlinam odrežemo listno maso, osrčje pa moramo ostati nepoškodovano, ali pa obstoječo listno maso samo obelimo. V prvem primeru rastlina odganja nove liste, ki so beli – brez klorofila, krhki in sočni. Take uporabljamo za solato, tudi na žaru in v prikuhi.

Izpraznjene zelenjadarice gredice jeseni tudi prelopamo, pri gnojenju pa se ravnamo po kolobarju, o katerem pa sem že v prejšnjem članku spregovorila podrobneje.

Čisto na koncu bi rada dodala še to, da lahko vsak, ki ga zelenjadarstvo in sadjarstvo posebej zanima, poišče ustrezne strokovne nasvete pri KZ Celje, kjer sem zaposlena. Nasvete lahko dobimo ob sredah od 8h-14h, in sicer v kmetijski preskrbi, Strojarna 29, od prvega novembra dalje.

KONJIŠKO ČEBELARSTVO

BREZ PAŠE NI ČEBEL

1645 čebeljih družin da letno 45 ton medu

V Ločah, Zrečah in v Slovenskih Konjicah so čebelarke družine, ki se združujejo v občinsko zvezo, v Vitanju pa žele ustanoviti čebelarsko družino, saj so ravno tam najugodnejši pogoji za razvoj čebelarstva. Sicer pa je v čebelarski zvezi 115 članov, čebeljih družin pa 1645. Poleg teh je seveda še nekaj neregistriranih družin.

V občini proizvedejo letno 45 ton medu, cvetnega prahu 350 kilogramov, voska 400-500 kilogramov, matičnega mlečka pa različno – le kakšnih 10 kilogramov, saj ga je težko pridobiti. Največ pozornosti v zadnjem času posvečajo pridobivanju cvetnega prahu.

Za bolj organizirano delo potrebujejo v Konjicah pred-

vsem poslovne in gospodarske prostore. Za to in za uresničevanje programa jim manjka sredstev. Čebelarstvo v občini želijo in hočejo razviti, saj so zaradi dobrih terenov za pašo zlasti na južnem Pohorju, pogoji ugodni. Res se v nižinskih predelih pasišča krčijo zaradi zastrupljanja nasadov in vrtov s škropivi, a je v višjih predelih še veliko neizkoriščenih gozdnih paš. Hoja in smreka na južnem Pohorju zagotavlja bodočnost konjiškemu čebelarstvu.

Temeljiti čebelarski katester z možnostmi razvoja je osnova za smotno razvijanje čebelarstva. Potrebovali pa bodo tudi plemeniti postajo. Načrtujejo jo na obrobju Pohorja in z vzrejo kvalitet-

nih matic bo tudi čebelji zarod zdrav.

Spremeniti bo treba tudi tehnologijo čebelarjenja. Sedanja je zastarela, takšna pač, kot se je prenesla iz roda v rod. Vanjo bo treba vnesti nova spoznanja in uporabo novih tehničnih sredstev.

Vse te potrebe združujejo konjiške čebelarje. Res, skupnih interesov je veliko. Vzpostaviti žele na primer tesno sodelovanje s krajevnimi skupnostmi, da bi jih boljše zasadili, z gozdarskimi temeljnimi organizacijami, da bi pri pogozdovanju sadili več medonosnega drevja, pa tudi s kmetijsko zadrugo, da bi strupena škropiva nadomestila z manj škodljivimi za čebele. Pri tem zaenkrat še niso našli skupnega jezika.

MILENA B. POKLIČ

Glavnik Jože Končnik je že dolgo obupan. Trudi se, da bi stvari spravil v red, vendar mu to zaradi številnih gradbenih napak nikakor ne uspe. Jezen je, ker nihče ne ukrepa.

ŽALSKA SOSESKA V

VODE IN NAPAK JE NA PRETEK

Ljudje se bojijo voziti z dvigalom

Mesto Zalec je v zadnjih letih temeljito spremenilo svoj videz. Novo mestno jedro je zares lepo, če ga človek površno ogleduje. Značilno za razvoj v zadnjih letih je tudi mnogo novih stanovanjskih blokov v Soseski V. Stanovalci v novih zelenih blokih so bili pred vselitvijo zares veseli, danes pa se veselje spreminja v jezo. To še posebej velja za stanovalce bloka 38.

V DVIGALO SI NE UPAJO

V bloku je kup napak, ki ljudi vse bolj motijo. Prvo, kar človek opazi je fasada, ki je v nekaj mesecih že povsem razpokana in to od pritličja do vrhnjega nadstropja. Problem zase je dvigalo. Ljudje si že ne upajo več voziti z njim, čeprav imajo strokovna zagotovila, da se ne more ničesar narediti. Stanovalce moti to, da je v spodnjem prostoru, kjer se dvigalo ustavi, nekaj centimetrov vode in tudi njegov kabel je v vodi. Ko se vozijo z dvigalom, se spodaj sliši zvok, podoben šumenju slapa. Ljudi skrbi, da lahko zato, ker je kabel v vodi, pride do nesreče in bi koga ubilo.

Pravijo, da zato, ker je prevelika razlika v toploti zraka in vode v ceveh. Gradis, ki je bloke gradil, je stanovailem obljubil, da bo na vrata namestil posebne vzmeti, tako da bi se lahko vrata sama avtomatsko zapirala, vendar tega še do danes ni storil. Stene so vlažne menda zato, ker cevi niso dobro izolirane.

pavšalno. Poglavje zase so kopalnice. Na tleh so sicer vgrajeni jaški za odvečno vodo, vendar so napravljeni tako, da vode sploh ne požirajo. Namesto v jaške odteka voda iz kopalnic kar v hodnike. Keramične ploščice v stanovanjih pokajo, ker so vzdane v glinopor. Ne samo, da je fasada razpokana. Razpokane so tudi stene v stanovanjih.

hinjske elemente, da se ne bi poškodovali.

Stanovalci so imeli že več sej hišnega sveta. Pripombe na napake so zapisali in jih posredovali stanovanjski skupnosti in Gradisu kot izvajalcu del. Na stanovanjskih skupnosti pravijo, da ima blok še garancijo in da mora ukrepati Gradis. Gradis doslej še ničesar ni storil. Razen tega, da je prejšnji teden poslal v Zalec dva delavca, ki sta nekaj dni v vedrih iz kletnih prostorov odnašala vodo.

Bolj zanimivo pa je to, kdo bo plačal nastalo škodo, potem ko bo rok garancije potekel. Stene, kakršne so sedaj, bo kasneje težko prepleškati. Ne bo več dolgo, pa jih bo napadla zidna goba. Kako potem? Kar s strahom ljudje iščejo odgovor na to vprašanje, ker je jasen in zelo neprijeten. Sicer pa bloki so na prvi pogled kar lepi...

JANEZ VEDENIK

Zidove v bloku 38 bo kmalu napadla zidna goba

PLAČUJEJO VODO, KI JE NE RABIJO

V rezervoarju s pitno vodo, ki oskrbuje stanovalce v višjih nadstropjih v primeru slabega pritiska, teče voda iz poškodovane cevi in povzroča vsega še preko števecv, tako da morajo stanovalci plačevati vodo, čeprav je ne rabijo. Poškodovan je tudi jašek v hidroforni postaji, saj voda tako priteka, da postaja ne more sprejeti vse, odvečna voda pa se potem razliva po vsej kleti. Zaradi tega so kleti vlažne in so deske v njih že povsem mokre.

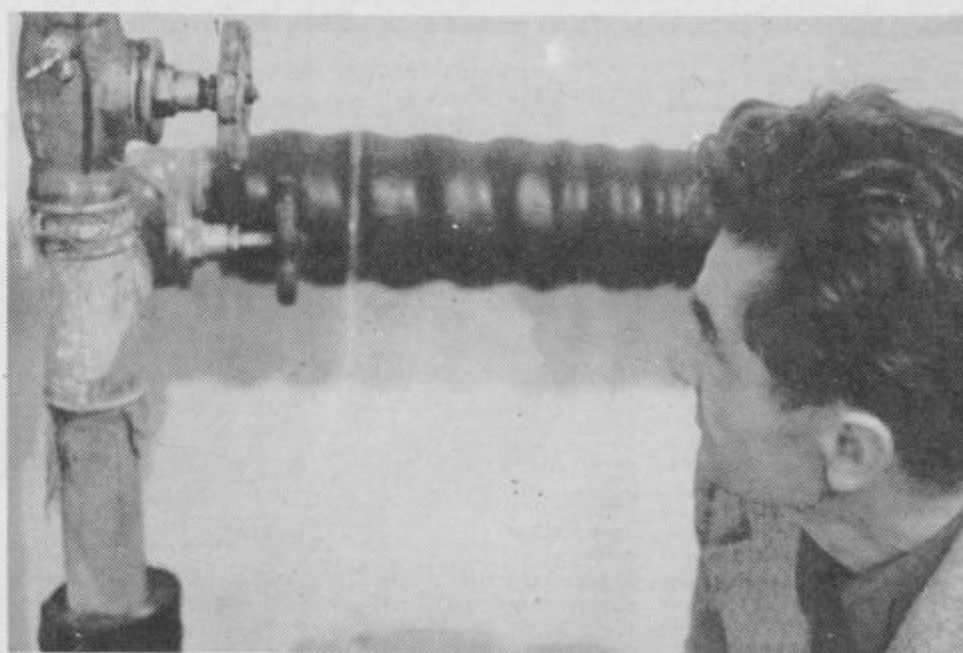
Na mestu, kjer vodijo glavne vodovodne cevi v hidroforno postajo, so stene zaradi vlage že čisto mokre in zato omet dobesedno odpada.

KALORIMETROV NI

Vsak stanovanjski blok bi moral imeti kalorimeter. Tudi plačani so že. Sedaj nihče ne ve, koliko tople vode kdo potroši in toplo vodo plačujejo stanovalci blokov kar

ELEMENTE S STEN!

To, da spušča streha, najbolj občutijo stanovalci v najvišjih nadstropjih. V stanovanju Irene Potočnik so morali s sten vzeti vse ku-

V hidroforni postaji spuščajo cevi in šumenje vode se sliši za zaprtimi vrati.

Ljubljanska banka
Splošna banka Celje

Pred nami je praznik, ki poganja čedalje globlje korenine - tako v mestih in industrijskih središčih, kot tudi v vaseh in bolj oddaljenih predelih naše domovine.

Dan varčevanja je zlasti v zadnjem obdobju v domovih milijonov ljudi prerasel v nekaj več - v mesec, leto varčevanja in v vsakdanjo prijetno skrb in dolžnost, kar je še bolj pomembno v morebitnih osebnih težavah. Varčevanje je postalo vrlina človeka. Začetki pa so pri najmlajših varčevalcih, ki takole uživajo sadove (na sliki) privarčevanih sredstev v VVZ ob jesenski prireditvi »Trgatev« na Ljubljanski cesti.

Tudi na osnovnih šolah bo na celjskem območju Ljubljanske banke - Splošne banke Celje sprejetih v oktobru 2849 cicibanov med mlade varčevalce.

Ob 31. oktobru - svetovnem dnevu varčevanja, čestitamo vsem varčevalcem in se zahvaljujemo za sodelovanje.

Tone Ajdič

Milan Sušak

Terezijsa Sirše

SREČANJA POD REŠKO PLANINO

PRAZNIK PLANINCEV

Domačinom pomeni dom mesto družabnosti

V nedeljo so se v domu pod Reško planino zbrali planinci Meddruštvenega odbora Savinjska, da bi proslavili letošnji, že osmi dan vseh ljubiteljev planin in gora s celjskega območja. Ni naključje, če so se zbrali prav pod Reško planino, saj so prebolski planinci pred kratkim odprli to povsem novo postojanko. Preverimo, kaj vse so nam povedali planinci, domačini in oskrbnica.

TONE AJDIČ: »Takšna srečanja planincev so že tradicionalna. Res je, da se mnogokrat srečamo kje na planinskih poteh, toda tu gre poleg tega še za izmenjavo izkušenj, pogovorimo se, kako bomo delali naprej in o drugem. Kakšnih sto se nas je zbralo danes.«

MILAN SUŠAK: »Tu smo bili tudi gorski stražarji meddruštvenega odbora. Ko smo ocenili doslej opravljeno delo, smo ugotovili, da je bilo zelo bogato. To se pozna tudi na urejenosti planinskih poti na celjskem območju. Tudi sicer ljudje vedno bolj čuvajo naravo.«

TEREZIJA SIRŠE, oskrbnica doma: »Vesela sem, da

Jože Hribar

Konrad Hribar

je dom tako lepo urejen. To se pozna tudi na obisku in sploh mi ni žal, da sva se z možem odločila za to, da bomo oskrbovala to postojanko. Kadar je več ljudi poiščeva pomoč med ljudmi v Marija Reki. Sem domačinka in tako s tem ni težav.«

KONRAD HRIBAR: »Doma sem iz Marija Reke in reči moram, da so vsi ljudje z novim domom zelo zadovoljni. Tu se mnogokrat zberemo in se pogovorimo med sabo. Prej smo morali v Prebold, kamor pa je daleč.

Dom nas bo še bolj povezal med sabo, veseli pa smo tudi ljudi, ki prihajajo sem in vidijo lepote Marija Reke.«

JOŽE HRIBAR: »Tudi jaz sem domačin. Lepo je, ko so se planinci tako potrudili in dom uredili tako kot je treba. Tudi domačini so precej pomagali. Dom vsekakor pomeni start v kmečki turizem. Saj vem, da ne bo enostavno, toda mislim, da bo s pomočjo družbe šlo. Ljudi pa bomo zadržali v teh višinskih predelih.«

JANEZ VEDENIK

NARODOPISJE DOBJA PRI PLANINI OKOLI LETA 1840–1850

V znanstveni reviji »Slovenski etnograf« iz leta 1977. sem izpod peresa našega znanega narodopisca Nika Kureta, rojaka iz teh krajev zasledil zapis o posebnostih kraja pred dobrimi stotridesetimi leti. Kuret je zapis pripravil po listinah, ki jih je zapisal župnik Andrija Lukanc.

41. št. N. T. od 16. okt. je osvetlila sedanjo KS Dobje, ki bi jo dopolnil z delom zapisov N. Kureta.

Ime Dobje izhaja iz imena dob – hrast. Grič na katerem je naselje in cerkev je bil nekoč porasel s hrastovim gozdom. Menihi iz jurklostrske kartuzije so začeli kraj kultivirati. V 16. stol. je stala na griču sredi hrastovega gozda kapela z oltarno podobo sv. Barbare. Kapela je ohranjena kot stranska kapela sedanje župnijske cerkve. To so konce 16. in v začetku 17. stol. sezidali domačini kot podružnično cerkev Sv. Vida pri Planini.

Krajevna pripovedka pravi, da so v Parjem dolu na dveh krajih stare ruševine, kjer je mogoče izkopati različne obdelane kamne in opeko. Bojda je bil tod grad in vas, ki so ju plazovi zasuli. Stari ljudje pomnijo pripovedovanja staršev, da je bilo dolgo časa videti zvezdo vrh zasutega cerkvenega zvonika – nihče pa si ni upal blizu, ker so bila tla zelo močvirna. Lega kraja pravi, da se je svet tu res pogreznil ali ga je zasul plaz. Grad naj bi se imenoval Schwarzenstein. Domačini pravijo danes kraju, kjer je baje stal grad, Turniš, kar naj bi pomenilo stavbo z več stolpi.

V kraju Repuš je bil do 1834 studenec, v katerem je mrgolelo pijavk. Ob suši istega leta je studenec presahnil in vse pijavke so poginile. Župnija je takrat štela 26 vasi s 144 hišami v katerih je živelo 703 moških in 688 žensk. Letno se je približno rodilo 46 otrok, od tega 6 nezakonskih; povprečna umrljivost pa je bila 30 od tega tretjina otrok do 10. leta, tretjina pa doseže starost 70 do 80 let.

Ker so bili ljudje revni, so živeli sila skromno. Od ustanovitve župnije, t.j. v 60 letih (1785–1845) je umrlo 44 oseb v starosti od 80–86 let, 9 oseb v starosti 86–90 let, 19 oseb v starosti 90–94 let, 4 osebe v starosti 98 let, 6 oseb v starosti 100 let, 1 oseba v starosti 108 let in ena v starosti 110 let.

Glavna poteza značaja prebivalstva je ravnodušnost do dobrega in slabega. Radi se ukvarjajo z živino, so nekoliko dobička željni. Mladi moški radi tu in tam tihotapijo tobak. Starejši so zelo trmasti in nepokorni do predstojnikov. Menijo, da dajatve niso božja in cesarjeva ustanova – gospoda namreč obdrži vse kar izterja. Ljudje se preživljajo samo s poljedelstvom in živinorejo. Izdatke krijejo z iztržkom za živino in za nekaj pšenice in ovsa. Zemlja je ilovnata in jo je treba gnojiti. Konjev je malo in še ti so majhne pasme, boljše pa je govedo, posebno pitani voli, ki se lahko kosajo s planinskimi. Navadna prehrana so stročnice, krompir, repa, korenje, zelje in močnate jedi ob svetkih in petkih. Ljudje govore samo slovensko. Jezik je večidel tisti, ki ga zdaj pišejo kranjske »Novice«. Šole ni, samo župnik enkrat tedensko ob nedeljah poučuje otroke v materinščini, krščanskem nauku, branju in pisanju in nekoliko računanja; trivialna šola je na Planini.

Glavna zabava tukajšnjih prebivalcev je poleti ta, da hodijo na žeganja po sosednjih župnijah in na božja pota. Pozimi je glavna zabava furež. Tedaj se s sosedmi več dni zapored mastijo, se nacejajo z vinom in pojo. Tako je tudi ob ženitovanjih, pri katerih je ta posebnost, da med svati, ko grede k poroki ni drugih žensk razen neveste, družice in tako imenovane »Vodilje«, medtem ko je moških deset ali dvajset. Pojejo več nabožnih kot posvetnih pesmi; pri petju se odlikujeta oba spola.

PRIREDIL IN ZAPISAL ERNEST REČNIK

MLADI PIŠEJO

BILA SEM V ČRNI GORI

Deset pionirjev občine Slov. Konjice se je udeležilo tabora Sutjeska, ki je bil v Sutormu, v Črni gori. Med pionirji, ki so zastopali Slovenijo, sva bila tudi dva učenca iz Vitanja. Tabor »Sutjeska« se je pričel 9. julija in trajal do 24. julija. V tem taboru so se zbrali pionirji iz cele Jugoslavije – iz vsake republike in avtonomne pokrajine po deset pionirjev. Bila sem zelo vesela, da so me izbrali.

Potovanje v Črno goro je bilo zelo vznemirljivo. To je bilo moje prvo potovanje z letalom. Poleteli smo z zagrebškega letališča preko Sarajeva v Titograd. V Titograd smo prispeli ob desetih zvečer. Bilo je še vedno zelo vroče, približno 26°. Kot posebno doživetje mi bo tudi ostalo v spominu pomoč družine iz Zagreba, ki nam je kljub številni prtljagi in dojenčku pomagala iskati prevoz za Sutormo. Zaradi velike zamude, ki jo je imel vlak na progi Beograd-Bar, smo prispeli v Sutormo ob drugi uri zjutraj. Skupaj s pionirji iz Osijek smo kot zadnji prispeli v tabor.

Naslednji dan smo spočiti vstali in se spoznali s svojimi vrstniki iz Jugoslavije. Spoznali pa smo tudi naš kraj bivanja – Sutormo. Presunila me je podoba mesta, saj je bila skoraj vsaka druga hiša porušena. Kraj je bil v lanskem potresu zelo prizadet. Toda neskončna modrina neba in morja, peneči valovi, peščena plaža in sonce mi je ponovno vzbudilo veselje.

Največ smo se kopali, hodili pa smo tudi na izlete. Spoznala sem Bar, Cetinje, Budvo, Boko Kotorsko, Lovćen. Prav zanimivo je bilo srečanje z vojaki, ki so dali svečanostno obljubo v Baru. Za mitraljezom je stal Pungartnikov Milan. Še bolj je bil presenečen kot jaz. Seveda se takega naključja, da bi se srečala z vojakom iz Vitanja, nisem nadejala.

Ob večerih smo prirejali programe. 22. julija so nam celo pripravili program za dan vstaje slovenskega naroda.

V tem času sem našla mnogo prijateljev. Skupaj smo delali v četi, tekmovali, peli in pisali. Zadržanost, ki je vladala med nami, je bila z vsakim dnem manjša. Zadnje dni nam je bilo ob spoznanju, da se bomo razšli, vedno bolj hudo. Marsikdo je imel solzne oči, še posebno ob slovesu. Pionirji iz občine Slov. Konjice smo prvi odšli iz tabora. Vračali smo se v četrtek. Vstali smo zjutraj ob štirih. Že prejšnji večer so nas prosili, da jih naj zbudimo zjutraj, ko bomo odšli na postajo. Ura je bila že polnoč. Pionirji niso šli prej spat, dokler jim ni upravniki obljubili, da nas bodo lahko zjutraj spremljali na železniško postajo. Jutro se je naglo bližalo. Nekateri izmed nas so se zbudili že ob pol štirih. Tiho smo se odpravili na pot. Kljub obljubi naših prijateljev nismo zbudili iz sladkega spanja, vendar se jih je zbralo približno trideset. Ti so nas skupaj s tovariši spremljali na železniško postajo. Čas slovesa se je vedno hitreje bližal. Vlak je pripeljal na postajo in še zadnji stiski rok z Rajko, Rosando, Erkinom, Aladinom.

Vračali smo se domov. Pot nas je vodila preko Beograda, kjer smo imeli cel dan čas za ogled mesta. Ko smo zvedeli od tov. Toneta, da bomo na poti domov obiskali tudi grob tov. Tita, je bila naša sreča še večja. Tudi jaz sem bila vesela, da sem lahko obiskala »hišo cvetja«, kot sedaj imenujemo Titov zadnji dom. Tabor »Sutjeska« se je tako

končal, ostali pa so lepi in bogati spomini. Vsak teden dobimo veliko pismo in kartice. Ostalo je prijateljstvo in spoznanje, kako lepo je živeti v svobodni domovini Jugoslaviji, še posebej, če spoznaš bratstvo in enotnost naših narodov in narodnosti tako neposredno, kot sem ga jaz.

IRENA POGOREVC, 7. b OŠ Vitanje

MOJA STARA MAMA

Moji stari mami je bilo ime Elizabeta. Klicali pa so jo kar Beta. Njena mladost ni bila lahka, saj je bilo doma veliko otrok. Njena oče in mati sta bila dnarska najemnika in sta s težavo preživljala otroke. Velikokrat so bili lačni. S štirinajstimi leti je šla služiti. Rada bi bila hodila v šolo, pa ni mogla. Povsod so jo imeli radi, saj je bila delovna in poštena. Služila je do mojitve. V varstvo in skrb je prevzela moževih pet otrok. Delala je od zgodnjega jutra do poznega večera. V zakonu sta se jima rodili še hčerki Ela in Danica. Ko so bili slabi časi, je nahranila še veliko drugih, lačnih otrok. Ko ji je umrl mož, je sama obdelovala polja. Nikoli se ni pritoževala, z vsem se je znala sprijazniti. Njena dobra volja in dobrot se nista nikoli nehali. Svojim vnukinjam je bila vselej ljubica stara mama. Zelo rada je imela rože. Spominjam se, kako me je vsak večer držala za roko in mi pripovedala pravljice. Čuvala nas je, ko je bila mamica v službi. Živela je za svoje vnukinje. Z nami se je veselila vseh uspehov, tolažila nas je v neuspehih.

Letos se je skupaj z nami veselila svoje devetdesetletnice. Ko sem odhajala na morje, mi je mahala ob oknu in rekla: »Darja, pazi nase in dobro se imej!« To so bile zadnje besede, ki sem jih slišala. Takrat mi je tudi zadnjič stisnila v pozdrav svojo žulavo roko in me poljubila.

Ko je umrla, me ni bilo doma. Vrnila sem se domov in nisem mogla verjeti, da ne bom nikoli več spletala nje, njih lepih las. Za vse, kar je storila zame, ji bom vselej hvaležna.

DARJA ZORKO, 8. r. OŠ VELJKO VLAHOVIĆ CELJE

končal, ostali pa so lepi in bogati spomini. Vsak teden dobimo veliko pismo in kartice. Ostalo je prijateljstvo in spoznanje, kako lepo je živeti v svobodni domovini Jugoslaviji, še posebej, če spoznaš bratstvo in enotnost naših narodov in narodnosti tako neposredno, kot sem ga jaz.

IRENA POGOREVC, 7. b OŠ Vitanje

OBIRANJE JABOLK

Oglasil se je šolski zvonec in naznanil konec četrte ure pouka.

»Hura! Rekreativski odmor!«

»Kaj imamo danes na programu?« vpraša razredničarka. »Sprehod v gozd« zavpijem v en glas. »Pa pojdemo!«

Hitro smo se zbrali pred šolo in počakali tovarišico razredničarko. Odpravili smo se proti gozdiču nad šolo. Med potjo smo se pogovarjali razne stvari in pogovor je nanesel tudi na končni izlet v 8. razredu. Predlogi za akcije so kar deževali, vendar ni bil nobeden oprijemljiv.

»Tovarišica, kaj ko bi izvedli akcijo obiranja jabolk,« se nenadoma oglasi Slavko.

»Kam pa naj bi šli?« smo se začudili.

»K Hudinatu, vendar! Saj ima ogromne nasade jabolk in hruš in ravno sedaj obirajo jabolka. Tovarišica, poskusimo. Morda pa nas bo vzel.«

Rečeno – storjeno. Tovarišica razredničarka se je dogovorila za akcijo, mi pa smo polni delovnega elana v soboto, 20. septembra ob osmih zjutraj zakoračili v rosnno travo lepo urejenega nasada jabolk. Tovariš Hudina Jože nam je najprej razdelil predpasnike, ki smo si jih zavezali na čisto posebne načine in takšni so nam služili za »po-

sode« pri obiranju. Nato nam je razložil, kako naj obiramo jabolka in nas opozoril, naj sadežev ne mečemo zvekega v zaboje. Ko so nam navodila pri kraju, smo se vsi sili zagrili v vrste. Na vsaki strani nas je obiralo šest. Da lo ni bilo naporno, zato nam je šlo hitro od rok. Zaboje so se polnili in polni romali ogromno hladilnico. Obirali smo zlati delišes. Po oku malici smo delo nadaljevali pridno in vestno. Obirali smo natančno in pobirali sadeže, ki so med obiranjem padli tla.

Po kosilu, ki nam je priloženo teknilo, smo znova poprijeli za delo. Začelo je postajati vroče. Marsikateri mu bi se zahotelo malo počeka. Tovarišica je takoj opazila našo krizo, zato je predlagal naj kaj zapojemo.

»Suzana, začni!«

Po nasadu se je oglasila pesem. Peli smo vsi, čeprav smo bili že precej utrujeni. Ko so ostali delavci prihajali mimo, so pritegnili zraven in nas vzpodbujali k petju. V tu ko prijetnem razpoloženju je sonce počasi prevesilo rahlo megleno griče. Kriza vrha. Končali smo z delom.

Utrujeni, vendar veseli, smo opravili koristno delo in se in za skupnost, smo se počasi vračali domov.

UČENCI 7. razreda COŠ Marija Brodica ob Sol

BILO JE LEPO

Neko nedeljo sem se odpravil v gozd na sprehod. Žepu sem imel vrečko. K sem prišel v gozd, sem zagledal gobo. Iz žepa sem potegnil vrečko.

Začel sem nabirati. Ko sem nabiral, je nekaj zasumel. Pogledal sem in prisluhnil. Videl sem, kako je lisica ticala ježa k potoku. Počasi sem se premikal za ježem in lisico, da vidim, kaj bo lisica naredila z ježem. Ko je jež prišel v vodo, je lisica hlastnil po njem in ga odnesla.

Potem sem šel nazaj na isto mesto, kot sem bil prej. Nbral sem polno vrečko gob. Šel sem domov.

Doma smo se gob najedli za večerjo. Potem smo šli vsi spat.

HROVAT TONČI, 6. r. Osnovna šola Vitanje

ČUDEŽNA DEŽELA

Po strehi se je sprehajala mačka. Šla sem na streho, da bi jo ulovila. Takrat pa je prišel zmaj in me odnesel daleč, daleč. Čisto na koncu sveta pa me je izpustil in prišel sem v dimnik gradu. Tam je živel zmaj s svojimi mladinci. Mladinci pa so mi zagrozili, da me bodo naslednji dan skuhalo za kosilo. Zbala sem se in se poskušala rešiti. Kamor sem prišla, me je čakal zmaj. Nekoč podobno ni bilo nikogar doma, zmaj me učil svoje mladiče leteti. Hitro sem splezala v dimnik in prišla sem na vrh. Pogledala sem se v tek proti domu. Potem sem se zbudila in bila sem v svoji postelji. Nisem mogla verjeti ali so to bile sanje ali resnica.

TATJANA PADEŽNIK, 4. r. Zrebo

BILI SMO V KNJIGARNI

Danes smo bili s tovariši v knjigarni. Tam smo videli mnogo zanimivih stvari. Tovarišica nam je pokazala nekaj knjig, ki jih berejo otroci in odrasli. Prečitala nam je tudi zgodbo o Petru Klepacu. Zgodba mi je bila všeč. Potem smo se vrnili v šolo. Med potjo nas je tovarišica učila o prometu. Bili smo lepo.

DEJAN KOLAR, 2. r. Prva osn. šola, Celje

ZBOR PLANINSKIH VODNIKOV

Letošnji shod planinskih vodnikov je bil 25. in 26. 10. 1980 v planinskem domu na Peci. Zbralo se je 97 PLV iz vse Slovenije, med njimi kar precejšnje število z naše doline. Prvi dan je zagodilo vreme, saj je precej deževalo in pozneje zgoraj snežilo. Udeleženci so pregledali svoje delo in izmenjali izkušnje ter obnovili del znanja, kar je njihova vsakoletna obveza. Predlagali so tudi, da bi naj imeli vsi enotne vetrovke z našim emblemom. Naslednji zbor pa bo po vsej verjetnosti deljen, ker tako velikega števila, ni moč spraviti v en sam planinski dom.

B. J.

OSMI ZBOR SAVINJSKIH PLANINCEV

Na dan obletnice znane prve frontalne partizanske bitke na Creti in obletnici podelitve Nobele nagrade Ivu Andriću je bil letošnji osmi zbor SAVINJSKIH PLANINCEV v novo prenovljenemu planinskemu domu pod Reško planino.

Za uvodni kulturni program so poskrbeli mladi

prebolski planinci pod vodstvom tovarišice Dolarjeve. Zapeli in recitali so nekaj pesmi tako prisrčno in razigrano, da so resnično lahko pripomogli k pravemu planinskemu vzdušju.

Osrednji govor o delu, predvsem o vzgoji in planinstvu je spregovoril predsednik IO TKS Zalec. Med drugimi je poudaril o pomembnosti osnovnega planinskega znanja za varno zahajanje v gore. Morali bi začeti s planinskimi šolami za vse, ki se vključujejo v naše vrste.

Ob tej priložnosti so slavnostno podelili tudi značke za prehojeno SAVINJSKO POT. V letošnjem letu jih je prehodilo 83 (skupno 689). Tu so jih podelili le 12. Med njimi je bil tudi tov. Pikl, ki jo je že prehodil drugič, kljub svojim letom. Ob njegovem življenjskem jubileju mu je savinjski MDO podelil še zlato - značko prijatelj planin.

Sočasno je bil tudi tretji zbor GORSKE STRAŽE Savinjskega MDO, ki ga je vodil tov. Florjan ŠON. Med svojim poročilom je omenil, da smo opravili štiri tečaje na GS. Tu smo vzgojili 96 GS. Dosedanjemu načelniku odseka se je za delo in trud zahvalil predsednik MDO

Adi Vidmajer. Za novega načelnika je bil predlagan aktivni član GS PD Zabukovice Jože MAJCENOVIC, ki ga mora na prvi seji potrditi še MDO, ki bo v začetku novembra.

Ob koncu je član MDO, komisije za vzgojo in izobraževanja podelil prebolskemu društvu plaketo »PRIJATELJ PLANIN« za njihovo delo pri obnovi in preureditvi planinskega doma. Shod sta vodila Franci Ježovnik in Adi Vidmajer. Drugo leto bo verjetno organiziralo tako srečanje PD Zalec, na kar so menda že pristali.

B. J.

V domu pod Reško planino je vzidana tudi spominska plošča padlim Rečanom med NOB. Ploščo so vzidali na pobudo krajevne organizacije Zveze borcev NOV iz Preborda.

Foto: JANEZ VEDENIK

IZ ŽIVLJENJA IN DELA DELAVCEV V OBRTNEM SEKTORJU

SEDEM PLODNIH POREDOŠOVIH LET

Samostojno zasebno delo opravlja Ivan Poredoš skupaj s sedmimi delavci in tremi vajenci. Klima naprave so njihovo delovno področje, pa tudi lakirniška oprema. Vsa dela opravljajo pogodbeno za organizacije združenega dela, predvsem za Kovaško industrijo iz Zreča, pa Obnovo, Izletnik... Dela imajo veliko, še preveč, da bi lahko vsega sprejeli. Že za prihodnje leto so tako rekoč razprodani. Ni jim težko, le delavnico bi potrebovali večjo. Tega se bodo lotili prihodnje leto.

Vsi, ki delajo pri Ivanu Poredošu, so člani osnovne organizacije sindikata na področju samostojnega zasebnega dela. Vsi od prvega dne zaposlitve, saj je Ivan Poredoš prepričan, da je tako zanje zagotovljena večja varnost. Delavci, s katerimi sem se pogovarjala, pa so takole povedali:

Jože Gajšek, ključavničar: »Dve leti in pol sem že tukaj. Prišel sem iz Prevoznitstva, kjer sem seveda bil v sindikatu in tudi sedaj sem. Vsi smo. Naš delavnik je normalen, posebnih težav pri delu ni. Smo enoten kolektiv, dela je dovolj, delodajalec pa tudi delo zelo dobro organizira. Dokler bo dela dovolj, bo vse v redu. Zdi se mi celo, da je boljše kot v kakem podjetju. Sicer pa za nas tako ni prave razlike. Kar se sindikata tiče, smo dobro seznanjeni, čeprav sami ne hodimo na sestanke. O vsem, kar se dogaja, nas seznani Ivan Poreš ali pa njegova žena Ana, ki tudi dela pri nas in je aktivna pri delu sindikata. Toplo malico imamo, regres tudi, na izlete pa mene ne

mika hoditi, saj se v enem dnevu ne moreš kaj novega naučiti.«

Janko Grlica, klepar: »Prišel sem od zasebnika pred tremi leti in takrat tudi postal član sindikata. Lahko rečem, da ni primerjave z mojim prejšnjim delom. S plačilom je tako - več ko delamo, več dobimo, dobimo ga pa res redno. Zelim si le, da bi tako šlo še naprej, da ne bi cene materiala, ki ga za delo potrebujemo, preveč naraščale.«

Ranko Galamič, klepar: »Četrto leto sem tukaj in ves čas delo normalno poteka, brez posebnih težav. Tako je. Če ne bi bil zadovoljen, pač ne bi bil že tako dolgo tukaj.«

Ana Poredoš, knjigovodkinja: »Že prej, ko sem še delala pri Tkanini, sem popoldan vodila knjigovodstvo. Od začetka že tudi sodelujem pri delu Izvršilnega odbora OOOZ na področju samostojnega zasebnega dela in sem tudi predsednica pri komisiji za dopolnilno in družbenoekonomske izobraževanje. Mislim, da bi bilo k delu pri sindikatu potrebno pritegniti več ljudi. Seveda tudi v članstvo - zaradi lažjega reševanja stanovanjskih potreb, pravnih nasvetov, dopolnilnega izobraževanja...«

MILENA B. POKLIČ

Obveščamo vse delavce zaposlene pri obrtnikih, da je občinski sindikalni svet v Celju odkupil zanje 50 vstopnic za Teden domačega filma v Celju. Te so jim zdaj brezplačno na voljo. Vse podrobne informacije daje občinski sindikalni svet Celje, Gledališka 2.

TRGOVSKA DELOVNA ORGANIZACIJA **TEKO** p.o. 63000 CELJE, GUBČEVA 2

V Veleblagovnici **T** smo pripravljeni na jesen in zimo. Z nakupom pri nas - si prihranite čas!

ALMA M. KARLIN

SAMOTNO POTOVANJE

32

Okolje, ki sem se v njem nahajala, je bilo tako, da si nisem upala sezuti čevljev, ker bi mi jih utegnili ponoči odnesti, moj edini kovček pa je bil v ladijskem trebulu. Pomotoma so mi ga bili vzeli in ga vrgli tja. V Honoluluju ga potem niso mogli najti, trdili so, da so ga postavili na pomol, in čeprav sem se še tako jezila, mi niso dali zanj nobene odškodnine. V resnici pa se je peljal naprej do Singapurja, odkoder se je po treh mesecih neslavno in nekoliko bolj pomečkan, kot je že bil, z vsebino vred spet vrnil k meni. V njem sta bila slovarček v desetih jezikih, ki sem ga bila sama sestavila in z roko napisala, ter perujski malik, zato sem bila, ko sem ga spet zagledala, res zelo vesela. V spalnici so nenehno kričali otroci, toda ženske z Vzhoda - zlasti Japonke - jih niso nikoli nabile. Samo pomirljivo so jih potrepale po hrbtu, to pa je bilo tudi vse. Ko se otrok utuli, utihne sam od sebe.

Najhuje je bilo, vsaj zame, v jedilnici. Sedeli smo ob dolgih, nepokritih mizah in čakali, da so prinesli posode s hrano. Ko so posodo postavili na sredo mize, si moral paziti, da je vsaj nekaj iz njih prišlo tudi na tvoj krožnik, kajti Portugalci so se obnašali kot divjaki. Bali so se, da bi ne dobili dovolj, pa so si naložili na krožnike, kolikor je šlo nanje, in najboljše kosi so izginili, preden si prišel do lonca. Hrano so potem pogosto puščali, toda na svojih krožnikih...

Hrana je bila običajno tako slaba, da smo Kitajce prosili za riž. Strežaj in glavni strežaj sta bila zelo ljubezniva, prijazni so bili tudi častniki - če si že prišel z njimi v stik. Razvedelo se je, da potuje v tretjem razredu neka novinarka, in kmalu so mi gospe prinesle polne košarice lepega sadja (poslovna darila iz domovine), da bi ga razdelila med revne

Azijske, a tudi zame ga je ostalo dovolj. Bolj kot sadje bi bila rada obdržala košarice, a sem jih, da bi ne bila preobložena, nazadnje le poklonila. Gospodje in gospe so potem večkrat prišli na spodnji krov in sprva me je to veselilo. Ko pa me je neka stara gospa obračala na vse strani kot predpotopnega dinosavra, me spraševala po moji starosti in začela meriti širino moje glave, je moje navdušenje splahnelo. Zdelo se mi je, da sem kot truplo na secirni mizi. Čeprav so bila darila lepa, sem vendarle bridko občutila ponižanje, kajti nisem se mogla znebiti občutka, da mi jih niso dajali ljudje, ki bi me imeli za sebi enakovredno. Karkoli sem že bila na kopnem - na vodi sem bila samo kos izbirta, in izredno zanimanje, ki so ga kazali za moj od zoba časa in od usode močno prizadeti klobuk, mi je povzročalo kurjo polt. Na vsem dolgem potovanju se mi nobena stvar ni zdela hujša kot pogledi, ki so me z njimi ogledovali ljudje iz prvega razreda, kadar sem se vozila v medkrovju.

Toda med izvrški v medkrovju so bili dobri ljudje in med njimi si se naučil tisočkrat več o življenju. Kaj vse so mi pripovedovale ženske, ki so obvladale kak zahodni jezik! Pri slovesu mi je neka Kitajka skrivnostno stisnila v roko pismo. Pokimala sem ji in ga v naglici vtaknila v žep. Pozneje, ko sem hotela pismo oddati, sem na svojo grozo ugotovila, da nima naslova. Ko sem ga odprla, da bi videla, kaj je v njem, sem našla v njem dolar, ki mi ga je bila poklonila. Celotno Azijo je ugotovila, kako zelo sem morala biti revna, da sem se kot Evropejka vozila v medkrovju. Pomagala mi je, kot ženska pomaga ženski.

HONOLULU NA OAHU

Največji havajski otok Hilo ima ognjenik Kilane s prekrasnim žrelom Hale mau mau - »hišo večnega ognja«, toda glavno havajsko pristanišče je na majhnem otoku Oahu. To je Honolulu in tu pristajajo vse ladje, ki vozijo z Vzhoda na Zahod. V tem velikem pristanišču srečuješ ljudi iz vseh mogočih dežel in vsi hodijo okrog z občutkom, da so svoje navade in pogosto tudi svoje srce pustili v rodni deželi. Zaradi tega je Honolulu skoraj prav tako pregrešen, kot je pregrešna lepa Panama, mu pa grehe težje opustiš, ker so tisti, ki greše, belci ne pa mešanici, in ker tu tudi podnebje ni tako neznosno vroče kot v Srednji Ameriki. Otoki leže na robu ekvatorja in so pozimi prijetno topli, poleti pa ne preveč mrzli.

Otok Oahu ima močno razčlenjeno obalo. Hribom je videti, da jih je neusmiljeno oblikoval podzemeljski ogenj, zemeljsko površje pa kaže, da so ga močno obdelovali tropski nalivi, kajti vsa pobočja so razpokana in zelo nagubana; vrhovi hribov so pogosto ostri, iz svetega zelenja na njihovih pobočjih pa povsod silijo skale. Izredno lepa je na otoku ozka Nuanutska dolina. Ob dolinski poti, ki se nene-

homa vzpenja, rastejo guavaška drevesa (ki imajo rumene sadeže z velikimi rdečimi peškami, sadeži so zelo okusni, imajo pa vonj, ki sprva odbija) in dolgoiglasta kasuarinska drevesa. Dolino zaključuje vrsta skal, ki se grozljivo strmo spuščajo proti morju. S teh skal je zmogoviti Kamehameha poglaval svoje sovražnike na morske čeri in v morje, kjer so potonili. Izredno lepi so na otoku tudi svetlo zeleni travniki, ki so videti ravni, pa ljubko cvetoče tropske cvetlice v svetlih barvah, in vrtovi z grmiči alimandrov, ki imajo njih cvetovi bleščeče čaše, ter mehko curljajoči potočki, ki vravajo iz razdrapanega skalovja. V vrtovih delajo Japonci in Kitajci, okoli Palija, najvišjega skalnatega vrha pa se vrtniči rahla bela meglica, ki da slutiti, da utegnejo tam prebivati vile.

Nedaleč od Nuanutske doline je prav tako ljubka Manoaska dolina, ki v njej skoraj neprestano dežuje, toda ta dež je bolj podoben močnemu pršenju iz megle, ki mu slede presenetljivo lepe mavrice. Znamenita je obala pod Diamantno glavo, tu je namreč dolga waikikijska plaža, ki se na njej ljudje kopajo in zabavajo z vožnjo na valovih, tu pa so tudi dobro prikriti v hrib vzdani topovi ter akvariji s tropskimi ribicami. Navadno se ne navdušim prehitro, toda ribice v teh akvarijih so se mi vselej zdele najlepše kar lahko Južno morje nudi človeku. Ribice so nenavadnih oblik, podobne so žabam, širokim trakom, plitkim krožnikom, metuljem, blazinicam za igle in drugim nepopisljivim stvarim, barve pa imajo takšne, o kakršnih lahko sanjaš samo v umetniškem opoju: globoko rumene z bleščečo črno senco, modro kot poletno nebo z rožnatimi lučkami, svetlo zeleno, kot je pomladni gozd v maju z rjavimi sencami, pa zlato, podobno razpršeni sončni svetlobi. Včasih imajo oko na hrbtu, neredko izbuljeno kot gumb, včasih pa žari kot biser na črnem pasu, ki se vije okoli telesa. Ribice se v vodi blešče kot najfinejša svila. Tu lahko vidiš tudi nevarnega polipa s strašnimi lovskimi pa morskega pajka z nešteti nogami. Ure in ure sem hodila skozi sivo hišico in občudovala čudeže, ki so jih potegnili iz morskih globin.

Stanovala sem v leseni hišici v Circular Laneu. Nisem mogla stanovati vselej tam kjer bi si želela, kajti predvsem sem morala paziti, da je bilo stanovanje poceni. Razgled sem imela na nekaj vrtov in na staro ognjeniško žrelo, ki se dviga neposredno za Honolulujem; zaradi njegove oblike ga imenujejo Punchbowl (skleda za punč). Okoli mene je bilo vselej vse zeleno, zelenja pa sem bila potrebna bolj kot moram danes povedati. Čeprav sem si bila od Peruja na pogled opomogla, sta dve stvari vendarle ostali: veliko ogorčenje in razdražljivost, zato sem večkrat bruhal v dolg in krčevit jok, ki ga nisem mogla zaustaviti, ter nekaka duševna in duhovna razrvanost, ki se je pokazala zlasti v pogovoru.

OBISK V ŠOLSKI KUHINJI

NAŠA TILČKA

Puding ja, le špinače ne!

Vsakdanji ritem življenja in dela nas, na žalost, odvrča tudi od tistih lepih, starih običajev in navad, o katerih nam danes pripovedujejo le še naše babice in dedki. Ena takih je bila nekdaj tudi navada, da se je vsa družina, točno ob določeni uri, zbrala za mizo in skupaj pojedla vsakodnevno kosilo. Danes so ti, že kar obredni trenutki našega življenja, na sporedu le še ob sobotah, nedeljah in praznikih, druge dni pa kosi-mo v službi, v restavraciji in še kje drugje, naši malčki in cicibani v vrtcih, šolarji pa v šolskih kuhinjah oziroma jedilnicah.

Ena takih je tudi v pionir-skem domu Cvetke Jerinove v Celju, kjer se naši otroci v opoldanskem času kar gne-tejo, ko jim v praznih želodč-kih neusmiljeno zavija. Za-dovoljni smo, da je za naše otroke, oziroma za njihov vsakdanji glavni obrok hrane, dobro poskrbljeno, le redkokdaj pa pomislimo, kdo so tisti ljudje, ki jim je kuhanje in pripravljanje ko-sila za naše otroke, vsakda-nja skrb. Zato smo obiskali delavke kuhinje v pionir-skem domu Cvetke Jerinove v Celju in prosili glavno ku-harico **Tilčko Topolovec** za kratek razgovor:

Kako dolgo že kuhate?

Kuham pravzaprav že vse življenje, tukaj, v pionir-skem domu pa že od vsega začetka, to je, kakih osem let.

Koliko obrokov hrane pripravite dnevno?

650 do 700 kosil je treba vsak dan pripraviti, poleg tega pa še preko 200 malic. To je veliko in naporno delo, ki se začne zgodaj zjutraj in se včasih zavleče tudi v popoldanski čas, saj je treba po kosilu kuhinjo in jedilnico očistiti in pripraviti za naslednji dan.

Kdo sestavlja jedilnik?

Vsa leta sem ga sestavljala kar sama, kar mi je vzelo veliko časa ob razmišljanju, le-tos pa sestavlja jedilnik po-sebna komisija.

Je hrana za naše utrujene šolarje dovolj kalorična?

Kalorična je dovolj, če bi otroci vse pojedli. Ker pa hrana čisto ostaja na krožni-kih, so kaj kmalu zopet lačni in najbrž doma brskajo po hladilnikih, starši pa mislijo, da hrana ni dovolj močna.

Kaj otroci najraje jedo in katere jedi ostajajo največkrat na krožnikih?

Najraje imajo kreme, pu-dinge, kolače. Tudi meso imajo radi, redno pa ostaja

na krožnikih zelenjava, ki bi je morali največ zaužiti.

Imate kakšne želje?

Oh, želja je veliko. Če bi se mi vse uresničile, življenje ne bi bilo več tako zanimivo. Ker sem že utrujena od dol-goletnega dela v kuhinji, že-lim z naslednjim letom v po-koj. Zalim si le, da bi bila zdrava.

Tilčki Topolovec tudi mi vsi želimo zdravja, saj si je s tež-kim in lepim delom tudi za-sluzila lepo jesen življenja.

MARJELA AGREŽ

PLINOVOD UREJAJO

V Stanetovi ulici v Celju, kjer je pred dnevi prišlo do eksplozije, že urejajo nov plinovod.

FOTO: J. V.

TEDEN POŽARNE VARNOSTI V DOBJU

Gasilsko društvo v naši KS Dobje je še zelo mlado. V tednu požarne varnosti so vsi člani vnovič pokazali svojo aktivnost.

Za pionirje na šoli je bil organiziran razgovor o pre-prečevanju požarov, sezna-nili so se z preprostim gasil-skim orodjem. Ta razgovor je vodil gasilec – mentor pio-nirske desetine na šoli, Franc Tovornik.

V četrtek popoldan je zatu-lila sirena. Zbrali so se gasil-ci, člani CZ in odhiteli na kraj požara. Na pomoč so prišla še druga društva so-se-dnih KS: Slivnica, Planina in Kalobje. Požar je zajel str-njeno naselje v Suhem pri Dobju, zato je bila potrebna hitra in učinkovita pomoč. Ta požar je bil organiziran s strani občinske gasilske zve-

ze ob tednu požarne varno-sti. Akcijo sta vodila tovariša Cmok in Artiček.

V akcijo se je vključil pionir in prišepnil: »Tudi jaz bi gasil, kje je brentača?« Ker še v našem društvu nimamo vsega orodja, tako tudi pionirji ne morejo svojo aktiv-nost pokazati takrat, ko bi bila njihova pomoč tudi po-trebna.

Istega dne je bilo ob 19. uri za člane organizirano preda-vanje s prikazom filma. Pre-davanje je prekinil klic: »Po-žar, gori hiša!« Zatulila je si-rena, tokrat zares, v drugič so se na avtomobilu prižgale modro utripajoče luči in sire-na. Treba je bilo reševati dom. Takoj so bili na kraju nesreče in reševali imetje.

JOŽICA SALOBIR

10.–18. XI. 1980

TEDEN DOMAČEGA FILMA - CELJE

PREDSTAVLJAMO VAM ŠPORTNIKE

KDO JE BOGDAN MAKOVŠEK?

Začeti je treba tako, da je **BOGDAN MAKOVŠEK** po vseh dosedanjih uspehih doseženih z last-nim delom prišel celo do najvišjega priznanja za mladega človeka – da je postal **TITOV ŠTIPEN-DIST**.

Ostali podatki:
Rojen: 28. julija 1962 v Velenju,
višina: 181 cm,
teža: 72/kg,

»Zaposlen«: obiskuje IV letnik velenjske gi-mnazije,

»konjiček«: atletika in z njo hoja celo do državne reprezentance tako mla-dinske kot članske.

izjemna posebnost: vse razrede je doslej izdelal z odličnim uspehom in po »službenih« ter športnih uspehih postal pred le-tom dni tudi Titov štipen-dist!

Trener: Valter Stajner (ta ga je izmed »tekačev« tudi pripeljal med »ho-dače«).

Ostale zanimivosti:
– na gimnaziji imajo vsi člani predavateljskega zbora do njega veliko razumevanja. Bogdan za trening in tekmovanja

porabi veliko časa, po-manjkanje pri pouku na-domesti z dodatnim uče-njem doma. In to uspeš-no! Njegovi doslej naj-boljši dosežki: je državni rekorder v hoji na 5, 10 in 20 km med mlajšimi mla-dinci in mladinci, letos je osvojil 3. mesto v hoji na 10 km na mladinskem at-letskem prvenstvu, bil dr-žavni prvak na 10 km medtem ko je na član-skem državnem prven-stvu osvojil odlično dru-go mesto za Galuščem. Nastopil je na mladins-kem troboju v Parizu in osvojil na 10 km četrto mesto.

Njegova želja: uspešno končanje gimnazije ter

nastop na prihodnjih Bal-kanskih atletskih igrah v Sarajevu prihodnje leto.

Treningi so naporni, saj dnevno preteče ali preho-di 20 do 30 kilometrov ter pri tem izgubi 1 do 2 kg na telesni teži. Njegova mama poskrbi, da Bo-gdan dnevno dobi 3500 do 4000 kalorij, kot per-spektivni atlet pa dobi od ZTKO Velenje 800 din šti-pendije!

Doslej je Jugoslavijo zastopal na tekmovanjih v hoji v Avstriji, Italiji,

Madžarski, Romuniji, Bolgariji, Grčiji, Franciji in Českoslovaški.

Z vsemi prejšnjimi in letošnjimi dosežki je že izpolnil normo za nastop na mladinskem evrop-skem prvenstvu na Nizo-zemskem prihodnje leto.

In če se ponovno vprašamo, kdo je Bogdan Ma-kovšek? To je mlad, am-biciozen in vztrajen atlet velenjskega atletskega kluba, ki delo v šoli in re-kreacijo na stadionu več kot samo uspešno izpol-njuje. Sicer pa – če tega ne bi izpolnjeval, ne bi dobil doslej največje na-grade, to je da je Titov šti-pendist.

LOJZE OJSTERŠEK

RAZGIBANO ŠPORTNO ŽIVLJENJE V KS SLAVKO ŠLANDER

V krajevni skupnosti Slav-ko Šlander so tudi letos po zaslugi delovne komisije za športno rekreacijo počastili svoj krajevni praznik z vrsto športnih prireditvev – v ma-lem nogometu, odbojki, ša-hu in kegljanju ter reprezen-tančnem srečanju v nogome-tu z žensko reprezentanco Slovenije s KS Sl. Šlander.

V generalni uvrstitvi je bil vrstni red naslednji: 1. In-grad 27, 2. JLA 25, 3. KS Sl. Šlander 23, 4. KS Dolgo polje 21, 5. Nivo 12, 6. tehniška šola 11, 7. KA Center 5 in 8. KS Ostrožno 3 točke. Pri-re-ditve so povezale vse organi-zacije, ki žive v KS Sl. Šlan-der, povabilu pa so se odzva-le tudi druge krajeve skup-nosti. Kdo bi omenjal vse re-zultate. Pomembno je sode-lovati in to je bilo osnovno geslo prireditelja. Poizkus je povsem uspel. Prepričani smo lahko, da se bo drugo leto odzvalo vabilu še več krajevnih skupnosti iz celjske občine. Reprezentančno srečanje v nogometu pa so odločili v svoj prid Šlandrov-ci s streljanjem 11 metrov z 9:8, ko je bilo v rednem času neodločeno 5:5. V šahu je zmagala KS Dolgo polje pred Ingradom in KS Sl. Šlander, v kegljanju pa In-grad pred KS Dolgo polje in Nivo-jem.

K. JUG

OZIMNICA POD STREHO

Smo v mesecu oktobru, prav zaprav že čisto na koncu to je čas, ko ima večina gospodinjstev ozimnico že pres-ljeno. Nekateri so jo pridelali sami, drugi so morali se dokupiti, veliko pa je takih, ki so morali zanjo seči globl-žep, da so vse kupili.

GELCA ŠKRUBA iz Letu-ša: »Doma imamo toliko zemlje, da lahko krompir pridelamo sami, medtem ko jabolka in drugo ozimnico kupimo. Nekaj zelenjave sem vkuhala, nekaj sem spravila v hladilno skrinjo, tako, da smo za zimo kar do-bro preskrbljeni.«

JOŽICA TAMŠE iz Ptu-je: »Kopujemo vso ozim-nico in letos nam je še n-manjka. Vsa leta doslej kupovala za zimo na Hr-dovi tržnici v Zalcu, leto se nisem uspela. Manjka še nekaj krompirja in jab-l. Mislim, da bom v nasled-nih dneh tudi to dobila na tržnici.«

MINKA HRASTOVEC iz Braslovce: »Ozimnica nam zraste doma, druga leta smo lahko nekaj krompirja tudi prodali. Letos je bil krompir sicer lep, bilo pa ga je precej manj. Kupim le nekaj papri-ke in kumaric. Za zimo smo tako dobro preskrbljeni.«

ANICA LEBIČ iz Latk-ova vas: »Smo velika družin-temu primerna mora biti di ozimnica. Krompir kupila pri kmetu, ostalo na tržnici. Poleg krom-pir in jabolk imam vložene ce-j paprike, kumaric, solate, kompotov in dru-gobrot, ki nam bodo po-strile zimski jedilnik.«

Tekst in T. TAVAR

EMONA HOTELI TOZD HOTEL EVROPA CELJE

zaradi razširitve dela in dopolnitve organiziranosti vabi k sodelovanju

1. 1 slaščičarja
končana slaščičarska šola
2. 2 natakarja
končana gostinska šola
3. 2 hotelska vratarja
končana osemletka
4. 2 hotelske sobarice
končana osemletka
5. 2 kuhinjske pomivalke
6. več čistilk

Interesenti naj vložijo pismene prijave, opremljene s kratkim življenjepisom in dokazili o strokovnosti op-boru za delovna razmerja ali se osebno zgledajo v kadrovski službi TOZD hotel Evropa Celje, Titov trg do zasedbe del in opravil.

KOŠARKARJI STARTALI Z ZMAGO BITKA BO NEIZPROSNA V nedeljo proti IMT iz Beograda za nov par točk

Košarkarji Libele so v svoji prvi tekmi v I. ZKL B dosegli zmago! Metalci iz Valjeva po zmembno zmago! Gostje so bili vredni vsega spoštovanja, saj so doslej vrsto let igrali v I. ZKL. Rezultat 96:93 (47:48) ne govori vsega, kar se je dogajalo pod koši v igralnem času.

Libela je sicer kmalu povedla, priprava prednost 9. košev, kar pa v tej igri ne predstavlja veliko. Gostje so namreč Celjane ujeli, v drugem delu celo presegli in vodili vse do 30. minute, da so jih nato igralci Libele s konskim presingom, odlično igro v obrambi in borbenostjo. Priigrali so si kar 13 košev prednosti, kar je bila za Libelo zaloge v samem finišu. Ta je namreč pripadal zopet gostom, ki so znižali razliko vsega na 3 koše prednosti za Libelo. Zmago Sagadin je med drugim napovedal, da so igralci Libele imeli pred velimim nasprotni-

kom z izkušnjami v prvi ligi. Bledica je bila vidna tudi na li- cih izkušenih igralcev kot Golca in Hauptmana. Razplet pa je bil kljub polnemu preobratu ugo- den za Libelo. Najbolj učinkovi- ti so tokrat bili - Golc z 31. koši, Pribanovič 27 in Muha z 12. koši.

JANJA MARINC DRŽAVNA PRVAKINJA

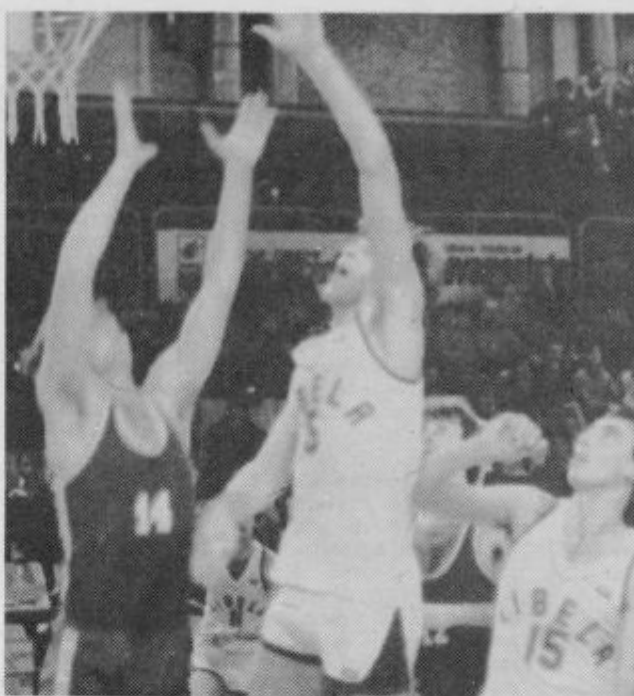
Se en naslov državne prva- kinje so osvojile kegljavke Celja! To je uspelo Janji Ma- rince, ki je na državnem pr- venstvu v Novem Bečeju osvojila naslov prvakinja med posameznicami. Podrla je 870 kegljev in prehitela drugouvrščeno tekmovalko za 15 kegljev. Čestitamo!

J. K.

V nedeljo ob 10.30 bodo ko- šarkarji Libele v II. kolu po- novno nastopili pod domačimi koši v dvorani Golovec. V go- ste prihaja odlična ekipa IMT Beograd, ki ima v svojih vrstah kar 5 nadarjenih igral- cev beograjskega Partizana s centrom Farčićem na čelu.

Tu so še Babič, Živanović, Boić in Krečković, ki bodo predstavljali probleme celjskim košarkarjem. S to ekipo je kom- pletna Libela pred mesecem dni v prijateljski tekmi v Kranjski gori izgubila z 15. koši razlike. Stanje se je sicer po mesecu dni ob vestnih pripravah dokaj spremenilo tudi v prid celjskih košarkarjev; vendar se nam obeta pod koši velik boj za zma- go. Upajmo, da bodo igralci Li- bele tudi tokrat pokazali poln -koš- borbenosti, agresivnosti in tudi znanja, ki je v tako za- htevni ligi potrebno za velike podvige.

K. JUG

Med celjskimi igralci je bil najboljši Zoran Golc, katerega vidimo pri uspešni akciji meta na koš gostov. Ob njem je novinec v celjski ekipi Abdulah Kahfedžić. Dobro igro so pokazali v celjski ekipi še Muha, Hauptman in Pribanovič. Foto: T. Tavčar

CELJANI PRVI NA KROSU DELA

Pod Stolom v Radovljici je bil letošnji jesenski kros Dela, kjer je nastopilo rekordno število tekmovalcev - 1780 iz 48 slovenskih občin. Po vseh opravljenih kate- gorijah so doživeli zmagoslavje Celjani, ki so premočno zmagali med ekipami pred Brežicami in Radovljico. Velenjčani so bili de- seti in člani Šmarja pri Jelšah petnajsti.

Celjani so osvojili tri prva me- sta med posamezniki, saj so zma- gali Marija Štravs med starejšimi pionirkami, Matej Juterkeš med starejšimi mladinci in Stanko Li- sec med člani. Do celjskega zma- goslavja pa je prišlo zaradi dobre zasedenosti v domala vseh eki- pah, ki so nastopale v posamez- nih kategorijah.

T. VRABL

AERO: KOLINSKA SLOVAN 22:29

V polfinalu za rokometni pokal Jugoslavije na področ- ju SR Slovenije rokometna- šem Aera ni uspel podvig na domačih tleh v hali Golovec, saj so izgubili srečanje proti Kolinski Slovan iz Ljubljane 22:29 in tako izpadli iz na- daljnega tekmovanja. TV

NA KRATKO

ZMAGA CELJANOV

Celjski strelci so se v Sevnici udeležili tekmovanja s maloka- lniško puško v počastitev tam- kajnega občinskega praznika. Sodelovalo je pet ekip, streljali pa so v trostavu od 300 možnih krogov. Celjani so nastopili v precej pomoljeni ekipi, vendar so kljub temu uspeli zmagati, karav le z krogom prednosti pred strelci iz Zaboka. Tekmo- valci Sevnice, Krškega in Bre- ce pa so zaostali za nekoliko več krogov. Vrstni red najbolj- ših treh med posamezniki: Tone Jager 261, kar je odličan rezul- tat in le 2 kroga manj od nje- govega celjskega rekorda. Drugi je bil Boris Kar iz Zaboka s 251 krogov, tretji pa ponovno Celjan Jeram s 243 krogov. Ostali celjani so dosegli naslednje re- zultate: Marjan Dobovičnik 233, Barbara Jager 202, Jože Česnik 197 krogov. Celjani so za ekipno zmago prejeli lep prehodni po- kal, najboljši posamezniki pa diplome.

DOJNA ZMAGA VINKA LAVRINCA

Na lepem strelišču v Rečici je bilo prvenstvo občine Laško z različnim standardnim orožjem. Doseženih je bilo nekaj dobrih rezultatov, še posebno velja to za Vinko Lavrinca, ki je postal dva- kratni zmagovalček. Rezultati: Zračna puška (od 40 možnih krogov) - Vinko Lavrinč 370 - SD - Du- šan Poženel - Rečica, 2. Roman Matek 340 - SD - Alojz Kerže - Privarna, 3. Jože Kotnik 327 krogov - SD - Dušan Poženel - Rečica. Rezultati: Zračna puška - Vinko Lavrinč 353, 2. Roman Matek 348, 3. Andrej Brunšek 345 krogov - SD - Stane Ro- zman - itd.

T. J.

KADETI LIBELE TRETJI

V kvalifikacijah za udeležbo na državnem košarkarskem pr- venstvu za kadete mladi Celjani niso uspeli! Igrali so sicer do- ma, pa kljub temu niso uspeli. Tokrat so morali priznati pre- moč Novomeščanov in ljubljans- ke Ilirije. Imeli so namreč pre- veliko tremo. Pokazali so pre- malo znanja v obrambi, skokih in zaključnih metih. Že v uvo- dni tekmi so Libelo presenetili Novomeščani, ki so zmagali 42:33! Pri Libeli so bili najuspešnejši Cenclj 31, Turk 26 in Benčina 6 košev. V sreča- nju z Ilirijo so mladi Celjani si- cer -lovili- goste, jih dohiteli, vendar so ljubljanci imeli več moči in znanja, da so jih premagali. Rezultat - Libela:Ilir- ija 57:66 (33:35). Pri Libeli so bili najboljši Turk 21, Cenclj 17 in Polutnik 9 košev. V sreča- nju za prvaka je Novo mesto po dramatičnem poteku in polno preobratov slavilo zaslužen- o zmago s 74:73 (40:34) in bo tako nastopalo našo republiko na dr- žavnem kadetskem pokalnem prvenstvu.

K. JUG

PIONIRJI IN PIONIRKE NA OBČINSKEM PRVENSTVU

AD Kladivar je organiziral je- senški del atletskega prvenstva SSD osnovnih šol v atletiki. Na- stopilo je nad 300 pionirjev in pionirk! Rezultati so bili spodbu- dni. Omenjamo le nove jesenske prvake. Pri pionirjih: 100 m - Ko- zelj (Vojnik), 300 m - Jagnić (Lc.č.), 1000 m - Resner (Vojnik), višina - Lečnik (Vojnik), daljina - Dokler (Dobrna), met krogle - Stojaković (OŠ Sl. Slander), 4 x 100 m - Vojnik. Pri pionir- kah pa so naslove jesenskih pr- vakov osvojile: 100 m - Keresteš (Ivan Kovačić-Efenko), 300 m - Ratej (Hudinja), 600 m - Mihe- ljak (Dobrna), višina - Tome (Veljko Vlahović), daljina - Rovšnik (Store), met krogle - Amon (Store) in v štafeti 4 x 100 m - Vojnik. Drugi del pr- venstva bo pomladi, na kar bo izbran tudi atletski moštveni prvak za šolsko leto 1980/81.

K. JUG

MATJAŽ FAJS DRUGI

V Mislinju pri Slovenj Gradcu je bilo republiško mladinsko pr- venstvo v karateju, kjer je na- stopilo 63 tekmovalcev iz 17. slovenskih klubov, med drugim tudi iz Celja, Sentjurja in Žalca. Največji uspeh je dosegel Mat- jaž Fajš, ki je v poltežki katego- rijah osvojil drugo mesto, s tem pa si zagotovil tudi nastop na državnem prvenstvu, ki bo 16. novembra v organizaciji Karate kluba Celje v celjski dvorani Golovec. V Mislinju sta iz Celja sodelovala še Vinko Gobec kot delegat Zveze karate organiza- cij Slovenije in Karel Tramšek kot sodnik.

VINKO GOBEC

VODITA SKOK IN PETERNEL

Po II. kolu prvenstva za posa- meznike SK Savinjan v Šempe- tru vodita Skok in Peternel s po dvema točkama pred Štorma- nom in Vošnjakom 1,5 točke itd. Nastopa 16 šahistov iz Šempetra, Polzele in Vranskega.

ŽALČANI V REPUBLIŠKI LIGI

Šahisti Žalca bodo čez štiri- najst dni ponovno nastopili v republiški šahovski ligi. Teh- nični vodja ekipe Franc Turk ima na razpolago 16 igralcev in štiri igralke, s katerimi se bo boril proti številnim nasprotni- kom. Šahisti se za nov nastop med najboljšimi vestno pri- pravljajo, njihova največja že- lja pa je, da bi med njimi tudi ostali.

JOŽE GROBELNIK

NOGOMET NA VRANSKEM

Kadeti Vranskega so doma premagali Usnjar Šoštanj 4:3. Strelci za Vransko Druškovci 3 in Peklar 1 ter za Usnjar Strop- nik, Pevnik in Puc iz 11 m. Sodil je Marič iz Celja. V prihodnjem kolu igrajo kadeti Vranskega z Rudarjem v Velenju.

Mladinci Savinjske, ki nasto- pajo v republiški ligi, so doma premagali ptujsko Dravo 2:1. Strelca za Savinjsko sta bila Čvan iz enajstmetrovke in Luga- rič avtogol. Sodil je Zdravko Martun iz Laškega. V prihod- njem kolu Savinjska gostuje na Ravnah proti selekciji Koroške.

ŽALEC PRED VRANSKIM

Na občinskem prvenstvu Žal- ca v nogometu za pionirje so na- stopile štiri ekipe. Rezultati: Žalec-Grize 5:1, Žalec-Prebold 2:1, Grize-Vransko 0:0, Grize-Prebold 2:0, Vransko-Žalec 0:0 in Vransko-Prebold 1:0. Zmagala je ekipa Žalca 5 točk pred Vranskim 4, Grizami 3 in Preboldom 0 točk. Vse tekme je so- dil Marjan Kozmelj iz Vran- skega.

MILAN BRIŠNIK

NOVA ZMAGA ANDRAŽA

Rokometiške Andraža so v svoji ligi nastopile v Velenju in premagale domačinke 16:11. V zadnjem jesenskem kolu bodo v nedeljo igrali doma proti Fuži- narju z Raven na Koroškem. Strelke v Velenju: M. Bršek 7, Plaskan 5, Blatnik 2 ter Ažnik in Pistovšek po enega. Tudi tokrat je k zmagi veliko pripomogla odlična vratarica Ljubica Zabukov- nik.

ZOFKA BLAGOTINŠEK

KLJUB BOLJŠI IGRI PORAZ

V 2. kolu republiške odbojkar- ske lige so igralke Golovca iz Celja gostovale v Mariboru pro- ti Braniku. Srečanje so izgubile z 1:3. Tokrat so prikazale sicer boljše igro kot proti Gorjam v prvem kolu, toda vse preveč neodločnosti je bilo v igri na mreži, da bi lahko uspeli.

V tretjem kolu bodo igralce 8. novembra v Celju proti Taboru iz Ljubljane.

MOTOHOV MEMORIAL AŠKERČEVI

Nogometna sekcija Grofije je tudi letos priredila memorialni turnir v malem nogometu v spo- min na Branko Motoha, hokejista Celja. Na drugem memorialnem tekmovanju je ponovno zmagala ekipa Aškerčeve, ki je premagala Grofijo 6:0 in v finalu Azure 5:3. V borbi za tretje mesto je Celeja premagala Grofijo 7:6 po strelja- nju kazenskih strelcev, kajti v re- gularnem času se je srečanje končalo z neodločenim rezul- tom 4:4.

NOV USPEH PLAVALCEV NEPTUNA

Tudi v 2. kolu plavalnega mnogoboja slovenskih plaval- cev so tekmovalci Neptuna iz Celja nastopili v Velenju in do- segli poleg domačinov lepe re- zultate. V plavanju na 400 me- trov je bil med člani najboljši celjski plavalec Rožman 5:01,0, med ženskami Sabina Logar 5:21,0, med pionirji Primož Škerl 6:30,7 in med pionirkami Senja Jurše 6:32,3.

Zelo dobre rezultate sta še Ro- zman in Logarjeva dosegla v plavanju na 100 m prsno 1:17,7 in 1:26,3 ter seveda pionirji De- jan Tesović na 50 m prosto 0:39,2, Borut Kramer 0:40,3, Bo- rut Zimšek 0:41,2 ter pionirki Katja Ažman 0:42,9 in Mojca Anderle 0:45,0.

PORAZ VELENJČANOV V VRBASU

Nogometašem Rudarja iz Vele- nja ni uspel podvig, kajti načrto- vali so, da bodo v Vrbasu osvojili eno točko. Toda domača ekipa je bila ob koncu nekoliko boljša in je zmagala 2:1. Poraz je potisnil Velenjčane na 11. mesto. Zbrali so že deset točk. V prihodnjem kolu igrajo doma proti AIK iz Bačke Palanke.

ŠMARTNEMU DERBI

Ekipa Šmartnega, ki je letos presenetljivo odlično startala v republiški nogometni ligi, je tu- di v derbiju preteklega kola bi- la uspešna. Premagala je na- mreč Muro 3:2. S tem so igralci tega moštva ostali na lestvici skupaj z Železničarjem iz Mari- bora na drugem mestu. V pri- hodnjem kolu igrajo v Celju proti Kladivarju, ki je moral to- krat priznati premoč Lendave in je srečanje v gosteh izgubil z 0:1.

Na lestvici so Celjani osmi in imajo 6 točk.

SAMO TRI TOČKE

Vzhodni republiški ligi so štiri ekipe z našega območja osvoji- le le tri točke. To je uspelo Unio- rju iz Slov. Konjic, ki je doma pre- magal Fužinarja 3:2 ter Elbroju, ki je doma dosegel skromnih 2:2 proti Pragerskemu. Izgubila pa sta Savinjska proti Ptuj 0:1 in Steklar proti Kovinarju 1:5.

STAREJŠI ČLANI V NAMIZNEM TENISU

Strokovni svet za športno re- kreacijo je razpisal v okviru Trim iger 80 ekipno tekmovanje v namiznem tenisu za starejše člane. Ekipo sestavljata dva tekmoval- ca. Tekmovanje se odvija tako, da zmaga ekipa, ki ima tri doblje- ne igre. Pravico nastopa imajo vsi igralci starejši od leta rojstva 1940 in ki ne igrajo v rednem tek- movanju, višjem od občinskega!

Tekmovanje bo po 15. novem- bru v športni dvorani Golovca. Rok prijav je 31. oktober.

JOŽE KUZMA

ŠAHOVSKA NAGRADNA IGRA 10

Leta 1921 so prvič pripravili državno prvenstvo za posameznike, ki se je takrat imenovalo »amatersko državno šahovsko prvenstvo«.

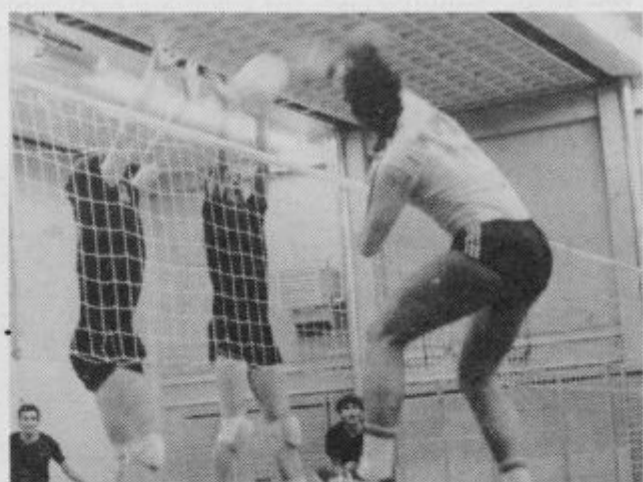
Vprašanje: v katerem izmed omenjenih krajev je bilo 1. člansko državno prvenstvo v šahu za posameznike?

ZAGREB

LJUBLJANA

CELJE

Pravilni odgovor obkrožite, kupon izrežite, nalepite na dopisnico in pošljite v naše uredništvo do 10. novembra. Za šahovski kupon št. 10 prispeva nagrade GORENJE VELENJE!

PRVA ZMAGA ŠEMPETRA

V 3. kolu II. zvezne odbojbarske lige vzhod so igralci Šempetra v dvorani osnovnošolskega centra Zalec pre- magali Salonit 3:2 (14:16, 15:13, 15:13, 10:15, 16:14). Srečanje je bilo zelo razburljivo, posebno še v zadnjem setu, kjer so gostje vodili že 7:14, ob koncu pa so le zmagali Šempetrčani 16:14. Za ekipo Šempetra so nastopili: Jelen, Račnik, Mla- kar, Prisljan, Lazar, Govc, Božić, Šlogar, Zupanc, Rojs, Ci- lenšek in Žičkar.

V slovenski odbojbarski ligi vzhod za moške pa je ekipa selekcije Savinjske, ki nastopa v Braslovčah doma pre- magala ekipo Zervja 3:0 (16:14, 15:12, 16:14).

Posnetek je iz srečanja II. zvezne odbojbarske lige med Šempetrom in Salonitom. Uspešen blok na mreži sta tokrat postavila Mlakar in Račnik (v temnih dresih)!

T. TAVČAR

NEVERJETEN PRIMER V BEVČAH

GASILCI SO ODKLOPILI VODO

Lipovškova družina že več kot mesec brez vode

Že prejšnji mesec nas je poklicala po telefonu Sonja Lipovšek iz Bevc 24a v velenjski občini, sicer pa zaposlena na Petrolovi črpalki v Soštanju ter razburjena povedala, da so njeni družini bevske gasilci odklopili vodo! Tako je Lipovškova družina, ki stanuje sicer v stavbi gasilskega doma v Bevc, čez noč ostala brez vode za pranje, umivanje, pomivanje, pitje... Mož Vladimir jo je začel prevažati v raznih posodah in v avtomobilu iz spodnjega kraja! Začela se je tragedija, ki ji daleč naokrog ni primerjave.

V uredništvu se je oglasil mož Vladimir Lipovšek:

»Predvsem gre za skrajno nehuman odnos, sicer pa se je začelo takole: pred sedmimi leti sem prišel v Bevc in dobil stanovanje v gasilskem domu. Vse je potekalo normalno do takrat, ko sem bil tudi med pobudniki za gradnjo dozidave gasilskega doma. Odkupili so zemljo in uvideli, da bo treba ob adaptaciji gasilskega doma tudi izprazniti stanovanje. Opozorila sva ga-

silce, naj nama pri iskanju pomagajo, saj ne zapušča stanovanja po lastni krivdi, ampak zaradi višje sile. Potem pa se je začelo z nagajanjem: rezali so vrvi, odklopili vodo itd. Kljub opozorilu inšpektorja in predsednika Občinske konference SZDL Velenje Toneta Šeliga, da morajo vodo odpreti, tega niso storili. Zaklenili so dovodni ventil! Prej pa sem sam plačal priključek za vodo in si jo tudi napeljal, saj je ni bilo. Kot »novo« stanovanje nam ponujajo staro barako v Soštanju na Klečah, ki pa je predvidena za rušenje in se zato v njo ne sme ničesar investirati. Tisti, ki je bil v tem stanovanju, je bil prvi na lestvici za solidarnostno stanovanje! Sam sem invalid, žena boleha na ledvicah, tu so še druge težave... Od 21. septembra smo brez vode in na vse urgence, prošnje, trkanja po raznih vratih se nič ne spremeni. Gasilci ne popustijo in mi smo še vedno brez vode! Takoj bi to stanovanje zapustila, če bi dobila ustrežnejše in primerno za normalno življenje. Tako pa...»

Potem nas je domala vsak dan klicala Sonja Lipovškova in pripovedovala

neverjetne stvari. Vedno bolj je bila razburjena, saj ne more verjeti, da se kaj takšnega lahko dogaja v današnjem času! Besna je! Jezna na vse, ki ne kažejo poslušnosti za nastalo težavo ter ne najdejo moči, da bi gasilce prepričali o tem, da morajo vodo odpreti. Pravi, da bo šla naprej...

Ko sem pisal ta sestavek sem se prav gotovo več kot desetkrat pogovarjal z Lipovškovo. Z vsakim njenim klicem sem še vedno upal, da so gasilci le popustili, pesem pa je bila vedno ista – naše pipe so suhe! Torej, 28. oktobra zjutraj in pri Lipovškovih tudi po 37 dneh še ni vode.

»Vodna« zgodba iz Bevc – upamo – se ne bo prevesila v »požar« in da bodo tisti, ki so zaklenili dovodni ventil, le uvideli, da to ni pot za razreševanje morebitnih problemov. Sicer pa se je Vladimir Lipovšek po vseh peripetijah (neuspešnih!) poslužil zadnje možnosti – celotno zadevo je prijavil!

STONE VRABL

V GRADISU SO PRAZNOVALI

Plapolajoče zastave pred kinom Union v Celju so v sredo, 22. oktobra, oznanjale praznovanje temeljne organizacije Gradis-Gradbena enota Celje. Delavci te temeljne organizacije so se namreč priključili praznovanju 35-letnice ustanovitve delovne organizacije Gradis in 30-letnice samoupravljanja. Na praznovanju je govoril predsednik delavskega sveta tozda Gradbena enota Celje Oto Logar.

Foto: David

RAZSTAVA LIKOVNIKOV AMATERJEV

V hotelu v Preboldu so pripravili razstavo del likovnih umetnikov amaterjev iz žalske občine. S svojimi deli so se Prebolčanom in gostom hotela predstavili Srečko Bajda, Goja Jesić, Nande Lesjak, Aco Marković, Jure Ocvirk, Stane Petrovič, Bogdan Potnik, Veronika Svetina, Ernest Šeler, Franc Šuler in Roman Zelič. Razstavo bodo sedaj odprli še v osnovni šoli na Vranskem.

JANEZ VEDENIK

ZBELOVO: GRADE GASILSKI DOM

Med krajani Zbelovega, ki se letos lahko pohvalijo s številnimi dosežki pri urejanju krajevnih skupnosti, zlasti z asfaltiranjem in pripravo za asfaltiranje cest, pa pričetkom urejanja kanalizacije in cestne razsvetljave, izstopajo še posebej gasilci. Z lastnim delom in v glavnem lastnimi prispevki so se lotili izgradnje novega gasilskega doma, saj je dosedanji že prestar in preveč izstrošen, da bi lahko zadovoljeval njihove potrebe.

MBP

MI IN ZDRAVJE

ZGODOVINA SLADKORNE BOLEZNI

1

PIŠE:

dr. NUŠA ČEDE-PERC
SPECIALIST INTERNIST

Za sladkorno bolezen danes pogosto slišimo, da je bolezen našega časa oziroma bolezen visokega standarda. Resda je dandanes precej pogosta, vendar to še ne pomeni, da je niso poznale naše najstarejše civilizacije.

Že v II. stoletju zasledimo prvi opis te bolezni. Opisal jo je Aretej in jo smatral za bolezen ledvic, ki izločajo veliko vode. Ljudje, ki zbolijo, so močno žejni, hujšajo in neprestano odvajajo veliko vode ter hitro umirajo. Stari Indijanci so poimenovali sladkorno bolezen prav tako medeni urin. Tudi indijski zdravnik je že opisal bolezen kot bolezen bogatih ljudi, ki uživajo veliko riža, škroba, sladkorja. V stari kitajski in japonski medicini so tudi podatki, ki govorijo o bolezni žeje.

V srednjem veku medicina ni kaj dosti storila v razpoznavanju diabetesa. Claude Bernard je odkril grozdn sladkor v krvi, obenem pa je dokazal, da se ta sladkor kopiči v krvi sladkornih bolnikov.

Šele konec 19. stoletja sta Minkovski in Mering eksperimentalno naredila preobrat v zgodovini sladkorne bolezni. Ugotovila sta, da je središče dogajanja trebušna slinavka. Pri psu sta odstranila trebušno slinavko in iz zdrave živali naredila sladkorno bolno. To je bilo leta 1889. Od takrat dalje je teklo živahno raziskovanje snovi, ki pravzaprav povzroča bolezen. Šele leta 1921 sta Banting in Best, ki je bil takrat še študent medicine, uspela najti snov inzulin iz posebnih celic v trebušni slinavki.

V Evropi so ga začeli pridobivati že leta 1923. Leta 1934 je Scottu uspelo najti podaljšano delovanje inzulina, če ga je vezal na cink, dve leti kasneje pa Harer-dornu, če ga je vezal na protamin. Povedati je treba, da so pri nas v Zagrebu uspeli drugi na svetu sintetizirati inzulin s podaljšanim delovanjem. Leta 1955 je Sanger odkril formulo govejega inzulina. Še danes je inzulin področje številnih raziskav. Žal kljub temu ni še povsem jasno na tem področju.

Vzporedno pa so znanstveniki iskali tudi sredstvo, ki bi delovalo podobno kot inzulin. Že leta 1926 so našli snovbigvanid, ki je imel zaželen učinek na znižanje krvnega sladkorja. 16 let kasneje so našli podoben efekt tudi pri sulfonamidnih preparatih. Žal so bili preparati še neuporabni v zdravljenju zaradi določenih kemijskih lastnosti. Šele leta 1955 so po dolgem raziskovanju začeli proizvajati tablete, ki so dovoljevale uporabo pri ljudeh.

Prav sedaj tečejo po svetu številne nove raziskave, ki bi dovoljevale bolj enostavno aplikacijo inzulina, tako, da ne bi bilo vsakodnevnega injiciranja. Majhen aparat, ki bi bil stalno spojen s telesom, bi dovajal inzulin po potrebah organizma. To želimo terapijo kot bolniki in upamo, da bodo to le prinesla naslednja leta.

(Nadaljevanje prihodnjič!)

KONJIŠKI TABORNIKI: VZGOJILI MLADO VODSTVO

Taborniki Odreda heroja Bračiča iz Slovenskih Konj v zadnjih letih dosegli že vidne uspehe. Ne le na število članstvo, tudi na kakovost dela so lahko ponosni.

Letos so mlajše tabornice dosegle prvo mesto na repškem mnogoboju v Sežani, kjer so dosegli četrto mesto mlajši taborniki. Medvedki so bili četrti na republiški mnogoboju v Kamniku. Vidimo jih lahko na posnetku paj s čebelicami in člani vodstva odreda. Sodelovali so na medrepubliških tekmovanjih. V Vodnjanu so bili drugi Valjevo tretji. Taborniki odreda heroja Bračiča pa so se lili kar dobro tretjino članov slovenske ekipe, ki je najboljša na državnem prvenstvu na Šar planini.

Lepe so njihove tekmovalne uvrstitve, še več pa so v stiki, ki so jih navezali s taborniki iz drugih krajev in v bližini. Ti stiki in znanje, ki so ga že osvojili, dajeta p vrednost njihovu trdemu delu. O delu in o načrtu naprej so spregovorili v petek na odredovi letni volilni ferenci. Takrat pa se je pokazalo, da se lahko postavijo v odličnim vzgojnim delom. V dobrih petih letih so nam svojih vrstah vzgojili mlade, sposobne tabornike, ki lahko opravljajo tudi pomembne vodstvene dolžnosti. njimi so Emil Mumel, ki bo odslej starešina, pa Herbi nik, Vojko Zidanšek... Seveda, tudi za dosedanjega s šino mgr. Ludvika Vidmarja bo še naprej dovolj dela. P gal bo starešini, tako kot bodo tudi drugi starejši čl naprej vpeti v odredovo delo in življenje.

NOGOMET, KI PRIVABLJA GLEDALCE

Na stari, častitljivi Glaziji, ki se počasi poslavlja (na njem koncu je že vsa razrita!), je bilo prejšnji teden gledalcev, kot že dolgo ne. Ti si niso prišli ogledati tekmovalne točke (teh že dolgo ne hodijo več gledati tako, kot včas pač pa zanimivo srečanje med žensko reprezentanco Slovenije in enajsterico krajevnih skupnosti Slander, ki je tudi ta način, pridala delček k praznovanju svoje krajevnosti. Na eni strani so stala mlada, vrla dekleta, ki »barantanje« z »bubamaro« gre že kar dobro od nog, drugi strani pa so se zbrali vrli kaveljci iz krajevnosti. Prišli so tudi takšni, ki nogometa v rosi mladosti ni pošteno igrali niso, vendar se jim je zdaj ponudila priložnost, da se izkažejo...

Tekma se je v regularnem času končala neodločeno pri streljanju enajstmetrovk pa so le slavili moški predniki 9:8. Pred več kot 300 gledalci je sodila celjska tri Šeško kot glavni sodnik, pomagala pa sta mu mahati M II in Ramsak.

Za spomin na prijetno srečanje je nastala še »gasilska slika in ena zanimiva akcijska. Obe zgovorno pričata, da bilo to več kot samo nogometno srečanje in krasen dodatek h krajevni prazniku. Samo tako naprej, pa bo na Glaziji še kaj ljudi...

TV – Foto: VILI SUŠ

GASILCEV NI BILO

Predsednik skupščine Občinske skupnosti varstva pred naravnimi in zgradbenimi nesrečami Stane Rednak je sklical 3. sejo zborov uporabnikov in zborov izvajalcev skupščine skupnosti varstva pred naravnimi in zgradbenimi nesrečami. Med enajstimi točkami dnevnega reda so bile tudi nekatere kot poročilo o poteku gradnje doma SLO - Gasilski dom, prva faza in najetje kredita zaradi podražitev, sodelovanje gasilcev v akciji NNNP 80/81 in ocena Tedna požarne varnosti.

Seja bi morala biti v novi večnamenski dvorani gasilskega doma. Pa je ni bilo, ker ni bilo dovolj delegatov! Uporabniki niso bili številčno zadovoljivo zastopani, premalo pa je bilo gasilcev, torej gasilcev. Človek bi pričakoval, da si bodo ogledali vsaj nov dom z muzejem in dvorano, če že ne bodo aktivno sodelovali na tistem področju, ki jim je zavezan. Stane Rednak se je zahvalil tistim, ki so prišli in povedal novo sejo, ki naj bi bila prihodnje sredo. Morda bo le prevladala odgovornost do opravljanja pomembnega dela!

T. VRABL

GASILSKA VAJA NA DOBRNI

V sredo, 22. oktobra ob 16.25 uri so v znak velike gasilske nesreče sektorja SEVER, zatulile sirene v Dobrni. Vaja je bila posvečena tednu požarne varnosti.

Na programu je bil prikaz reševanja in gašenja v primeru nesreče v novem hotelu na Dobrni. Vajo je vodil sektorski voditelj Avgust Čerenak. Pri pripravi vaje je bilo ugotovljeno, da v primeru nesreče ni možnosti za aktiviranje avtomobilskih lestev, ker okolje hotela za pristop z lestvijo ni primerno urejeno.

V vaji je sodelovalo šest društev: člani gasilskega društva Dobrna so sodelovali s 25-metrsko lestvijo, Dobrna in Črna pa s 16-metrsko raztezalno lestvijo, Škofja vas z 10-metrsko vrhovo, Gaberje z drsalnim prtom iz petega nadstropja, Frankolovci pa so napajali z vodo vojniško cisterno.

Pri vaji so bili vsi izredno hitri in zelo uspešni. Uspeh je odrazilo, da je operativna in društvena usposobljenost in pripravljenost za pomoč v morebitnih nesrečah, to pa je vredno pohvaliti.

MILENA MARGUČ

OBVESTILO DELAVCEM
ZAPOSLENIM PRI OBRATNIH

Sindikata delavcev zaposlenih pri obrtnih prireja enodnevni izlet v soboto, 8. oktobra 1980. Vabljeni so vsi člani sindikata, zanje je izlet tudi brezplačen, svojci in družinski člani pa morajo prispevati 300 dinarjev. Pot bo vodila na Dolenjsko, kjer si bodo ob drugih zanimivostih ogledali še eno večjo delovno organizacijo. Prijave pošljite čimprej na občinski sindikalni svet Celje, Gledališka 2.

TABORNIŠKI ILEGALEC V ŽALCU

Občinska zveza tabornikov Žalec je v soboto pripravila v Žalcu akcijo »ilegalec«, ki se je udeležilo več kot dvesto tabornikov iz žalske občine. Kot so povedali je akcija uspela. Na sliki: taborniki iščejo razne napisne listke. T. TAVČAR

PRIJATELJSKO SREČANJE

V soboto zvečer so se v hotelu v Preboldu srečali nekdanji sošolci, ki so pred dvajsetimi leti maturirali na takratni obrtni šoli v Žalcu, kjer so se učili za kovinarje, krojače, mizarje in keramike. Srečanja se je udeležilo 25 sošolcev, med katerimi je še sedaj čutili globoko prijateljstvo, navzoča pa sta bila tudi pedagoga Tanja Debič in Franc Golob. Na sliki pa vidimo dijake, ki so bili na maturantskem izletu pred dvajsetimi leti.

JANEZ VEDENIK

ZGODILO SE JE...

TRAGEDIJA V SPODNJIH GRUŠOVJAH

UBIL ŽENO IN NATO ŠE SEBE

Imela sta tri otroke

19. oktobra, najverjetneje v jutranjih urah, je Stanko Brumec, rojen leta 1941 iz Spodnjih Gruševj pri Slovenskih Konjicah z malokalibrske puške sovjetske izdelave, ustrelil svojo spečo ženo Frideriko, prav tako rojeno 1941. leta. Po uboju je Stanko Brumec napisal poslovilno pismo, potem pa si je napravil zanko, jo zategnil na zgornji okenški zapah, stopil na divan in se s puško ustrelil v sence. Ko se je

zgrudil, se mu je okrog vratu zategnila še zanka.

Stanko in Friderika Brumec sta imela tri otroke. Najstarejša hčerka je stara 21 let in je že poročena, ena hčerka je stara petnajst let, sin pa komaj štirinajst mesecev.

Stanko je že večkrat govoril, da bo ustrelil svojo ženo in nato še sam sebe. Res je, da je bil ljubosumen, da sta se z ženo večkrat pretekala in celo pretepala. Res je tudi,

da je žena večkrat ušla z doma, toda njegovih groženj nihče ni resno jemal. Vse do tragičnega dogodka, 19. oktobra. Da je ženo ustrelil med tem, ko je spala, sklepajo po legi telesa in urejeni postelji.

Tragični dogodek je odkrila nečakinja, ki je zjutraj k hiši prinesla mleko, vendar ni nihče odprl. Slišala je jok štirinajstmesečnega sinka. Zato je zlezla skozi okno kopalnice in odkrila tragedijo.

JANEZ VEDENIK

KRONIKA

RDEČI PETELIN V DOBROVI

Kakšna zla usoda preganja kmečko domačijo Maksa Dimeca, po domače pri Ocvirkovih v Dobrovi št. 60, je težko reči. Rdeči petelin je na njegovi domačiji divjal v ponebeljek zvečer že tretjič in mu upeljal imeniten star kozolec in v njem okrog 10 ton sena. Hitra pomoč celjske gasilske brigade

in prostovoljnih gasilskih društev iz Lokrova, Gaberje, Trnovelj in Škofje vasi kljub vsemu prizadevanju ni mogla zmanjšati, po prvih ocenah, škode okrog sto milijonov starih dinarjev.

Vsekakor je večerno zavijanje gasilskih siren in na jasnem nočnem obzorju velik ognjen sij vznemiril veliko krajanov v celjski Novi vasi, saj je prenekateri pomislil, če ni morda zagorelo v novi osnovni šoli Fran Roš. Mogoče je prav zato k požaru pohitel toliko nepoklicanih »gasilcev«. Do zaključka redakcije vzroka za nastanek požara še niso ugotovili, čeprav na domačiji ne izključujejo možnosti, da je bil ogenj podtaknjen.

MITJA UMNİK

KDO JE VOZIL?

V Zadobrovi je tovornjak dohitel kolesarja ALOJZA ŽNIDARJA, 45, iz Arclina in ga med prehitevanjem zbil, tako da se je kolesar težje ranil. Tovornjak je bil last Prevoznikstva iz Celja, šofer VINKO STROPNIK, iz Vin pri Dobrni, spremljevalec pa SLAVKO

KUMPERGER, 27, iz Arclina. Takoj po nesreči je Stropnik odpeljal tovornjak na svoj dom, Kumperger pa počakal na kraju nesreče in izjavil, da je on vozil tovornjak v času nesreče.

PADEL S TRAKTORJEM IN SE UBIL

Po gozdni poti iz Raduhe proti Konjskemu vrhu je vozil neregistriran traktor IVAN KAKER, 51, iz Konjskega vrha. Ko je prišel približno 2 km do doma in ko je vozil po klancu navzgor, je v blagem levem ovinku zapeljal preveč v desno in traktor se je prevrnil ter kotalil po klancu navzdol 70 metrov ter obstal na strehi. Ivan Kaker je obležal 15 metrov pod cesto hudo ranjen, med prevozom v Ljubno pa je umrl.

PROMETNE
NESREČENEIZKUŠENA
VOZNIKA

Na ravnem delu cestišča na žalski obvoznici je nenadoma zapeljala na levi voznici pas voznica osebnega avtomobila SNEŽANA PREKRAT, 19, iz Celja in čelno trčila v tovornjak, ki je pripeljal nasproti. Trčenje je bilo tako močno, da je Prekratova na kraju nesreče umrla, njen leto dni star sin Aleš, ki je bil pripet v otroškem sedežu, pa je umrl med prevozom v

žalski zdravstveni dom. Škode na vozilih je za 120.000 dinarjev, verjetno pa je do nesreče prišlo zaradi neizkušenosti voznice, saj je vozniki izpit opravila pred kratkim.

MRTEV V KRIŽIŠČU

Po Dečkovi cesti v Celju je zapeljal v križišče s Copovo in Cesto na Ostrožno voznik osebnega avtomobila MILAN URANJEK, 51, iz Arje vasi. Ker je vozil prehitro, ga je začelo zanašati, voznik je padel iz vozila in se smrtno poškodoval.

BANKINA SE JE
UDRLA

Skozi Pirešico je vozil s tovornjakom MILAN FORTUNA, 26, iz Zirov. Ko je pripeljal v levi ovinek, je zaradi prehitre

voznice zapeljal na bankino, ki se je pod težo udrla in tovornjak se je prevrnil po nasipu ter obstal na levem boku v jarku. Voznik, ki se je lažje ranil, se je takoj odpravil po pomoč v velenjski zdravstveni dom, na vozilu pa je škoda za 150.000 dinarjev.

UTRUJEN VOZNIK

Zaradi utrujenosti je prejšnji terek dopoldne zapeljal s ceste v sadovnjak voznik osebnega avtomobila ALBERT NOVAK, 70, iz Kranja. Avtomobil je trčil v jablano, voznik je padel ven in obležal nezavesten.

KOLESAR NA
SREDINI VOZIŠČA

Voznik tovornjaka ROMAN BREČKO, 26, iz Laškega je na cesti med

Podlogom in Gotovljami dohitel voznika kolesa na pomožni motor PETRA MAKAR, 21, iz Gotovelj, ki se je peljal po sredini vozišča. Tovornjak ga je pričel prehitevati, pri tem pa ga je s sprednjim desnim blatnikom zadel v levo roko in kolesar je padel in se težje ranil.

NA PREHODU ZA
PEŠCE

Po Kidričevi cesti v Velenju je vozil z osebnim avtomobilom JOŽE MERZDOVNIK, 21, iz Dovž pri Sl. Gradcu. Ko je pripeljal pri Eri do prehoda za pešce, sta bila neprehodu dva pešca in enega je voznik Merzdovnik zadel in zbil - 21-letnega MARKA BANOVICA, iz Velenja, ki so ga težje ranjenega prepeljali v slovenjegraško bolnišnico.

STE ŽE

PODALJŠALI

VELJAVNOST

PROMETNEGA

DOVOLJENJA

M

OGLASI

PRODAM

FIAT 750, prevoženih 30.000 km prodam. Stanter, Dobrteša vas 41, Šempeter.

130/l hladilnik Gorenje, prodam. Kersnikova 18/l, desno, Celje. Tel. 063 26-211 od 12. do 16. ure.

DNEVNO sveža domača kokošja jajca prodam. Vinter, Lopata 55, Celje.

HIDRAVLICNO stiskalnice 100 l, 1 t cementa, 500 kom modul opeke, 300 kom polnilcev 33 cm ter nekaj porolit opeke prodam. Vinter, Lopata 55, Celje, tel. 27-777.

ZASTAVO 750, letnik december 77 prodam. Reberšek Zvone, Latkova vas 19 Prebold.

JABOLKA za prešanje, sod 380 l star prodam. Macuh Ana, Frankolovo 55, 63213 pri Vojniku.

ČRNO-BELI televizor, sedežno garnituro in hladilnik poceni prodam. Ljubljanska 58, stan. 123 (modri blok).

OPEL rekord starejši letnik, nevoven, prodam po ugodni ceni. Pirš Feliks – ključavničarstvo, Trnovlje 179, Celje.

KRAVO brejo, vozno in šivalni stroj prodam. Šešče 79 pri Preboldu.

TV color aparat Gorenje ugodno prodam. Inf. na tel. 212-73 popoldan.

MIZO za namizni tenis prodam. Tel. 27-216.

GARAŽO na Otoku v Celju, Trubarjeva ulica, prodam najboljšemu kupcu. Ponudbe pošljite na naslov Sulič Milka, Kersnikova 12, Ljubljana.

DESKO za jadranje – SRF ugodno prodam. Hanuš Erik, tel. 25-443.

GAŠENO APNO prodam. Jošt Mirko, Velika Pirešica 36 b.

AVTO Zastava 750 Lux ugodno prodam. Markovič Anđelka, Sosseka V. c. 42, Žalec. Ogled od 15. do 17. ure.

KOMFORTNO stanovanje z vrtom prodam – 43 m². Tel. 21-077 popoldan.

BREJO redovniško kravo – tretje tele prodam. Vidovič Marija pri Čater Martinu, Zadobrova 94, Škofja vas.

DNEVNO sobo poceni prodam. Cokan, Oblakova 9.

NSU 1200, letnik 71, registriran lažje karamboliran prodam. Tel. 28-097.

ZIMSKE gume 165 x 13, eno zimo rabljene ugodno prodam. Pokmajević, Br. Vošnjakov 5/l., Celje.

POHIŠTVO za klasično dnevno sobo (omaro, 2 kavča, 2 fotelja, miza) ugodno prodam. Tel. 26-452.

LIGUSTER za živo mejo prodam. Jamnikar Franc, Krajčiča 23, Sentjur pri Celju. Dohod iz Prožinske vasi.

DVOBRAZDNI plug «Batuje» še v garanciji prodam. Novak, Orova vas 13, Polzela.

GLOBOKI otroški voziček prodam. Kavka, ul. II. bataljona 22, Sentjur.

OPEL KADET, letnik 75 v odličnem stanju prodam. Ogled v četrtek popoldan. Zafran, Zidanškova 6, Celje.

PSA star 7 mesecev – križanec prodam. Nuncič Marija, Grobelno 4, Grobelno.

ZARADI selitve ugodno prodam peč na olje Emo – 8. Inf. na tel. 28-611 int. 325.

ZASTAVO 101 ugodno prodam. Možno tudi na kredit. Slavica Vrabec, Štore 139.

KUPIM

STARO hišo ali parcelo za vikend kupim. Krajnc, Nušičeva 6. Tel. 24-566.

KUPIM rabljeno: zidno opeko, les za opaže – plohe in deske ter 4 mreže za ploščo. Springer, Zagrad 132, Celje.

STANOVANJA

ZARADI službenih dolžnosti iščem sobo v Celju ali bližnji okolici. Cenjene ponudbe pod šifro: «PLAČILO PO DOGOVORU.»

DIJAKINJA išče ogrevano sobo, lahko s sestanovalko. Šifra: «NOVI DOM.»

NUJNO iščem garsonjero ali ogrevano sobo s sanitariji v Celju ali bližnji okolici. Šifra: «POŠTENA.»

ODDAM opremljeno sobo. Perc, Zagrad 142, Na starem gradu.

IŠČEM sobo v Celju ali bližnji okolici s souporabo kopalnice. Šifra: «DOBER PLAČNIK.»

ZA SVOJO delavko – učiteljico, iščem za eno leto – stanovanje, sobo in kuhinjo. Osnovna šola Franja Vrnčič, Celje-Hudinja, tel. 26-584.

MLAD par išče sobo ali garsonjero v Celju. Šifra: «NEKADILCA.»

GARSONJERO ali stanovanje vzajem v najem za 1 leto, ing. strojništva. Šifra: «NUJNO.»

NUJNO potrebujem sobo s souporabo sanitarijev v Celju ali na relaciji Celje-Vojnik. Šifra: «SAMSKA.»

UČITELJICA tujih jezikov išče sobo v Celju ali na relaciji Celje-Sentjur za dobo 6 mesecev za prve 4 dni v tednu. Milena Privošnik, Osnovna šola Gorica pri Slivnici.

ZAPOSILITEV

POTREBUJEMO za opravljanje del in nalog servisnega monterja dvigal. Pogoji – elektrotehnik – lahko začetnik ali KV elektromehaničar z nekaj letno prakso. Delo se opravlja v Celju ali okolici Celja. Prijave sprejemamo petnajst dni po objavi na naslov: IMP – TOZD DVIHALO LJUBLJANA 061-231 – Črnuče – Pot k sejmišču 32.

RAZNO

V NAJEM vzamem garažo v Novi vasi. Tel. 22-009 popoldan.

ŽELIM spoznati dobrosrčnega, poštenega, zvestega moškega od 67 do 70 let. Živim sama v svoji hiši z vrtom. Vdova s pokojnino na deželi. Samo resne ponudbe pod: «JESEN.»

10.–18. XI. 1980

TEDEN DOMAČEGA FILMA - CELJE

INDUSTRIJA GRADBENEGA MATERIALA GRADNJA ŽALEC

SCHIEDEL MONTAŽNI DIMNIK

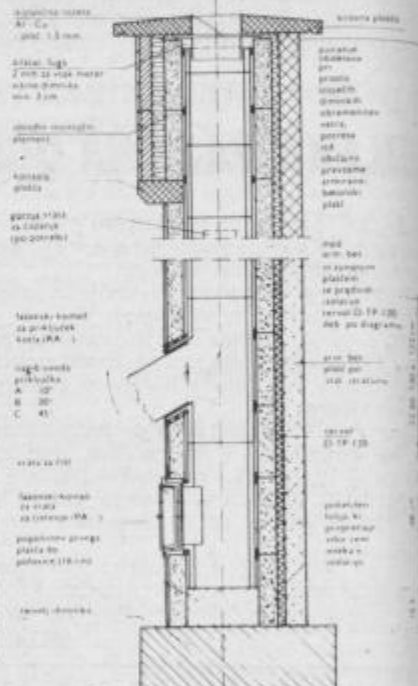
TEHNIČNE PREDNOSTI

Troslojni montažni dimnik po sistemu SCHIEDEL je industrijsko izdelan gradbeni element, ki po svoji konstrukciji in kvaliteti uporabljenih materialov zagotavlja brezhibno delovanje in izredno trajnost. Okrogli presek, notranja šamotna cev in večslojna konstrukcija so temeljne značilnosti sistema.

- okrogli presek zagotavlja: najugodnejši pretok dimnih plinov pri minimalnem preseku, ter najnižjih uporih, omogoča najlažje čiščenje
- notranja šamotna cev je: ognjeobstojna, kislinoodporna, plinotesna, odporna na spremembe temperature in ima zadostno trdnost tudi za visoke dimnike
- Večplastna konstrukcija omogoča: prosto dilatiranje v vseh smereh, poljubno izolacijo, visoko trajnost, enostavno montažo.

ŠIROKO PODROČJE UPORABE

SCHIEDEL-YU-dimniki se uporabljajo za vse vrste goril (trda, tekoča, plinasta), kakor tudi za razne moči kotlov od 5000 kcal/h pa do 8.000.000 kcal/h. Dimniki Ø 13,5, Ø 16 in Ø 20 se uporabljajo tudi kot zbirni dimniki z več priključki v raznih etažah, kar predstavlja velike ekonomske prednosti.

Industrija gradbenega materiala GRADNJA ŽALEC
UPRAVA ŽALEC

telefoni: (063) 710-740, 710-741, 710-719, 710-773

telex: 33533 YU – SIGRAD

PROIZVODNJA, PRODAJA IN TEHNIČNE INFORMACIJE

Latkova vas pri Preboldu

telefoni: (063) 722-027, 722-078, 722-089, 722-151, 722-144

SIP – Strojna industrija, n. sol. o. tozd Šempeter v Savinjski dolini

Objavlja naslednja prosta dela in naloge

za DSSS

1. Vodenja in organiziranja servisa

za TKS

- Vodenja materialne kartoteke v pripravi dela
- Tekoče spremljanje kakovosti
- Kurjač

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- pod 1 – strojni inženir ali inženir organizacije dela z dvema letoma delovnih izkušenj na področju organiziranja servisne ali druge sorodne dejavnosti
- pasivno znanje nemškega ali angleškega jezika
- dinamičnost in komunikativnost pri delu
- samostojnost vodenja in organiziranja
- pod 2 – ekonomski tehnik brez prakse
- pod 3 – strugar ali orodjar in eno leto delovnih izkušenj
- pod 4 – tečaj za kurjača

Pismene prijave z dokazili o izobrazbi sprejema kadrovska služba SIP Šempeter 15 dni od dneva objave. Prijav z nepopolnimi dokumenti ne bomo upoštevali.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po izteku roka za prijavo.

ZDRAVSTVENI CENTER CELJE TOZD ZDRAVSTVENI DOM ŽALEC

razpisuje delovno opravilo delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi za dobo 4 let

GLAVNE SESTRE TOZD ZDRAVSTVENI DOM ŽALEC

POGOJI:

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje:

- da ima višjo izobrazbo medicinske smeri in položen strokovni izpit,
- da ima tri leta delovnih izkušenj vodenja na podobnih delih,
- da kandidat aktivno sodeluje pri skupnih družbenih nalogah,
- da deluje v smeri razvoja samoupravne socialistične morale,
- da predloži opredelitev svoje vloge pri realizaciji razvojnega programa v delovni organizaciji oz. temeljni organizaciji.

Osební dohodek po Pravilniku o osnovah in merilih za razporejanje dohodka TOZD Zdravstvenega doma ŽALEC.

Pismene prijave je treba poslati v roku 15 dni po objavi razpisa in sicer z dokazili o izpolnjevanju pogojev in življenjepisom na naslov:

ZDRAVSTVENI CENTER CELJE, Kersnikova 1 a, v zaprti kuverti s pripisom «Komisija za delovna razmerja TOZD ZDRAVSTVENI DOM ŽALEC», z oznako «ZA RAZPIS.»

Kandidate bomo o izbiri obvestili v roku 30 dni po izteku razpisnega roka.

OBJAVA

ISKRA Elektromehanika Kranj Tovarna avtomatskih telefonskih central Kranj

potrebuje za realizacijo svoje poslovne obveznosti

dvosobno ali večje stanovanje

za svojega sodelavca s 3-člansko družino za določen čas, in sicer od 1. decembra 1980 do 1. maja 1981 v Celju ali bližnji okolici (10 km).

Vsi zainteresirani dobijo podrobnejše informacije na naslovu:

ISKRA Elektromehanika Kranj, TOZD TOVARNA ATC, Ljubljanska c. 24 a, 64000 KRANJ, ali po telefonu: (064) 22-221 – interna 2959.

ZVEZA DRUŠTEV PRIJATELJEV MLADINE občine Laško

vabi k sodelovanju ljubitelje

LUTKARSTVA

V sredo 5. novembra 1980 ob 17. uri bo ustanovni sestanek sekcije lutkarjev v sejni sobi SIS Laško Valvasorjev trg 6.

Željeno je, da se vključi čim več mladincev od 16. do 22. leta starosti.

Svet za predšolsko vzgojo pri ZDPM Laško.

KRAJEVNA SKUPNOST POLZELA Razpisna komisija

Razpisna komisija pri svetu Krajevne skupnosti Polzela objavlja prosto delovno mesto

tajnika Krajevne skupnosti Polzela.

Za opravljanje del in nalog tajnika Krajevne skupnosti Polzela se zahteva, da kandidat izpolnjuje naslednje pogoje:

- da ima višješolsko ali srednješolsko izobrazbo
- da ima delovne izkušnje na področju razvojnih del in krajevne samouprave
- da obvlada strojepisje
- da ima moralno politične in organizacijsko pozitivne lastnosti
- zaželeno je, da stanuje na področju KS Polzela.

Delo se združuje za nedoločen čas s trimesečnim poskusnim delom.

Nudi se mesečni osebni dohodek do 10.000 dinarjev.

Stanovanja trenutno ni na razpolago.

Pismene vloge z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev je potrebno dostaviti v 15. dneh po objavi na naslov:

SVET KRAJEVNE SKUPNOSTI POLZELA
63313 POLZELA

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30. dneh po zbiranju prijav.

KS Polzela

TV SPORED

NEDELJA, 2. 11.

17.30 POROČILA (Lj)
 18.00 ZA NEDELJSKO DOBRO JUTRO: Srečanje oktetrov, 2. del (Lj)
 18.20 ČEBELICA MAJA (Lj)
 18.30 PAN TAU, češka serija za otroke (Lj)
 18.40 RAZGALJENI EVEREST, dokumentarni film (Lj)
 19.10 D. Marković: VRNITEV ODPI-SANIH, TV nadaljevanka (Lj)
 19.15 TV KAZIPOT (Lj)
 19.24 MOZAIK (Lj)
 19.26 KMETIJSKA ODDAJA (Zgb)
 19.30 JUGOSLAVIJA, DOBER DAN (Zgb)
 19.30 POROČILA (do 13.40) (Lj)
 19.35 OPATIJA 80 (Lj)
 19.40 POROČILA (Lj)
 19.45 DOKUMENTARNA ODDAJA (Lj)
 19.50 ŠPORTNA POROČILA (Lj)
 19.55 NIKOLI NISEM PREPEVAL SVOJEMU OČETU, ameriški film (Lj)
 20.00 RISANKA (Lj)
 20.05 CIKCAK (Lj)
 20.10 TV NOCOJ (Lj)
 20.15 ZRNO DO ZRNA (Lj)
 20.20 TV DNEVNIK (Lj)
 20.25 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
 20.30 T Partijci: ŠČUKE PA NI, ŠČUKE PA NE, TV nadaljevanka (Lj)
 20.35 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
 20.40 DOKUMENTARNA ODDAJA (Lj)
 20.45 V ZNAMENJU (Lj)
 20.50 ZABAVNO GLASBENA ODDAJA (Pr)
 20.55 ŠPORTNI PREGLED (Sa)

NEDELJEK, 3. 11.

18.45 TV V ŠOLI: TV koledar, Mesto se širi, Slavko Janevski, F. Afirevič: "BOKA" (Zgb)
 19.00 TV V ŠOLI: Materinščina, Risanka, Zemljepis, Zgodba, Iz arhiva šolske TV, Zadnje minute (do 11.55) (Bgd)
 19.15 TV V ŠOLI - ponovitev (do 16.00) (Zgb)
 19.20 POROČILA (Lj)
 19.25 VRTEC NA OBISKU: Čiv, čiv, še dolgo bom živ, II. del (Lj)

POIŠČITE V...MAVRICI

Že ta dva posnetka izlozb pričata, da so v Mavrici dobro založeni z vsemi vrstami lakov in svečami. Obisk v preurejeni Mavrici se vedno splača!

kovinotehna
 tozd tehnična trgovina

17.30 ODLOČITE SE, oddaja iz cikla Delaj z glavo (Lj)
 18.00 DELEGATSKI VODNIK: Delegatski sistem v TOZD (Lj)
 18.20 JEZIK V JAVNI RABI: Izbiranje besed (Lj)
 18.30 OBZORNIK (Lj)
 18.40 POP GODBA NA NAJVIŠJI RAVNI (Lj)
 19.10 RISANKA (Lj)
 19.15 CIKCAK (Lj)
 19.24 TV NOCOJ (Lj)
 19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
 19.30 TV DNEVNIK (Lj)
 19.55 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
 20.00 Drago Jančar: NENAVADNI DOGODKI V KOTU ALI MOREBITNA VRNITEV IN PO-NOVNO IZGINOTJE JOŽEFA DREMLA, TV drama (Lj)
 21.10 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
 21.15 KULTURNE DIAGONALE (Lj)
 21.35 V ZNAMENJU (Lj)
 22.10 MOZAIK KRATKEGA FILMA: Ni daleč, jugoslovanski film (Lj)

TOREK, 4. 11.

10.00 TV V ŠOLI: Prirodopis, Risanka, Književnost in jezik, Zgodba, Glasbena vzgoja, Zadnje minute (do 11.55) (Bgd)
 16.10 ŠOLSKA TV: Nevidni svet, Vulkan, Živa bitja so odvisna drug od drugega (Lj)
 17.10 POROČILA (Lj)
 17.15 DIMNIKARČEK SE POTEPA PO SVETU (Lj)
 17.25 JUGOSLOVANSKI NARODI V PESMI IN PLESU: Tanec, 5. del (Lj)
 17.55 PISANI SVET (Lj)
 18.25 OBZORNIK (Lj)
 18.35 OBRAMBA IN SAMOZAŠČITA (Lj)
 19.05 RISANKA (Lj)
 19.15 CIKCAK (Lj)
 19.24 TV NOCOJ (Lj)
 19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
 19.30 TV DNEVNIK (Lj)
 19.55 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
 20.00 DOVOLJ HRANE NA LASTNI ZEMLJI, aktualna oddaja (Lj)
 20.50 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
 20.55 B. Ibanez: TRSJE IN BLATO, španska TV nadaljevanka (Lj)
 21.50 V ZNAMENJU (Lj)
 22.05 IZ BALETNEGA ARHIVA NAŠE TV HIŠE (Lj)

SREDA, 5. 11.

10.00 TV V ŠOLI: Izobraževalni film, Risanka, Predšolska vzgoja, Zgodba (do 11.20) (Bgd)
 17.30 Z BESEDO IN SLIKO: Prišla je miška iz mišnice (Lj)
 17.45 RUBENS, kulturno dokumentarna serija (Lj)

18.10 PRIMORSKA POJE, 2. del (Lj)
 18.40 OBZORNIK (Lj)
 18.55 NE PREZRITE (Lj)
 19.10 RISANKA (Lj)
 19.15 CIKCAK (Lj)
 19.24 TV NOCOJ (Lj)
 19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
 19.30 TV DNEVNIK (Lj)
 19.55 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
 20.00 FILM TEDNA: DISKRETNi ŠARM BURŽOAZIJE, francoski film (Lj)
 21.40 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
 21.45 V ZNAMENJU (Lj)
 22.00 625 (Lj)

Oddajniki II. TV mreže:

15.15 HOKEJ MEDVEŠČAK: PARTIZAN, prenos s slovenskim komentarjem (Zgb II, Lj II)
 17.45 LUTKOVNA PREDSTAVA (Sa I)
 18.15 IZOBRAŽEVALNA ODDAJA (Bgd I)
 18.45 NARODNA GLASBA (Sa I)
 19.30 TV DNEVNIK (Bgd I)
 20.00 ŠPORTNA SREDA (Zgb I)
 22.15 TV DNEVNIK (Zgb I)
 22.30 DOKUMENTARNI FILM (do 22.55) (Sa I)

ČETRTEK, 6. 11.

9.00 TV V ŠOLI: TV koledar, Barje, Mehkužci, Obiščimo tržnico (Zgb)
 10.00 TV V ŠOLI: Kemija, Risanka, Biologija, Predšolska vzgoja, Zadnje minute (do 11.40) (Bgd)
 16.00 ŠOLSKA TV: Nevidni svet, Vulkan, Živa bitja so odvisna drug od drugega (Lj)
 17.00 POROČILA (Lj)
 17.05 KRISTALNI STEBER, francoski dokumentarni film (Lj)
 17.20 KRUTA GORA JANNU, češki dokumentarni film (Lj)
 17.50 ZADNJA DIRKA, otroška serija TV Beograd (Lj)
 18.20 OBZORNIK (Lj)
 18.30 NASILNE VSELITVE, dokumentarna oddaja (Lj)
 19.05 RISANKA (Lj)
 19.15 CIKCAK (Lj)
 19.22 TV NOCOJ (Lj)
 19.24 ZRNO DO ZRNA (Lj)
 19.30 TV DNEVNIK (Lj)
 19.55 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
 20.00 V ŽIVO (Lj)
 21.30 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
 21.35 V ZNAMENJU (Lj)
 21.50 GLASBENI MAGAZIN (Lj)

PETEK, 7. 11.

8.45 TV V ŠOLI: TV koledar, Pravljica, Ruščina, Pes - človekov prijatelj, Prva pomoč (Zgb)
 10.00 TV V ŠOLI: Angleščina, Risanka, Zgodovina, Zgodba,

Plošče in kasete melodij, ki ste jih izbrali, so vam na voljo v prodajnih enotah KOVINOTEHNE - TOZD TEHNIČNA TRGOVINA Celje

LESTVICA ZABAVNIH MELODIJ:

1. CALL ME - BLONDIE
2. ANDREA - FABRIZIO DE ANDRÉ
3. NADALINA - B. DVORNIK in O. DRAGOJEVIČ
4. STORILA BOM TO - NECA FALK
5. ČUJEŠ LI ME, JEL TI DRAGO - NOVI FOSILI

KUPON

za lestvico zabavnih melodij

Glasujem za pesem _____

izvajalec _____

Ime, priimek, naslov _____

LESTVICA DOMAČIH MELODIJ:

1. NA VSEH STRANEH SVETA - SLAK
2. ZAPOJ MI PTIČICA PESMICO - AHACIČ
3. LUČI SLOVENJ GRADCA - ŠTIRJE KOVAČI
4. NEVIHTA V ZAKONU - MIHELČ
5. STOL JE NAJVIŠJI VRH - AVSENIK

KUPON

za lestvico domačih melodij

Glasujem za pesem _____

izvajalec _____

Ime, priimek, naslov _____

Nagrajenca: Silvo Pinter, Strmec 49 a, Laško Tatjana Matko, Prekopa 24, Vransko

Pišite na naslov: Novi tednik - Radio Celje, Trg V. kongresa 3 a, Celje
 Lestvica domačih melodij je na sporedu vsak ponedeljek ob 17.15, lestvica zabavnih melodij pa vsako soboto ob 17.15.
 Vsakič nagrada mala plošča.

Izobraževalna reportaža, Zadnje minute (do 11.55) (Bgd)
 14.55 TV V ŠOLI - ponovitev (do 16.00) (Zgb)
 17.00 POROČILA (Lj)
 17.05 PRAVLJICE IZ LUTKARJEVEGA VOZIČKA (Lj)
 17.30 DRUŽINA SMOLA, madžarska risana serija (Lj)
 17.55 DOMAČI ANSAMBLI: Planšarji Janeza Jeršinovca (Lj)
 18.25 OBZORNIK (Lj)
 18.35 ZAKON O ZDRUŽENEM DELU: Zaključni račun (Lj)
 18.50 VARSTVO PRI DELU: Nevarnost električnega toka (Lj)
 19.05 RISANKA (Lj)
 19.15 CIKCAK (Lj)
 19.24 TV NOCOJ (Lj)
 19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
 19.30 TV DNEVNIK (Lj)
 19.55 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
 20.00 KAR BO, PA BO - zabavno glasbena oddaja (Za JRT) (Lj)

21.00 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
 21.05 WASHINGTON ZA ZAPRTIMI VRATI, ameriška nadaljevanka (Lj)
 22.55 POROČILA (Lj)

SOBOTA, 8. 11.

8.15 POROČILA (Lj)
 8.20 VRTEC NA OBISKU: Čiv, čiv, še dolgo bom živ, 2. del (Lj)
 8.35 DIMNIKARČEK SE POTEPA PO SVETU (Lj)
 8.45 ZADNJA DIRKA, otroška serija TV Beograd (Lj)
 9.15 PISANI SVET (Lj)
 9.45 A. Haley: KORENINE - NASLEDNJE GENERACIJE (Lj)
 11.20 V IZJEMNIH OKOLIŠČINAH: izobraževalna oddaja (Lj)
 11.45 DOKUMENTARNA ODDAJA (Lj)
 12.15 625 (Lj)
 12.55 POROČILA (do 13.00) (Lj)
 13.25 NOGOMET OLIMPIJA: RADNIČKI (Niš) - prenos (za

JRT) (Lj)
 v odmoru
 15.30 POROČILA (Lj)
 15.35 PETROVA PISMA IZ MESTA, vzhodno-nemški mladinski film (Lj)
 17.10 KOŠARKA KVARNER - CRVENA ZVEZDA - prenos (Zgb)
 v odmoru
 18.45 NAŠ KRAJ (Lj)
 19.00 ZLATA PTICA (Lj)
 19.05 RISANKA (Lj)
 19.15 CIKCAK (Lj)
 19.24 TV NOCOJ (Lj)
 19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
 19.30 TV DNEVNIK (Lj)
 19.55 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
 20.00 J. Dietl: BOLNIŠNICA NA KONCU MESTA, TV nadaljevanka (Lj)
 20.50 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
 20.55 ULICE SAN FRANCISCA, ameriški film (Lj)
 22.30 TV KAZIPOT (Lj)
 22.50 POROČILA (Lj)

RADIO CELJE

SPORED OD 30. 10. DO 5. 11. 1980

ČETRTEK, 30. 10.: 8.00 Poročila, 8.05 Dopoldne z vami - svetovni dan varčevanja, (vmes ob 9.00 Poročila), 10.00 Zaključek sporeda, 15.30 Obvestila, 15.45 Zabavni globus, 16.00 Kronika, 16.15 Čestitke in pozdravi, 16.30 V živo - kaj bomo jedli?, 18.00 Zaključek sporeda.

PETEK, 31. 10.: 8.00 Poročila, 8.05 Petkov mozaik (vmes ob 9.00 Poročila), 10.00 Zaključek sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 16.45 Zabavni globus, 17.00 Kronika, 17.15 Glasbo vam izbira, 17.45 Mladi mladim, 18.00 Zaključek sporeda.

SOBOTA, 1. 11.: praznik - ni sporeda.

NEDELJA, 2. 11.: 10.00 Poročila, 10.05 Obvestila, 10.30 Predstavljamo vam, 10.45 Onkraj srebrne črte, 11.00 Vedri zvoki, 11.15 Zabavni globus, 11.30 Kmetijska oddaja, 12.00 Čestitke in pozdravi, 13.00 Poročila, 13.05 Od melodije do melodije, (vmes - minute za dobro voljo), 13.30 Literarna oddaja, 13.45 Iz domačih logov, 14.00 Zaključek sporeda.

PONEDELJEK, 3. 11.: 8.00 Poročila, 8.05 Športno dopoldne (vmes ob 9.00 Poročila), 10.00 Zaključek sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 16.30 Reportaža, 16.45 Zabavni globus, 17.00 Kronika, 17.05 Lestvica narodnozabavnih melodij, 17.30 Športni pregled, 17.45 Glasbene novosti, 18.00 Zaključek sporeda.

TOREK, 4. 11.: 8.00 Poročila, 8.05 Strokovnjak svetuje (vmes ob 9.00 Poročila), 10.00 Zaključek sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 16.30 Iz krajevnih skupnosti, 16.45 Zabavni globus, 17.00 Kronika, 17.15 Iz arhiva resne glasbe, 17.45 Odmevi, 18.00 Zaključek sporeda.

IZ SPOREDA

ČETRTEK, 30. 10. OB 8.00 DOPOLDAN Z VAMI - PRED SVETOVNIM DNEVOM VARČEVANJA

V oddaji Dopoldan z vami bo govora o nekaterih aktualnih vprašanjih varčevanja in dela banke na celjskem območju. Oddajo bo povezoval Milan Božič.

NEDELJA, 2. 11. OB 13.15 MINUTE ZA DOBRO VOLJO

V oddaji Minute za dobro voljo smo tokrat pripravili humoresko Stevena Leacocka Moj prvi ček. Prebral jo bo Tone Škerbec.

TOREK, 4. 11. OB 16.30 IZ KRAJEVNIH SKUPNOSTI

V oddaji Iz krajevnih skupnosti se bomo tokrat pomudili v Gorici pri Slivnici. S krajan in predstavniki krajevne skupnosti bomo razgrnili naloge in načrte, ki so si jih zastavili v novem srednjeročnem planu in se dotaknili problemov s katerimi se srečujejo krajan.

UTRINKI S POTI PO SKANDINAVIJI

NA SEVER PROTI NORDKAPU

Norvežani imajo lepe asfaltirane ceste tudi v severnih predelih svoje države, kjer so naselja izredno redka.

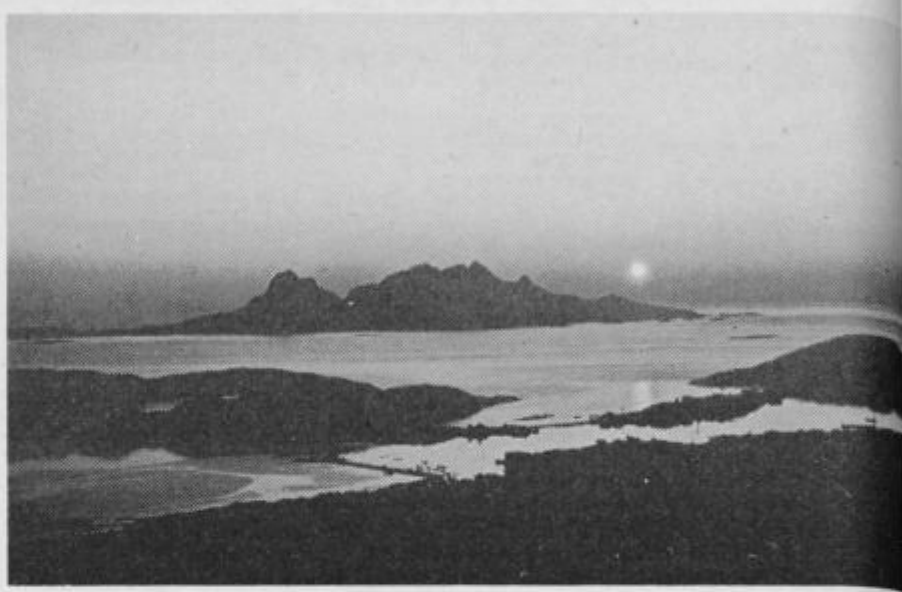
Vožnja ob dolgem Porsangerfjordu je bila zelo zanimiva. Posebnost Norveške so fjordi, to so ozki, dolgi in globoki morski zalivi s strmimi obalami, ki se zajedajo ponekod izredno daleč v celino. Celotno norveško obalo oblija topli zalivski tok, zato voda v teh fjordih kljub veli-

vozi in odvozi so fiksirani, tako da se vkrcavanje in izkrcavanje vozil odvija izredno hitro. Trajektnih ladij je dovolj, tako da nikjer ni bilo nepotrebnega čakanja. Imeli smo srečo, saj je bilo vreme izredno lepo toplo in sončno, voda v fjordih se je iskrla in bleščala, čudovite so bile okoliške gore, še delno pokrite s snegom.

Naša avtobusna vožnja je bila pri Kafjordu končana. S prtljago smo se vkrcali na trajektno ladjo z njo prečkali Kafjord in se izkrcali v Honnigsvagu. Poslovili smo se od finskega šoferja avtobusa, ki se je s praznim avtobusom vrnil daleč na jug v mesto Rovaniemi. Za solidno vožnjo in uslužnost do članov skupine, ga je naš vodič nagradil s steklenico jugoslovanske slivovke, ob kateri so se mu mu oči kar zasvetile – z redkimi izjemami namreč severnjaki zelo cenijo žgane pijače.

Dobra večerja v restavraciji, ki je bila docela napolnjena s turisti, se nam je kar prilegla. Ko je natakarica slišala, da smo Jugoslovani, se je kar pohvalila, da vsako leto hodi na letovanje v naš Dubrovnik in da bo šla tudi letos v mesecu septembru, ko pri njih turistični promet že pomalem usiha. Ura je kazala deset zvečer, ko smo v sončnem dnevu sedli v avtobus. Prvič smo se odpeljali po akademski cesti, ki je delno še speljana po pobočjih, ki se dvigajo nad Kafjordom na Nordkap – Severni rtič, ki je najsevernejša točka naše Evrope. Cesta, ki

je speljana v serpentinah, se dviga po pustih pobočjih, na katerih so se med redko travo in mahovi pasle ovce in severni jeleni. Angleški raziskovalec in pomorščak Richard Chancellor, ki je preko Severnega ledenega morja iskal možnost, da bi priplul na Kitajsko, je rt poimenoval Nordkap – to je bilo pred dobrimi štiristo leti. Severni rt je skalovit, gol, pust in se strmo dviga iz nemirnega Barentsovega morja. Severna zemljepisna širina Nordkapa je 71° 10' 21". Ko smo izstopili iz avtobusa, je bilo nebo popolnoma jasno, sonce pa je bilo nekaj nad obzorjem, seveda je bil popolni dan kljub 23. uri. Pihal pa je izredno strupen severni veter, ki me je kljub topli volneni jopici in balonskemu plašču, prepihal. To nas seveda ni motilo, da bi vse zanimivosti ne fotografirali in to spomenik odkritelju Chancelloru pa velikanski železni globus, lepo osvetljene puste gore, hotel in seveda nas z laponskimi otroci v narodnih nošah, ki od turistov poberejo kar precej kronic, norveških namreč, ki stanejo 5,50 din. Velika restavracija je bila prenapolnjena s turisti, ki so na veliko kupovali spominke, razglednice in seveda diplome, da so bili na Nordkapu – te so po 10 kron. Mi smo imeli srečo, saj je vreme na Nordkapu lahko zelo muhasto. Neki Američan je bojda prišel sem enajstkrat, ko je bilo vreme slabo, šele dvanaajstič je lahko opazoval polnočno sonce.

ALI ŽE VESTE...

Z OGLASOM PROTI ŽGANJU

Redkokdo se odreka alkoholu preko tiska, tako kot je to storil Radoš iz Otilovića poleg Pljevlje v Sandžaku. Ko se je nekega dne odločil, da ne bo nič več pil, mu ni nihče verjel. Zato je sestavil oglas in ga dal objaviti v lokalnem časopisu: **SEM DAJEM VSEM NA ZNANJE IN V VEDNOST, DA SEM SE ODPOVEDAL ŽGANJU. RADOŠ IRIĆ.**

TIRALICA ZA ŠEFOM

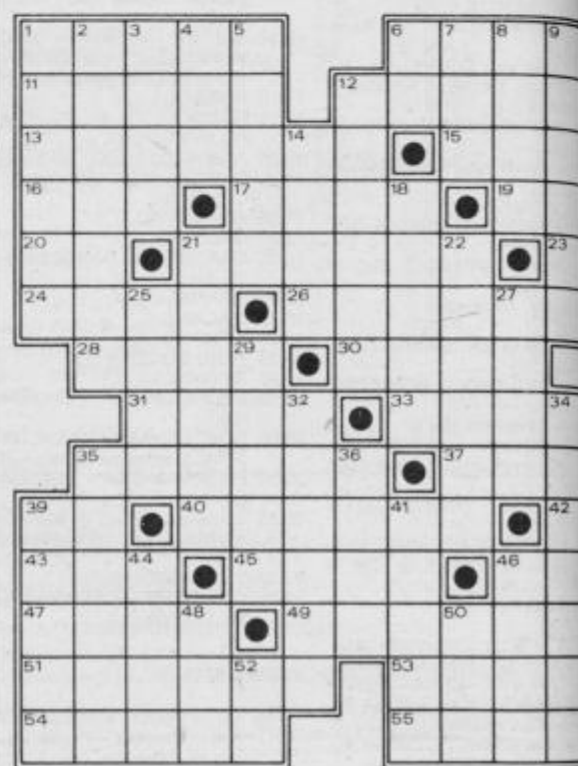
Novogradiški urar Josip Stanešić že leta in leta išče šerifa iz New Yorka. Ve tudi za njegovo ime: to je Mr. Robert W. Owens, pomočnik newyorškega šerifa iz leta 1963. Julija 1963 je bil Stanešić na izletu v švicarski Ženevi. Bil je zraven, ko so dečki v jezeru našli neko značko. Na njej je bil ameriški orel, pod njim pa napis Robert W. Owens. V krogu okoli grba je pisalo: Posebni namestnik šerifa – newyorško okrožje. Značka je izdelana iz štirinajstkaratnega zlata. Stanešić je od dečkov kupil značko, potem pa je začel iskati šerifa. Vendar se mu iz New Yorka doslej ni še nihče oglasil.

LISICA KOT DOBITEK

Lovsko društvo v Kutini je na eni od svojih zabav priredilo tudi srečlov. Glavni dobiček je bila – živa lisica. Pravi čudež da je ni dobil tamkajšnji lovec Dobri Lisičić.

TATOVOM V SPOMIN

V predmestju Prilepa, v smeri proti vasi Prilepac, je nekdo kmetu s poljske hišice ukradel vrata in opeko. Oškodovani kmet se je razjezil in je na steno hišice napisal: **NAJ NE OBČUTI SREČE IN BLAGOSTANJA, KDOR MI JE UKRADEL VRATA IN OPEKO.**

Vodoravno: 1. ceremonial, 6. tropska ovijalka, 11. park v španskih mestih, 12. vrsta dvigala za dviganje prenašanje bremen, 13. vodja uprizoritve, ki kako pred ali film pripravi in izvede, 15. kratica za International Transport Association (mednarodna zveza letalskih družin), 16. kratica za American Standards Association (američko združenje za standard), 17. mesto v j. Španiji, 19. prenašalec sporočil, 20. Viktor Korošec, 21. v gr. mit. glavi pes čuvaj pred vhomom v Hades, 23. Guido Adler, tovarna v Celju, 26. mesto v Kataloniji – Španija, 28. dovodnica, 30. filipinski otok z istoimenskim pristanikom, 31. gr. bog vojne, 33. predpona pri merah in utežeh, nemški pesnik August von P.-Hallermünde, (ep »Abas«), 37. poljski pridelek, 39. Ščedrin Rodion, 40. nujna pomoč med dvema možnostima, 42. Aleš Bebler, 43. kanon. domače žensko ime, 46. Karenina, 47. organizirana vojska, 49. glavno mesto Vojvodine, 51. mehka volnena dlaka, 52. sedalce, 53. nadstropje, 54. duša (lat.), 55. ind. Candrasekhara Venkata, odkritelj Smekal-Ramandeevega efekta.

Navpično: 1. oprema, 2. vrsta koščicatega sadja, 3. ska riba, skat, 4. ljubkovalno moško ime, 5. zbirka spisov, dokumentov, ki se nanašajo na kako osebo ali kak predmet, 6. Leonhard Euler, 7. glavna reka pokrajine Lakonija, Peloponezu, 8. gr. mit. ime dveh gr. poveljnikov pred Trojo, 9. naprava za dviganje tekočin z zračnim tlakom, 10. hribovitost, 12. konjski samec, 14. grof. angl. rodu, 18. 21. ang. pisatelj poljskega rodu Joseph (»Lord Jim«), 22. španski slikar, – Jusepe – mojster šp. baroka, predvsem religioznega slikarstva, 25. španski knjižni klub, 27. ameriški črnski jazz-glasbenik Ellington, 28. rimski vojskovodja in državnik (Aetius), 32. gr. boginja, 34. prejemek članov vladarskih rodbin, 35. plin, ki se uporablja za kurjavo in pogon, 36. rimski cesar, 38. najstarejša pristanišča v Perzijskem zalivu, 39. stožec poljske slavnate pletenine, iz katerega se oblikujejo klobuki, pripadnik Mavrov, 44. majhen konj, 46. država v sv. 48. močna alkoholna pijača, 50. del umetniškega imena igralke (Rina), 52. Giulio Andreotti.

REŠITEV KRIŽANKE, OBJAVLJENE V PREJŠNEM ŠT. NOVEGA TEDNIKA

Vodoravno: TRASA, PLAST, LIVAR, FRESKA, TOLA, STAB, CAR, SUŠA, ILO, AV, DANICA, AR, ASESOR, CILJ, TVID, ATEK, AREH, KNOSOS, VV, NERODA, VO, RAK, NIVO, SAN, AZOT, SANTA, ZALOST, NONET, AROMA, ANICA.

LJUDJE IN ŽIVALI

NAMESTO PSA – ČUVAJ MUFLON

Večina članov lovskih in ribiških družin je prijatelj narave in živalskega sveta. Zato ni nič čudnega, da marsikateri od njih vzredi mladitca te ali one vrste divjadi, ki ji je v nesreči poginila mati ali pa je na kakšen drug način poginila. Sicer pa zakon slovenskih lovcev prepoveduje kakršnokoli odtujevanje naraščajočih gozdnih živali. Osnovne šole imajo več knjig, v katerih so v živih barvah naslikane razne do-

mače in gozdne živali. Tako mladež že v rani mladosti dobi prvo znanje o človekovih življenjskih spremljevalcih.

Eden takih prijateljev živali in prirode živi v Logarski dolini. To je Franc Plesnik, ki je član zelene bratovščine že preko petdeset let. V tem času je doživel na lovu marsikatero veselje, pa tudi žalostno uro. Ker ima veliko veselje z vzrejo mladih srn in gamsov, le malokdaj prime za lovsko puško. V pomoč

mu je njegova žena z odraslimi otroki, katera prav nič ne zaostaja za svojim možem – lovcom.

Lani v maju so prišli na izlet šolarji iz nekega kraja ožje domovine, na Okrešelj v Savinjskih Alpah. Po varni poti so se usmerili proti cilju in med potjo našli dan ali dva staro srnico. Ker so mislili, da nima mame in bo zato poginila, so jo vzeli s seboj. Ko so se vračali, jih je pot vodila mimo Plesnikove domačije, kjer so mlado srnico oddali. S steklenico, v kateri je bilo mleko na cucelj, so Plesnikovi rešili življenje mali in prikupni najdenki, katera je zrasla v vitko in elegantno srno. Ko sem fotografiral lovca, njegovega vnuka in srno »Piko«, se je slednja tako držala, kot bi vedela, da bo prišla v Novi tednik.

Pred petimi leti so lovci našli mrtvo muflonovo samico, blizu nje pa še živega mladitca. Da ne bi poginil, so ga odnesli k lovcu Plesniku, pri katerem je tudi odrasel v precej agresivnega samca, ki ne pusti na lovčev vrt nobene tujca. Tako je poleg psa, tudi čuvaj – muflon.

SANDI UDERMAN

